

પ્રવૃત્તા નં. ૩૫૬૨

Received

ઉર્ફ —

મહા મુખ્યા-વ-ગાયન.

કેસ/કીતાબકે તમામ હક છપાનેવાલે
કે કીયે મહકુજ. હંય.

જમાકર છપાનેવાલે.

માન્યુનીતાત નયનતાત બુકનેતર.

લીમડાચોક-સુરત.

મિત સૌક ન્યા ન્યાન.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૧૩૦

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૫૨૨૫૧૧૧ ગૌ૨

વિષય ૬૪૬૮: ૨-૧૨૧

પરસ્તા ને ગૌહર

— ઊર્ફ —

મજમુઆ-યે-ગાયન.

જસ્મે

પ્રખ્યાત નાણીતા વ માનીતા નાટકો મેંસે ઉમદે ઉમદે
૪૦૦ ગાયનો કા સમાવેશ કીયા ગયા હય.

જમાકર છપાનેવાલે.

શાં યુનિલાલ મગનલાલ બુકશેલર.

લીમડાચોક-સુરત.

‘શંકર’ પ્રીન્ટિંગ પ્રેસ—સુરત.

પહેલી બાર, પ્રત ૧૦૦૦ સને. ૧૯૧૭ જીન.

કીંમત સીર્ફ આઠ આને.

પ્રસિદ્ધ કર્તાશ્રી શ્રી નિલાલ મનિલાલ બુકસેલર.

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—લીમડાચોક—સુરત.

સુરત ચઉઠાના પુલ ઉપર પાણીની ટાંકી પાસે આવેલા ધી 'શંકર'
પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપ્યા.

તૈયાર છે ! ~~તૈયાર છે !~~ તૈયાર છે !
— તાકીદે મંગાવો. —

~~ધી ફેનોગ્રાફ~~ ધી ફેનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ.

— ઉર્ફે —

રેકર્ડ્સ ગાયન માળા ~~ધી ફેનોગ્રાફ~~

ભા. ૧, ૨, ૩, ૪ સાથે કંપલીટ.

ચોથી આવૃત્તી જેમાં ખ્હોળા સુધારા વધારા સાથે
જાણુતાં અને માનીતાં નાટકોમાંથી ચુંટી કાઢેલાં તેમજ
પ્રખ્યાત ગવૈયાઓએ ગાયલાં ઉસ્તાદી ગાયનો વીગેરે મળી
૮૦૦ ગાયનોનો સામટો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે,
~~ધી ફેનોગ્રાફ~~ આજેજ મંગાવો ખપી જશે તો પસ્તાવું પડશે.

કીંમત રૂ. ૧-૦-૦ એક રૂપીયો.

ટપાલ વીં પીં અલગ.

શાં નુનિલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

લીમડાચોક—સુરત.

પરસ્તા ને ગૌહર,

ઉર્ફ

મજમુઆ-યે-ગાયન.

(૧) — હરિશ્ચંદ્ર, રાગ યમન, કશ્યાણુ, ગત-તાલ: ત્રિતાલ, કેરવો,
જયજય ઈંદ્રાસન પતિ ગ્યાની, જય સુરપતિ રાની ઈંદ્રાની,
રસિયા રસખાની આગમ જની, દાની સાહસ, અભિમાની—જય.
સુરજન પદસંગી સુખદાની, દુરજન મદ ભંગી દુખદાની,
ભગવતી ભગવાની ગંધર્વાની, ગાલી. તુમદર તાદાની
તોરી મુક્તનાની કાશી ધાની, રંભા મેનકા પટરાની—જય.
કરુણાકે સાગર ગુણુકે આગર, નટવર નાચર નિરમાની—જય.
બાદલ બિજલી, બખ્ષા પાની, પાછ સખ હય પરધાની,
હંચ પાનીસે આપ્યાદાની, જન નન જન જન જન,
નારદ સારદ મુનિ સયદાની, મહિમા સખને હય, પયયાની.
ધશ્વર ધ્યાની, સુર નરમાની, જશકે જની જાવે દાની,
જન નન જન જન જન, સન નન સન સન સન છન છન છન
છન છન—જય જય.

(૨) — સયદે હવસ.

તું દાતા જગત્રાતા તેરો, નીસદીન રટે નામ સંસાર,
તેરો આધાર નીત ખીચાર તોયે નીસાર લાખ બાર,

કરમ કરમ રાખો શરૂમ, સખ સુખ કરતા—તું દાતા.

(૪) પરકતાને ગૌહર ઉફ મજમુઆ-યે-ગાયન.

કયસી પ્યારી ફુલવારી, ફુદરકી ગુલકારી. દેખો બહાર કયેસા
નિખાર, છાયા, હય હર ચમનમેં હરમનમેં હરબનમેં
તુંહી નીસદીન બસો કષ્ટ હરતા—તું દાતા.

(૩)—બજમેક્કાની.

ગોરે ગોરે ગાલોંપે શ્યામ, મનવારા પ્યારા જગસે ન્યારા
સુંદર કમર મીર્ગ સારંગકર, અંગ સજ્જકર ઝલક્યાલા
અયસા ગુન પાયે જગત કહાં, મોહે ચાલ પીઆકી
અનોખી સમા ગઈ,
પ્રાન ગએ પરમાતગા લાગે નયનકા બાન
જીતરપત હય તુમ ખીના દરસ દીખાઓ આન;

(૪)—ખુને નાહક.

નાચેં ગાએં નારી પ્યારી, ચલો બારી બારી જાએ
હમ જાએં બલહારી પ્યારી, ચલો બારી બારી જાએ
બાગમે હય ફુલ ખીલે પ્યારી મય વારી,
હરસુ હય બાગે બહારીરે ધુમ ગુમ દેખેં ગુલોંકી શાના
સયરે ચમન ગુલ ગુલશન હય સોહાના લાલા
ગુલલાલા મતવાલા હય આલા.

(૫)—ખુરશીદે જરનીગાર.

જસકા જની જુદા હો જાવે, ઉસ આશકકો નાંદ ન આવે
બારા જોખનવા પ્યારી સુરતીયાં, દેખું તો જ્યાં લલચાવે,
મોરીજનન.
ઉંચી અટરીયાં ચંદનકી બરીયાં ચહકું તો જ્યાં
ધૂંધરાવે ઉસ
ગહેરા સા કુવા પતાલ જલ પાણી, ભરું તો જ્યાં
ધૂંધરાવે મોરીજનન.

(૬)—ગુણ સુંદરી.

કાન્તિ ખુશ્વાર હયે માશુકકે કહેલાને વાલે,
સુરત ચમકાને વાલે રંગત ઝમકાને વાલે,
આફતકે બાને વાલે જાલીમ તરસાને વાલે;
લેકર દીલ હાથમે દીલદારસે ફીર જાને વાલે,—કાં
માલીકે બગમેં કયા ફુલ હયેં સખ ડાલી ડાલી
વાલીને શાનસે કયા આગમેં હરયાલી ડાલી,
ગાલ હયેં ગુલકે જયસે આલ શુશ્રુલ કે જયસે
બવ ગેગુકે કયેસે ચાત્ર આહુકે અયસે.
સુરત પ્યારી રંગત ન્યારી હિકમત સારી,
તેરી જારી, એ કુદરત દિખલાને વાલે,—કાંતિલ,

(૭)—ખકાવલી.

કોઈ રખકી મરજી કયા જાને, દુનીયા મતલબ અપના જાને
જો જીસપર બીપતા બીતી હયે જાને મૈલા જાને—કોઈ,
જો મેં જાનું તું કયા જાને ફરમાના ઈદર રાજાને.
નુરીમે નુર સમજાને આદમકો આદમ પાજાને,
જામ રંગમે રંગ મીલા જાને તબ તનસે સંગ છુટા જાને
કોઈ રખકી મરજી કયા જાને,

(૮)—તખદીલે-હિરમત.

સમજ જરફી કરત રહત ભારી જુઆરી
બારી બારી પાવે ઘર દર જર ભારી જુઆરી—
સમજાડેં કયેસે માંનત નાંહી, અપની કદત સુનત નાંહી
તોસે મુરખકો સમજાડેં કયેસા,

(૬) પરસ્તાને ગોહર ઉફ મજમુઆ-યે-ગાયન.

તું હટ ન કર સજત નાંહી કુચ્છ જર મુઝે દીલવા.

તુઝે નહીં દુધેલા, નાંહક ખેલત બનત અનાંરી—સમઝ.

(૯)—તબદીલે કીસમત.

પ્યારી બીન જરત રહું હરઆંન, હાયલગત દુઃખકાછીન છીન બાંન-
તડપ તડપ નિત રહત મોરા મન. મીલયે કયસે જાંનસે,
એકલ ચંદ્ર બદન બીન હરપલ, લગા નેહકી બાન, અધીર હય
જાંન—પ્યારી૦

વેા મન પ્યારી દિલદાર જૂલે નહિ, ઉસ બીન અપ કલ આય નાં,
બીન પ્યારી સખ ધૂલ મોહે કોઇ, ફુલવારી મન બાય ના,
યારે ચક્ષો જરી ઉસે મનાઉં, બસ્તી સભી બીન જાંન.

લગત સુનસાંન—પ્યારી૦

(૧૦)—નીગાહે, ગફલત. રાગ. ગઝલ-તહતુલ લફઝ.

કયા વફત હય, કયા અખત હય, હરલફઝ જિસકા અખત હય,
સખતીકા અખતો તખત હય, ઇસ આલમો અમસારમેં.
કામ હય ના કાજ હય, કુર્બાં પ બડતા ખ્યાજ હય,
ફિર કોઇમેં એક ખાજ હય, લયસન્સ કારોબારમેં.
લયસન્સ હુકુમે પાન પર, લયસન્સ નાકો કાન પર,
લયસન્સ જી પર જાન પર, હર હર રગોકે તારમેં.
લયસન્સ ઉડતે બયહતે, લયસન્સ ધુસતે પયહતે,
લયસન્સ ખાંહી અયહતે, હર કૂચા વેા બાગ્શરમેં.

(૧૧)—હસૌદી ઉફ દારંગી દુન્યા.

લેના લેના ખબરીયા હમારી,

સૈયાં સુની પડી હએ સેજરીયા હમારી.

તોરે બીના નાહી માને જીયાં,
આહો જરીકે સીવા હીજમે કુછ કામ નહી.
કાસી સુરત કાસી પહેલુ હમે આરામ નહી,
હો ગયો સુખકે કાંટા સા બદન દુરકતમે.
અબ તો ગુલ ચેહેર સમવાર મેરા નામ નહી.
તાકુ તાકુ ડગરીયાં તેહારી.—લેના લેના.

(૧૨)—ફસાને. અઝાયઝ.

સમનકા નૂર દેખા હય ખુદાકે નૂરકે બદલે
હુવા હય દાગે દીન રોશન ચેરાગે તૂરકે બદલે.
જો દેખેગે તેરે હુસ્ને જહાંઆરાકો મહેશરમે,
ખુદાસે લોગ માગેગે તુજહીકો દૂર કે બદલે.
અનલહકં કે યવજ લખપર અનલ મહમુઅજરી હો,
ચલકાએ દારપર સુઝકો અગર મનસૂરકે બદલે.
પસે મુરદન અગર યારો મયસસર હો યા રખદેના,
કકનમે ખાકે કુએ દીલરયા કાફરકે બદલે.
ખુદાયા ઇશિકે ખુતમે ઇસિ ફદર સખ્તી ઉદાઈ હય,
કે પહેલુમે હય એક પત્થર દીલે રંગનૂરકે બદલે.

(૧૩)—આજમશાહ. રાગ—અત્રેજી તાલ—લાવણી.

શાદાં હએ સારે દમ કયા; કવસી શાદ માની મયા,
પાયા ખુશીકા દરગ કયા, આલા અમાની બાનીકા.
જગમે કયા ફુલા ખુશીકા હએ, ખેલા બાગમેં હવા હએ,
ફુલે સારે ગુલ હએ શાદાં, જગ સારા ખુશી હએ કયા—શાદાં
જોજોસમજો વોહીદરગ, લીયાએ કયા ખુશીકા હએ જલસા

(૮) મરસ્તાને ગૌહર ઉર્ફ મજબુઆ-યે-ગાયન.

બસ્તી કયા હએ બન કયા વાહ;

શાદ શાદ શાદ શગરા કયા; હએ જશાં ખુશી આં,

કયા કયા કયા જાંહાં રીઝા; કયારે સીતાર ચમકા—શાદાં.

(૧૪)—આજમશામ. રાગ ધનાશ્રી, તાલ—લાવણી.

શાહેવાલા તું પ્યારા સરવર બરતર હએ આલા,

દએલત હશમત ખાતીર ખાહ, તું દેખે નીત કુલેચમન તોરા;

શાહ હુનરવર ન્યારા—શાહેવાલા.

સખસે આલા, હએ સુલતાન, જુગ જુગ જીવે તું જશાન,

પુરા દીલકાહો અરમાન, તું દાંતા તું બીનાં તું દાતા તું શાહા.

તું આલા તું બાલા સખકા પ્યારા; શાહ તું પરવર બરતર

અખતર અનવર અકસર સરવર હરધર બરકા—શાહેવાલા,

(૧૫)—ખુનેજીગર.

મયકા પ્યાલા ચલે, ગુલેલાલા ખીલે, રંગી નશા ચઢે હાથ સખકા બઢે.

જમે જમકે નિસાર ચલે આપસમેં પ્યાર,

આયા અએ બહાર ચઢે મસ્તાના દિલકશ ગુલાખી ખુમાર.

યે ગુલોઝર ઔર નવબહાર, આલી વિકાર હમ હોં નિસાર—મયકા.

(૧૬)—ખુનેજીગર.

જવ જવ આના પીઆ જલદી, મોરે પીઆ હીજરમેં થીઆ.

કરે શેવન આહો જરી—જઓ.

સદમેં સહુ સગરી રેન હાય જીગર લગાકે મંચ હારી.

દિલ બરમાએ નયના પ્યારે, તડપાએ હય બહરી કારી જઓ.

(૧૭)—ખુનેજીગર.

એ કારી કરી છાઇ ગેરદુપે ઘટા. સારો ઉદાવો ગીલાસ,

હારે મતવારો ઉડાવો ગીલાસ,—કારી.

કોઈ રસીલા સજલા હો સાકી.

હારે ખુઝે રીન્દોં કે શીર મનકી ખ્યાસ—કારી.

મહેશર બપાહો ખીરામે અદા પર.

રહેમતસે મયકશ નીરાસ ચાહે રહે,—કારી.

(૧૭)—હરિશ્ચંદ્ર.

જયરા રેકલ નહીં પાયો સગરી રત્તીયાં રી—જયરા.

કહીં નહીં ભાવે, કધુના સુહાવે,

હિયા ડર પાવે, બિહરત છતીયાં રી—જયરા.

ધડકત આંસ, ચઢ રહી સાંસ જબ સુધ આતી,

ભર આતી છાતી, ખીતસર ખતીયાં રી--જયરા.

(૧૮)—ખુનેજીગર.

સોજે જીગરસે જલે મન મોરા કટે નાહીં નીગોડી રતીયાં,

મુઘ બઝેરી રતીઆં મુઘ બઝેરી રતીઆં.

ખે કરાર જાને જાર ધરકમેં હાલે ખ્યાર—સોજે.

ધડકે છતીઆં સદા અરે હાઝે ખુદા.

નહીં માને પીઆ નહીં માને પીઆ.

યહાં જો આવે સૈયાં ઢરંગર બધયાં—સોજે.

(૧૯)—મીસ-અમીરજાન. રાગ-પીલુ. તાલ-લવાની.

ગુલમત કાટે, અરે બાગ્યાં ગુલસે ગુલકો મિલનેદે,

મૈં ગરીબ ખુલખુલ મેરા ધશિ ગુન્ચેમે ધર જસને દે;

જીન કલિયોંકો તું તોડે હૈ, બડે કઠિનસે હૈ પાલી,

સૈર કીજે ખીસેગે ફુલ ઝુકેંગી સખ ડાલી;

જુઝલા કે બોલી અય ખુલખુલ, કયા ગુલમેં ગાય બહેમાલી,

(૧૦) પરસ્તાને ગૌહર ઉફ મજબુઆ-ચે-ગાયન.

યેવો બાગ હે જીસકી કુછ નહીં કરતે રખવાલી;
મના મત કર દામ બિછા કર, જો આવે ઉસે ફાંસનેદે,
મૈં ગરીબ ખુલખુલ મેરા ઘર, ઇશ ગુન્ગેમેં બસનેદે,
જખયે ક્યારીયોં બરેંગી, જલસે નહરે કુવારે છુટે
બાગ ચમનમેં અમનસે મળે છુટે,
વીરહી નાગની ડસેંગી દીલકો, મને મતકર ડસને દે.--મૈં ગરીબ.

(૨૦)—મીસ-અમીરજન. રાગ-ગજલ-કબ્જાલી.

જામે ગદાઇ હાથમેં લે હમશામ સબેરે ફિરતે હૈ
સમ્મો કમર યેદોનો સીપાઇ, હકમ કે ફેરે ફીરતે હૈ.
યે જો હૈં તે અબતર સારે માહજબી.
ખોલ તુઅહન પોથી અપની, કબ દિન મેરે ફિરતે હૈં,
પંડિત પુછો ફાત્ત દિખાઓ, પતર બાંચો કયા હાંસીલ,
અબ દિન મેરે હૈં બરગીસ્તા કીસકે ફેરે ફિરતે હૈં.
જોગ લીયા આશકકા, હમને દેખ, લટકે ઉન જુલ્હુકી;
ગલયું ગલયું હમ તો પ્યારે, બાલ બિખરે ફિરતે હૈં.

(૨૧)—દુશ્મને ઇમાન. રાગ-કોરસ.

ખુટી કુલ ગર્જ ધો આઇ એમ સીમ્પલી ઇન્ડીઅન.
મેમ સાખ બની હું ન્યારી, મેરે પ્યારેકી પ્યારી.
એ લવ બાઉન્ડ પેર ઇન્ડીઅની-ખુટી.
ચીક્રો ડીમપલ ગેટ ક્વાઈટ સિમપલ.
ફાઇનેસ્ટ ઓફ ઓલ. યંગ એન્ડગે સ્પાઈ કુડે,
આઇ એમ સેડ કુબી એટાઈ, એકસીમલી ફી એટ હાઈ.
કલેવરલી રમાઈ માઇ ચીક્રો,

તરરર રમ તરરમ તરરમ-તરરર રમ તરરમ તરરમ.
 બ્યુગુલ શ્રીકીંગ સ્વીંગ સીકીંગ,
 માધ ફેર યંગ ખીલાવેડ ચંગ.
 માર્ય સ્ટ્રેડ, હુ ફાઉન્ડ હીઝ વ્હોર અખાઉટસ.
 ખીગુડ એન્ડ બોલ્ડ એલ ઓલ ગર્લ સ્કાઉટસ,
 મડમ હું કયસી મંચ. જમાનેકી ઐયારા ઐર ચાલાક.

(૨૨)—મિઠા-જહુર.

શામ ખિલો જોખનવા જમ જમ છબ ખરસેરે
 વિમલ કમલ ખિલન લાગો મદન સદન હોરે
 મનમેં નિત યે આવત મોરે ગરવા લાગૂં તોરે
 શામ કન્હાઇ વો યદુરાઇ હમરે મન ખસોરે--શામ.

(૨૩)—જાનિસાર.

મોરી પ્યારી હુકમ હુકમ-કરત શીરી આવે મનભાલે,
 ચલત ચલત શીરત ફીરત મનકો મોરે લુભાવે,-
 માંગ સવારે શીશ ગુંથાએ નયન ખાન ચલાયે-
 મોહિની મુરત સોહિની મુરત દેખ જ્યા લલચાવે-
 મય કુરખાન તુજ પર મેરે કીરદેગાર, તેરે લુત્ફસે હો ગયા બેડા પાર.
 લગાઉં મએ અબ ચલકે અઓર એક સુરંગ,
 ન શીરીકે મીલને મેતોહો દિરંગ.—મોરી.

(૨૪)—દુશ્મને ઈમાન.

ખાંકી તિરછી અદાને લુભા લીની, દિલપે ખરછી નજરકી લગા લીની-ખાંકી.
 કાફિર અદાપે હાંપ મંચતો મચલ ગઈ, હીજમેં વાકે મોરીખન નીકલ ગઈ.
 ઉઠતા હય દઈ જગર હોતી હય રોતે ખસર,
 સબો કરાર છીના બેકલ કીની-ખાંકી.

(૧૨) પરસ્તાને ગૌહર ઉર્ફ મજમુઆ-યે-ગાયન.

(૨૫)—મીસ-અમીરજન. રાગ-ગજલ-કબ્જાલી.

લીખું ક્યાસના તેરી શાહેદીન, કીયા હકેન તુઝકો સલામ હે,
ખુદા કહેતા તુઝપે દુસદ, હૈ તેરી જાત આલી મુકામ હે;
તેરા અર્શ આલી મુકામ હે, સહે દોજહાં તેરા નામ હે.
તુઝે હકને બેજ પયામ હે, કે તુ દોજહાંકા ઇમામ હે.
લગા દિલમેં હિજકા નસ્તર, પિયા તેરે ઇશકને ખુનેજગર,
શહેદો જહાં મેરી લે ખગર, મેરા અયબો સખાબો તમામ હે.

(૨૬)—અમકતી-ખિજલી.

એકવોહ. હએ જો સિતમ જૈરો, જફા કરતે હય,
એક હમ હએ કે સદા જુલ્મ સહાં કરતે હય.
લેકે દિલ બાતોંહી બાતોંમે ઉડા દેતે હયે,
ક્યા દગાબાજ હએખુલ મીલકે દગા કરતે હયે,
હાજતે સમ આ નહી કબ્જમે મુજકો હરગીજ.
દાગે હસરત મેરે સીનેમે જલા કરતે હયં.
મીસ્લે આંધના હય હમ સાફ તબિયત મહેશર,
જો દગાબાજ હએ વોહ હમસે દગા કરતે હયે.

(૨૭)—આજમશાહ. રાગ-કહાનરા. તાલ-અદો.

રાજકા હું રાજ બેચારા ક્યા, મુઝસા નાંદીર કબ્જ હએ,
માલદાર તું તો હએ બચોરાયા--રાજકા.
તું બહેકાયા જય બચોરાયા રાજદાર દીલકા,
ક્યા મેરા એ દાવા હએ, બેજ મએંજુકા ખારસેખાર.
બેકાર નાકાર આવારા, દાતા મએં રાજકા નોહીં ક્યા,
રાજ તું રાજેકા સરતાજેકા પરકબ કરતાર દાદાર સંસારકા.
હયે તું શાહ, રાજ કો તું રાજ--બેચારા.

(૨૮)—આજમશાહ. રાગ-દેશ. તાલ-ખદો.

સદગુન સુનીજન સત જનત હય, નીત ચાલ ચલન સતધર્મ કર્મ
કમ સમજત તિનકો મત મનમે, ધ્યાની ગ્યાની જગ માનત હય;-
સુખન સાજ હર્દ હર્દ બિનકે સુખનકી કરતે હય
તહરીફ લેકીન જો હય હોશીયા એક
દીન રોશન હો રહેગા જગમે ફીરબી.
જાહિર હોગે સચ્ચે ઝુટે દુનિયા લાખો,
પલટે ખાપે ઔર એ આસમાન ડુટે.—

(૨૯)—મીસ-જનકીબાદ. રાગ-લૈરવી. ગઝલ-કવ્વાલી.

દિલ ફસહય જેસુએ ખમદારમે, ખુબ ઉલજાપર હય મનજીલખારમે
કયોં ખુલાયા હય મુઝે અગીયારમે, આજ કયાઆયા મીજલજેયારમે.
કદમ આશુકો કી ખાઇ ધસ્કને, આપે યુસુફ મિત્રકે બાઝારમે,
ખોલકર આંખે જરા તું દીલમે દેખ, કયો પરેશાન હય તલામે યારમે.
અમ કોઇ હીકમત નહીં ચલતી સનદ, જાન જાતી હય ફીરાકે યારમે.

(૩૦)—મીસ-જનકીબાદ. રાગ-ખુમાય. તાલ-દાદરા.

ખતાય જાઓ જતીયા, અપની ખખરીયાં;
નિશાન, દોકે તમ્હારા પતા મિલે હમકો, ઉન્હીસેં તુમ તો મીલો
રંજહો રકીખોકો,

કૌન નિગાહસે તુમ મ્હોં મિલાઓ, ડગરીયા, ખખરીયા, નજરીયા,—ખતા,
ખુદાને આહા તો પૂરાપતા, લગાઉંગા, સમે ખિસાલ સનમકા મજા ઉઠાઉંગા.
એક રંગ તુમસેં નજરીયા મીલી હૈ, ડગરીયા, નજરીયા, નજરીયા,—ખતાય.

(૩૧)—મીસ-ગૌહરજન. રાગ-ઝીંઝાદી. તાલ-દાદરા.

મેરે દર્દે જીઝરકી ખખરહી નહીં, ખખરહી નહીં, કુચ્છ, અસર હી નહીં

दीलको लगाकर क्या इल पाया गौहुर.

येक सजनमें समरही नहीं: मेरे हर्दे अगरीकी अजरही नहीं.

(३२)—भीस-मलकाजन. राग-अटला. ताल-दादरा.

कमर पतली लयक छग प्यारीरे, नैना रसीले छुपाव मतवारीरे-कमर.

पुछाने दील दीया नजद भेवका के लीये;

भीली हय आंख तो दियार, दीलरूआके लीये,

नागुक, बैया, गोरी कलैयां; मेरी पीयाकी अदाहय न्यारीरे-कमर.

(३३)—भीस-गौहुरजन. राग-जेगीया. ताल-दादरा.

सप्पीरी मैका पीया पीन कछुना सुहाय,

तुमतो सोतन धर आवत जवत मोरा अया धयराय, रे-सप्पी.

न रही दिल्के, लगानेकी होस देष लीया,

याद करके तुम्हें हो बार अरस देष लीया.

तुमको हमभार, मोहयतकी नजर गौरोपर,

तुमको दिल्देके, हें अजराने जतन देष लीयां-सप्पी.

(३४)—भीस-अच्छनआध. राग-अरवा. ताल-लावणी.

जरा कहेहो सावरीयासे आया करें, हरे आयां करे मत जया करें-जरा.

ये अंजिया दरशनकी लुप्पी, धनको मत तरसाया करें-जरा.

सयर-मुझे अयहोस्त तेरा हीजर अग अयसा सताता हय,

के दुशमनबी अयमेरे हाथपर, आंसु बहाता हय,

अगर कुछ म्हांसे कहता हूं, मजा बिलइतका जता हय;

दिगर आभोश रहता हूं, कलेज म्हांको आता हय-जरा.

कहांतक आठें घस गमको, के, अय आया नहि जता,

दिले जेतायको आतोसे, समझाता नहि जता,

મકાને યાર દુરોગન નાદરમ તાકદે જરદિલ,
અજબ સર મુજસે ઉગતા દમ, ચખાદે ચાસની મજબુલ-જરા.

(૩૫)—દુશમને ઇમાન.

છોડકર દુનિયા હજારોં નામ વાલે ચલખસે,
ડાલકર કફની ગલે નાજોકે પાલે ચલખસે.
જનકોદુનિયાસે ગરજથી ઔર ન દીસે કામચા,
આજ વોહ જોરે જમીં અલ્લાહ વાલે ચલખસે.
ખ્વાહિશે ઔલાદ કયા હય ખ્વાહિશે ઇમાનકર,
દેખ મુજકો છોડ મેરે સાથ વાલે ચલ ખસે,
ભાગો ભાગોરે દુનિયાકી ઇસમતદાર નવ જવાન લડકીઓ,
ખીજલી ઔર હવાકી, રફતારસેભી જયાદા ભાગો.

(૩૬)—દુશમને ઇમાન.

સંસારકા પહે ખેવહાર ખોટા હય જુઠા, હય જગત વાલી ન્યારી તોરી કિરતારી.
જાએ કહાં તેરે દરકો છોડ—સંસાર.
છોડકે ખનખન ફિરેં હાય સખકોં, સાથી કોઈ નહોં હય અપના.
હય ફરિયાદ ખેકસોંકા હો મદદગાર—સંસાર.

(૩૭)—દુશમને ઇમાન.

ફિર આના અય જાન મોહનિયા,
જવાર નિસાર નહોં જયરા દુખાના, સદમા દીલાના—આના.
તુમ ખીન મોસે રહા ન જાએ, કાહે જાન પ્યારી ગમ તુ ઉઠાએ.
આ.....માહલકા હું તો પે દીવાના—આના.

(૩૮)—દુશમને ઇમાન.

મુઝે દેખીઅકેલી નીકાલી પહે છોડ, જાએ જાએ મોહે ન સતાવો.

ધુને દો જોખન જન કલી કોઇ તાડે ન લે જાઉંગા.
હાથકી ગરમીસે ફુલન જોખનકા. કુમલાએ મેરી જન.
હાય ચલી મેરી જન મુઝે.

મંચ સમઝી દિલકા મનશા કયા મચલા રંગત હય કયા.

આએ દિલબર પ્યારી, મન હર નાહો કલપા અય મેરી જન.

(૩૯)—ખુનેજીગર.

મીલે દોનોંકો ભુકે બંગાલી, નતો ધરમેં હય લોટા ન ચાલી.
દુટા હુકકા ઓર દુટી હય નાલી, મીલે અચ્છે જંટલમેન ઢપાલી.

નતો પાટલુન ન વાસકોટ ન નેકટાઇ કોલર,
બકતે હર વકત રહેછે હંચ યહો ડોન કિયર,
કિનસે કિસમત લડાકે હુઈ દોન મેડ,
જુની કેપ હય ઓર પાકીટ હય ખાલી-મીલે.

(૪૦)—ખુનેજીગર.

કહી લયકે ન કંવલી કમરીઆ ઓ સુંદરિયા.
રખો નન્નાસા જોખના આંચલકી આડમેં.
મારે ન કોઇ નજરીઆ.

છોડો ન મોહોકો ગુઇઆં સતાઓ,
જઓ જઓ જઓ નહીં બનાઓ.

તુમહેં મીલે. પીઆ જઆ નિડર હો ખુશી નમાઓ.
ફરકત કો ટાલીએ દિલકો સંભાલીએ
મનકો બહેલાએ. દિલ બદીઆં, પરીઆં.

(૪૧)—ખુનેજીગર.

રહે બહોત દિનો તક મવાલી, કોઇ બીબી કરે અબ નિરાલી.
જરકા ખાનદાન હો સખસે આલી, ઈંગ્લીશ મેકપ મેન્યુ ફેશન વાલી.

મીઝાં તુમતો હો બિલકુલ દુપાલી, લેકે આઝો કોઇ પાન વાલી.
જો કે અસમતસે હો સાફ ખાલી, નઇ જોર હો પર બચ્ચે વાલી.
જોર લાઉંગા ચઉદા બરસકી (અચ્છી) (કયસા બે વકત છીકા હય)
અચ્છી અચ્છી અચ્છી અચ્છી અચ્છી અચ્છી.

હાય નાક કરં તેરી નકરી, બદ શુકની છીકાંસે કરદી.
હોતી શાદીમેં ગડબડ ડાલી,—ખોપડ છીકાંસે હો ગર્મ ખાલી—રહે.
ખુદાકી પનાહ નિકાહ પર, નિકાહ શૌહર પર શૌહર.

(૪૨)—જુદમે-વહેસી.

ઇસ ધર આનાંરે ભાઇઝો, કંધેપર લાવે છોડકે જાવે,
અપનાં બે ગાનાંરે ભાઇઝો.....ઇસ ધર.
સાધુ પંડીત સેટ બીકારી, કોઇકો નાં છોડે
મઝોત કટારી, અબકો હઝે જાનાંરે ભાઇઝો.

(૪૩)—હારજીત.

દુન્યા એક મુસાફરખાના. હઝે પ્યારેના મન અટકાના,
સોચ સમજલે કયું બચા. હઝે છોડકે પહે જાના,
ચુન ચુન કંકરી મહલ બનાયા. લોક કહે ધર મેરા,
ના ધર તેરા ના ધર મેરા, ચીડીયા રયન બસેરા.
મત લલચાના, દીલ ન દુઃખાના, હરકા ગુન ગાના.

(૪૪)—સગે-દુનિયા.

ગોરે ગોરે ગાલોપે શ્યામ, લલચાય, શ્યામ પ્યારારે.
મતવારા મેરા ન્યારા જગતસે—
જાને દીલબર, આલમ આરા, લીનો મોરાજી આ ખીરમાઝે.
મજા જિલફતકા, જબહી કુચ્છ આયે--
વફાદાર આશંક, યારે જાની અગર મીલ જાયે,
સહતે જીગર, જાને મુજતર, વાઈંગીતોપેજેબના, અરમાં બર આયે,

(૪૫)—અમૃત, રાગ-પિલુ. તાલ-કેરવો.

છયલા નહો મોહે ગાલી મય ના જો પાલી,

મય કુલન કીસી ડાલીરે, હું ના જો પાલી-છયલા.

છેડછોડ કે જગમેહુંઢો; ઔર કાઠ મતવાલીરે મયે ના જો પાલી, છ.

(૪૬)—હુશનઆરા. રાગ-જંગલા, માંડ. તાલ-દાદરા-ત્રિતાલ.

જાઓ જાઓ છએલ મોહે નાહી સતાવો, પિયરવા જાવ મોહે ન સતાવ.

જાઓ, જાઓ, રસીલે, રંગીલે, છપીલે હટીલે, જાવ-જાઓ.

પ્યારી તુમ આવ. ગલે લગ, જાવ, નહિં બસ જાવ, આતે ન બતાવ.

(પ્યારી ખત્તા કયા, બતાવ) (અજી જાવ મિયા જાવ-

જુદી ચાહત ન જનાવ) (અજી આવ, માન જાવ.)

હટો જાઓ સનમ, તુમ અલગરજી.

પ્રિતી કરયો ન કરીયોં તુમહારી મરજી.

તેરે કુરઆન હમારી, પ્યારી એહ જાન હમારી,

માન લો માન હમારી.....જાઓ.

(૪૭)—તાનસેન. રાગ ભૈરવ. તાલ-ચોતાલો. (ધ્રુપદ.)

સુગન બનઝાપો સુદ્રમ એલી મધત, પવન ત પ્રકાર બરન બરન

પુપ રંગ લાપો.

બોલત કોકીલા કીરનલી આનંદભયો, ચૌદ સિંગાર બરસાપો-સુગન.

સપ્ત સુરન તિન આમ, એકવિશ મોરજાન, પંચાસ કોટી તાન,

કહેત ગુની તાનસેન મુનોરી શાહ અકબર પ્રથમ રાગ ભૈરવ, ગાયો, -સુગન.

(૪૮)—ખુરશીદે જર નીગાર.

ઓ માલીક શાન ગ્યાન દીખલાઈ,

નુરાની લાસાની દીવનની માની તેરી ચક્રતાઈ.

હુર પરી ગીલમાં ધનિસાં બની જાન બના મન ભાઈ,

સખ ખુશરંગ શ્યાહત પ્યારી સુરત જુદા બનાઈ,

(૪૯)—લુલ લુલૈયાં.

છાંડ ચલે મન પરફી, જનન બટકત હાયે હાયે, અબ કબલગ ફીરકર જનાજી.
છાંડ નગર અબ જોમ પાયતો, હરસે ધીઆન લગાના—છાંડ ચલે.

(૫૦)—મીઠા જહોર.

મેરી ફલતી ફુલતી જોયનકી ડાલ, રખખુંગી, કયસે સંભાલકે.
યે જવાની દીવાની આગધ, કહાં રખખું મેં ઈસકો સંભાલકે,
યહાં જોયન કે હમલે નીરાલે, વહાં કંગનને પાઉં નીકાલે,
પડે દો દો મુસીબતસે પાલે,
ઉસેં તાલાશ કરને જાઉં, તો ઈસકો રખખુંગી કયસે સંભાલકે.

(૫૧)—અસીરે હીસ.

જવાં દુલ્હાપે હું મેં નીસાર-મુએ ખુસમટ પે.
હું મેં નીસાર-તેરી મેરી જોડી બની મજેદાર.
અંધી કાની જોડી બની મજેદાર, લુલી લંગડી જોડી બની મજેદાર.
શાદી કરંગા ઘોડે ચડુંગા ફીર ના કરં તકરાર,
મુઝે ખાલી બનાદે, ખુદે મંગાદે, સાડી દીલાદે, ચોલીકે, સાથ.
તુઝે ખાલી બનાદું ખુદે મંગાદું જુતા ચુંકાદું, મેં મોચીકે હાથ.
અબી લાઠિં અબી લાઠિં અબી લાઠિં જન,
શાદીકા કરો ઇકરાર-તેરી મેરી જોડી બની મજેદાર.

(૫૨)—વીણાં-વેલી.

પ્યારે તોરે અંગનમેં ફુલનકી બહાર હે—સૈયાં.
ફુલનકે બાજુઅંધ ફુલનકે ગજરે,
ઔર સોહું ફુલનકા ગલે હાર હે—પ્યારે.
નયનાં કમળ ઔર ચહેરાં ગુલાબ હે,
ગોરે ગોરે ગાલ સૈયાં શુભે અન્સાર હે—પ્યારે.

(૨૦) પરસ્તાને જોહર ઉફે મજબુઆ-યે-ગાયન.

(૫૩)—દીલ. ફરોસ.

તુમહેં દુંગા મેં, વાકી ખયરીયા જન, મુઝે દેદો યે પ્યારી સુંદરીયા જન.
પ્યારી ચંચલ હે ન્યારી, ન્યારી, છલખલ,
અરે જરે મુઝે ચલચલ ન ગુલામકા કામલું.
અકસર કામ કરંગા ખુશ અંજમ કરંગા.
બસ કુછ કામ નહીં જ ચલચલ મોર કહીંકા,
સુપ ના કામ કહીં તુ કર બદનામ નહીં તું.
હે નોકર બરતર અકસર તુઝપર, બદતર અજ ખર અકસર હમપર.

(૫૪)—અસીરે હીસ.

હાય મુઝે દરદે જીગરને સતાયા. મેરા પ્યારા,
નહીં દીલ આરા, નહીં દોષ આરા નહીં હે ખુદાયા.
પુગાંમેં આહમેં ફરીયાદમેં શેવનમેં નાસેમેં,
સનાઉં દરદે દીલ તાકત અમર હો સુનને કાસેમેં.
ક્યામે રીખ હેં હમ કરવટેં હરસુ બદલતે હેં,
જે જલ ઉઠતા હે યે પેહલું તો વોહ પેહલુ બદલતે હેં.
અહલે બેદાદ મીલા દીલકા ઉસ્તાદ મીલા,
પુરા સૈયાદ મીલા સખત જહાદ મીલા.
સાંસ દેખી તને બીસમીલમેં જે આતે જાતે.
ઔર ચરકા દીયા જહાદને જાતે જાતે,
હાય જલમ ને રહમ ન ખાયા.—

(૫૫)—ભુલ ભુલેયાં.

વારી જાહે સાંવરીયા તોપે વારનારે, તન મનધન સખ તોપે વાશં.
ધર દર જર સખ તોપે નીસાશં, કમતક કાતીલ બનકર ખંજર મારનારે.

(૫૬)—રસીક મણી.

ખાદીલા બેગે આયેરે, મોરો જોખન બીતો જાય-ખાદીલા,
ચંદા તોરી ચાંદની સુતી પલંગ બીછાય,
જખ જગું તખ એકલી મરું કટારી ખાય-ખાદીલા.
પ્રીતમ પ્રીત લગાયકે છોડ ગયે પરદેશ,
જાઉં વાકે યાદમેં લઉં જોગનકા બેસ-ખાદીલા.

(૫૭)—કરબુધેલો.

જઓ જઓ ન સતાઓ સાંવરીઆ; મોરા નાજુક તન ગુલઝાર.
યાપે કીની કુલ સીંગાર, કાહે નજર લગાઓ સાંવરીયા-જઓ.
મોરા જોખન બુમકેદાર, ખીલો જયસો કે ગુલઝનાર.
હટો કાહે શરમાઓ સાંવરીઆ-જઓ.

(૫૮)—ભુલ ભુલૈયા.

જો પીઆ આયેના, મોસે સહા દુઃખ જાએના,
જ્યા જાયે જરાયે સતાયે હીયા—પીયા.
મુજકો માઅમુજ ન થા પેહલે લગાના દીલકા,
યાદ આતા હે ખુશીકા વોહ જમાના દીલકા.
અખ તો મુશકીલ હે મેરે કાબુમેં આના દીલકા,
જન લે જતા હે કમખખત યે જનના દીલકા,
સુખ પાવેના ગમ જાયેના કુછ ભાયેના—પીયા.

(૫૯)—સરદારખા.

ખંસીવાલા આજ અમારે દેશ, ચારી સાંવરી સુરત પ્યારો બેસ.—ખસી.
આવન આવન કૈલ ગયોજી કર ગયો કોલ અનેક,
ગીલુતાં ગીલુતાં ધસ ગઈ મોરી, આંગરી ચારી રેખ.
સાંવરીયા, રસીલા, સલુણા, પીયાપે જ્યા મેં કરું યે નીસાર.

હમતો જોગી પ્રેમ કરે, પ્રેમ હમારો દેસ,
શુધ નહીં પાછ પીયુકી, તબ લીનો આ બેસ—ચારી.

(૬૦)—હરિશ્ચંદ્ર.

નયે નયે ચલકે કલમલ છલકે, બાન ચલાઉં સન સન સન.
ધર્મ પરેખું સતપન દેખું ખુબ લગાઉં મેં તન મન નયે નયે.
ખેતી બારી નાશ કરાઉં ફીર જાકર મેં માંગું ધન,
એક બેસ્યાકો ભેળું હરલે, જાકર ઉસકે સબ સતપન—નયે નયે.
ફીરે દુખ્યારે દુખકે મારે, બને બેચારે બન બન બન.
દુઃખ ભરકર જો સત્ય રખે, તો જગ ઉસકા કહે
ધન ધન ધન—નયે નયે.

(૬૧)—મુરીદ શક.

ખુટી પીલાકે લુભા ગયા કોઈ મુઝે,
બડી સવેરે જો કોઈ છાને વાંકી લંબી ડીંટ.
ઉડત ચીરખયા વોહ પેહછાને ગીસી સડકસે ઈટ—સવેરે ફીર છનેગી ભંગ.
દુસરે પેહરે જો કોઈ છાને વાંકે લંબે કાન,
તવા કટોરા બેચડાલકે ધર લોટે પર ધ્યાન—સવેરે ફીર છનેગી ભંગ.
તીસરે પેહરે જો કોઈ છાને જુલું ભાદવકી કીંચ,
ધરકે જાને મરગયે આર આપ નશેકે બીચ—સવેરે ફીર છનેગી ભંગ.
ચવથે પેહરે જો કોઈ છાને બચ્ચા આપહી આપ.
બે જોર. બે સુસરેકા હો છે, બચ્ચેકા આપ—સવેરે ફીર છનેગી ભંગ.

(૬૨)—પવિત્ર લક્ષ્મી.

ધનુષ ભગુટી ખેંચકે, ફેંક નયનકા તીર;
સંતનકો જખમી કીયા, દીયા કલેજ ચીર.
ભજ ભજ ભજરામ નામ મન, ભજ ભજ ભજ ભજરામ—ભજ.

તીલક છાપા તુળસી માળા મુખે હરિકા નામ;

નાળુક નારી હાથ લગે તો દીવારામ.

બસ દીવારામ. બસ દીવારામ, બસ દીવારામ--ભજ.

ખુચી ને બેડોળ મળે તો નારાયણ, ધુત નારાયણ ધુત નારાયણ

ધુત નારાયણ,

ગોરી ગુલાબ જયસી હો તો સીતારામ, ચલ સીતારામ, ચલ

સીતારામ, ચલ સીતારામ--ભજ.

(૬૩)—લયલો નહાર.

• અજળ ખેલ હય દુનિયા, જીસમેં ચાલ હમેશાં રંજકી હય,
સચ પુછો તો દુન્યાદરી, એક આજી શતરંજકી હય.

જો આગે અપને બચકા હય, વોહી હય ખુદ દુશ્મન અપના,
રાહ દીખાવનેવાલા હોગત હય, યહાં રાહ જન અપના.

હાથ ધર વોહા ચલકર જળ ચુક ગયા આસન અપના,

હાથી અપને હાથોસે, બંધવા દેતા હય તન અપના.

• શાહ ખ્યાદા સબકી હાલત દુન્યામેં શશપંજકી હય—સચ.

(૬૪)—ખુદાદાદ.

તક તક દેખી સુંદરીઆ શાન, ગોરે ગોરે ગાલોપે તીલ ચમકાવે-તક.

એક તો દેખી વાંકી આલી નજરીઆ,

દુજો પાછ મોગલીઆ શાન, તીજો પાયા.

વાંકી પધીયામેં તુરરા, કયા જાદુ ડાલે સુગરીઆશાન-તક.

(૬૫)—સંગીન બકાવલી.

મસ્ત મુઝાફર હમ તો કલંદર લુતનાય કહેલાતે હેં,

ધુલ ડાલકે આંખોમેં હમ, હલવા રોટી ખાતે હેં-મસ્ત.

ટોપીકા પયગમ્મા કરતે, સિસ્કા પયર બનાતે હેં,

તીન બંદકા જામા પહને છંદ બંદ દીખલાતે હેં,
 તુમ જાદુ ટોના શીખો તો સીખલાતે હેં,
 તુમ બેટા બેટી માંગો તો દીલવાતે હેં.
 જંતર દેતે હેં, મંતર દેતે હેં,
 ઝાડ ટુંકલી કરતે હેં, તાવીજ દુઆ બતલાતે હેં—મસ્ત.
 હે નારસીંગ ખીર, હે નારસીંગ ખીર,
 બયતાલ, ભુત, પીર, બયતાલ ભુત પીર—મસ્ત.

(૬૬)—ખુદાદાદ.

મુઝે હાસીલ હજારો કમાલ, મોહે કોઇ કયા જાનેરે—મુઝે.
 બાંકી ફાનવાસે ટપકે જોબનવા, ચંદાસા નાદીર જમાલ—મુઝે.
 માલીકને પછસેપે પછસા દીયા હે, દીલ હે હમારા નેહાંલ—મુઝે.

(૬૭)—ગુમાન તારા.

ગોરી સોલા અરસકી. જો હો અપને રસકી,
 વોહ મીલતેહી આંખેં ફીસલતી હય.
 જરા અંગીયા જો મસકી, હુઝ અપને બસકી,
 વોહ ફૂંદેસે ફીર કબ નીકલતી હય.
 મીસે વોહ જો કમસીન, લેના બોસે ગીન ગીન,
 ઝોર લગાના ગલેસે, ઉસે રાત દીન.
 કરકે દીલકો કડા. લેના આંખેં લડા,
 ચુંહી બીગડી તબીયત, સંબલતી હય ગોરી.

(૬૮)—સફેદ ખુન.

બનવા પીયા કોઇ બારી, મોહે રેશમકી ચોલી સાડી,
 તુઝે સાદી બનાદું મેં બારી, ઉસમેં ટાંકા હો ગોટા કીનારી.
 ફીર તો હોગી બહાર, નયા હોગા નીખાર;

ગોરે હાથોમેં ચુડી હૈ કાલી, એર કાનોમેં સોનેકી બાલી.
અબી લાઈ સોનાર, હાં હાં જાઓ બાગર.

(૬૯)—લયલો નહાર.

આજ ગુલશનપર જોખન હય આયા હુવા,
ગુલશનકા જોખન હય, તેરાહીદર્શન હય, દરપનમેં છાયા હુવા-આજ.
તુહે મેરી જાન પ્યારી, બારી કુમારી નાર, હા ? અરર વાહ !
આન વાલી બાન વાલી, સારી અદા પ્યારી, નયના કટાદી,
ચેહરે પર રોગન હય, મુખડાબી રોશન હય,
બરતન ગરમાયા હુવા—આજ,

(૭૦)—રામ રતન.

ધર ગુધ્યાંપે સોવે કઠોરે જોખન પર તેગાં ચલે—ધર.
દોડો દોડો સીપૈયા ચાર, કીલ્લે પર ગોલા ચલે—ધર.
ઉંચી કઠરીયાપે જીયા લલચાવે, ભાગો ભાગો સીપૈયા ચાર.
કિલ્લે પર ગોલા ચલે—ધર.

(૭૧)—હામાન.

કયું જવાની ખો રહે હો શાદમાનીકે લીયે,
પીરીમેં રોયા કરોગે ધશિ જવાની કે લીયે—કયું જવાની.
સુખતા હય જામ શજર શીર વોહ હરા હોતા નહીં,
લોહ કહાની ચેહ જવાની, પીરે ફાનીકે લીયે—કયું.
આખે રક્તા નેહરમેં, શીર સોટ કે આતા—નહીં,
પા નહીં શકતે ગુજરતા ખુદગાની કે લીયે—કયું.

(૭૨)—મારે આંસીતી,

ફીતરવાલા હીકબતવાલા ચલતા પુરજા હું ઐયાર,
બીખધર કાલા જેહરકા ખ્યાલા જમધર ખંજરકા હું વાર.

(૨૬) પરસ્તાને જોહર ઉફે મજમુઆ-યે-ગાયન.

આફત હાઉં, ધરભરપર દુઃખ તમ છાઉં. હર સરધર.
ગારત લાઉં દર જરપર સખસે બહડકર હું મકાર.

(૭૩)—કરણુ ઘેલો.

હીરીયાં મેરા નામ, મેંહું તંબોલત તડાકેકી.

લાવો કતરની કતર નાગર પાન.

કથ્યે ચુનેકી દોસ્તીમેં હુધ બદનામ,

અજી ખાને વાલો આઝો, બીડા મેરા લેતા જાઝો.

લાલ મુંહ તો બનાવો, મીયાં આઝો આઝો આઝો—હીરીયાં,
દીલ્લીકા કથ્યા ઝોર પુનેકે પાન.

અયસે બીડે ખીલાદું ભુલાદું ગુમાન.

અજી ખાનેવાલા આઝો, બીડા લેતે મેરા જાઝો.

લાલ મુંહકો બનાવો, મીયાં આઝો આઝો આઝો—હીરીયાં.

(૭૪)—નાજાં.

મીયાં સુનો સાચી ખાત, દુનીયા મકારી રંગ દંગડી,

દુનીયા બદકારી ઐયારી, મકારી રંગ દંગડી—મીયાં.

જગમેં દગાકી જફાકી હય ઘોકેકી બાજી,

પુલે ફલે કરે ધાત, દુનીયા મકારી રંગ દંગડી—દુનીયા.

દુનીયા હે પાપી સંતાપી ઉથાપી વ તાપી,

નહીં દેતી સતકા સતકા સાત, દુનીયા મકારી રંગ દંગડી—દુ.

યારો વફાસે હવાસે થેહ ગાડી નહીં ચલતી,

યહાં સચ્યા ખાય ખાત, દુનીયા મકારી રંગ દંગડી—દુનીયા.

(૭૫)—પ્રતાપી રાજસિંહ.

અખીયાં અલસાની સૈયા સેજ ચલોને.

લાલ પલંગપર પચરંગી તકીયા, ઉપર ચાદર છાન્ડી-સૈયા.

હલુ-હલુ પાકિરે ધરો, મેરે સજતા, જાણે નનંદ જોડાણી--સૈયા.

(૭૬)—પ્રતાપી રાજસિંહ.

ફુલ બગીચાં લગાઇએ મહારાજ. સૈયા તોરે બાગુમેં—ફુલ.
 બહો બગીચન મેં કયા કયા બોયા, લીંબુ નારંગી અનાર,
 જાંબુ આ ચખનેકો બહો બગીચનમેં કૌન કૌન બૈડે.
 સદી મુસદી જમાદાર, દરોગા લીખનેકો—ફુલ.

(૭૭)—નૌતમ શારદા.

મેરો સૈયા ગુલાબકો ફુલ, અમારો રંગ કેસરીયાં,
 ચુન ચુન કલીયોંમેં સોજ ખિજાઇ.
 મેરો લોટે ગુલાબ કો ફુલ, ઉડાવે રંગ કેસરીયાં—મેરો.
 ચંદનકી ચાદર ઓઢે મેરોં બાલમ,
 મેરો ઓઢે ગુલાબકો ફુલ, રમાડે રંગ કેસરીયાં—મેરો.
 પાન કપુરકે બીડે બડાકેં,
 મેરો ચાવે ગુલાબકો ફુલ, સુહાવે રંગ કેસરીયાં—મેરો.

(૭૮)—નૌતમ શારદા.

મેરો દીલનો દીવાના જન તોરે લીયે,
 બાત્ર, બાલ ગજ પિરોતી. મેરો બાલાસા જોખના તોરે લીયે—મેરો.
 નાલીસ કરોંગે મયકરને નદુંગી, મયને છોડા જમાના જન
 તોરે લીયે—મેરો.

(૭૯)—મીસ અમીરજન. રાગ-ખમાચ. તાલ-દાદરા.

મેરે આજ આયે સૈયા, સખી સોયે ભાગ જાગે,
 મેરે આજ આયે રાજ, જીસ દીનસે શામ આયે,
 ઘર મેરે બિન ખુંલાયે, બિનતી કરત ગિરગિર પરત પૈયા—મેરો.

(૮૦)—મીસ અમીરજન. રાગ-કહરવા. તાલ-દાદરા.

પલકન પગ ઝાડું સૈયા, મેરે આપૈરે,

સોંધ તેરે રૂપને, તેરા આદર કરે ન કોઈ;

દુર દુર કરે સહેલિયાં, મૈં મુઝ મુઝ દેખું તોય,

જો મોરે સૈયા કો આન મિલાદે, તન મન, યન જોયન સખ વાઈ.

(૮૧)—મીસ અમીરજન. રાગ-પીલુ. તાલ-દાદરા.

કહો ગુધ્યાં કેસે કટે સારી રાત, સૈયા નહીં આપે જ્યા ઘણરાવે, કેસે.

ઐસે બેદરદી સે પીત જો ઠાની, કળહુ ન માની આત, -કહો ગુધ્યાં.

(૮૨)—મીસ અમીરજન. રાગ-સોરઠ. તાલ-ત્રિતાલ.

વારી જાહેરે મહમદ તુમપે વારના રે-શેર સે જન સુલેમાંડી અયાઈ,

નુંહકી કીસ્તી પાર લગાઈ, હિરની અચ્ચે લાઈ, તુમ્હારે કારનારે વારી.

(૮૩)—મીસ અમીરજન. રાગ-સેહરા-કબ્જાલી.

માલન બનાકે લાઈ કયા, લા જ્યાય સહરા,

સહરોમેં હૈ જહાં કે, ઇન્તે જ્યાય સહરા,

મોતી દમક રહે હૈ. કલિયેં મહક રહી હૈં,

દૌલત લુટા રહા હૈ, કયા બે હીશાય સહરા,

નોસા બના સલામત, સહેરા ખુદાકી રહમત,

લડીયાં હૈ તાર ખારીસ, યા હૈ શરાય સહરા,

(૮૪)—રાગ-જુહાસા-કહરવા. તાલ-લાવનિ.

હજરો મેરે કાનકા મોતી. (૨),

વોરે મોતી મેરા કીયપરા હયે, લે જમુના જલ ધોતી—હજરો.

અગલે બજાર મેરા મોતી ખોવાયા, પીછલે બજાર ખડી રેતી—હજરો.

ઝોરે મોતી મેરા લાખ રૂપેકા. ઘર છતીયન પર મોતી—હજરો,

વોરે મોતી મેતો બાલ પરોકે, લે દરપન મુખ જોતી—હજરો.

મોતી, કે બદલે મોતી મંગાદો, મોતી બીના નહીં મોતી—હજરો.

એરે મોતી કોઈ હુંદકે લાવે, આધા જોયન જોસે દેતી—હજરો.

(૮૫)—મીસ રોઝા. રાગ-સોહૈના. તાલ-ગઝલ.
 નકાચ ઉડકર જે તેરા આરિઝે રોશન નઝર આયા,
 હુવા સાખિત કે ખુરશીદે, કતે આપાદ કર આયા;
 ખુદુંગે નાઝે જનાકીસ ધડી સીને મે જપાયા,
 દીયે નાઝ હું બરખાદ, કે વાતો વે! જે ફીકર આયા.
 નીગાહે લુંફતસેં ગેરોંકો, દેખા હમ હુવે બિસ્મીલ,
 ખુદુંગે નાઝ તુમને કીસ, તરફ ફેંકા કીધર આયા,—નકાચ.

(૮૬)—મી. મહમદ હુસેન. રાગ-કબ્લાલી. તાલ-દાદરા.
 ખાલીકને કયા જનાઈ, હે નુરે નજર નિમાજ,
 અધેરથા જહોંમે, ન હોતી અગર નિમાજ.
 અપે જે નિમાજ, સંગ દિલો, સર ઝુકાઓ તો,
 દેખોપે અજ દિખાપેગી, કયા, કયા, અસર નિમાજ,
 જનકો ખ્યાલ રહતા, નિમાજોકા રાત દિન,
 ઉતકે સિયે અનાપેગી, જનતમેં ધર નિમાજ,
 મર જાય જે નિમાજ; તો તુમ એ નિમાજઓ.
 પડના નકિસ જનાજેહ, નાપાકકી નિમાજ,

(૮૭)—મી. મહમદ હુસેન. (ભંગડખાના.)
 કીસીને તુઝે ભંગ પીલાઈ, તેરી આંખોમેં લાલી છાઈ.
 જે ઉસ ભંગકો ઘુંટન ઐડે, હોને લગે ઘુંટા ઘુંટી,
 જે ઉસ ભંગકો જાનન ઐડે. હોને લગી જાના જાની,
 જે ઉસ ભંગજેં પીન ન ઐડે, હોને લગી પીના પીની—કીસીને

(૮૮)—મી. મહમદ હુસેન. રાગ-ટોડી, કબ્લાલી.
 યે ફૈસે બાલ બીખરે હૈ, યે જયોં સરત, બની ગમકી,
 તુમ્હારે દુસ્મનો કો કયા, પડીથી મેરે માતમ કી.

સંભાલો અપને જોખનકો, છીપાઓ અપને મરહમકો,
 નહિ ઈશકી ખખર તુમકો, નજર પડતી હે આલમકી,
 ઉધર તો હિંચકી યા આઇ, ઇંચર તો દમ મેરા નિકલા.
 અબી સે હો રહી ખુશીયાં, વહાં હે મેરે માતમ કી.
 કરેં કીસસે શિકાયત હમ, અજબ ઉલટા જમામાઢે,
 બઢાયા પ્યાર જબ હમને, મોહબત આપને કમકી,
 ન મીલી યેગા ન મીલી યેગા, કોઇ હમ મરન જાએંગે.
 ખુદાકા શુક હે પહેલે, મોહબત આપને કમકી.

(૮૯)—દામેહુસ્ન.

તુમસે લાગી નજરીયા હમારી રે,
 વાયદેપે તુમ ન આયે તો કુછ ન હમ મરગયે,
 કહનેકો ખાત રેહ ગઇ ઓર દીન ગુજર ગયે.
 ધુલે ફલે ન આ કે ગુલીસ્તાને દેહરમેં,
 હમ વોહ શજર હેં બાગસે જો ખેસમર ગયે.
 કયું ન લેતે ખખરીયાં હમારી રે—તુમસે.
 સકુતે દીલ ન હુવા ઈઝિ તરાબકે બદલે,
 મીલા ન ચયેન કબી પેચો તાબકે બદલે,
 જવાં તક ન હુયે મર મીટ હસીનોં પર,
 હમેં મોત હી આઈ શ્યાબકે બદલે.
 ખીતી જાતી ઉમરીયાં હમારી રે—તુમસે.

(૯૦)—દીલેર દીલશેર. રાગ જુઝા-હુમરી.

કયસી શોબા ચંદ્ર બદનકી, દેખત શુધ ખુધ ગઈ તન મનકી—કયસી,
 દેત કટારી વોહ મતવારી, ઢબ સયનનકી, ઢબ નયનનકી—કયસી.
 મધુર મદન મન મોહન મુરત, ચંચલ ચાલ ચપલ ચીતવનકી કયસી.

(૯૧)—જુલમે વહેશી.

સૈયાં મુઝે હાથોંકે કંગન બના દે. કંગન બના દે તું પહોંચી બનાદે.

બે તું કહેગી વોહી શુનુંગા લાઉંગા વોહી મેરી બન,

(ચલો) તેરી કસમ લાઉંગા વોહી મેરી બન.

તઓઆ તઓઆ તઓઆ દોખો છોડો, દુઝા મેરા હાથ.

(કિધી મર ગઈ હાએ અરે આપરે.)

બાલીબી બનવાદું તુઝે, બુદેબી બનવાદું તુઝે,

હંસલીબી બનવાદું તુઝે, કડે છડે દોનોં તરેહદાર.

(હાં) અયસે ચલું. અયસે ફીરું ફીર નકરુંગી તકરાર;

(સચ) સચ કુછ હે તૈયાર, એક બોસા દીલાદે.

(૯૨)—નાબ.

કાલી કાલી જુલફોંપે ય્યા લલચાય, તક તક મારે નજરીયા રામ-કાલી.

એક તો ગોરી તેરા ચંદાસાં મુખડા, દુજે નયના નીપટ મતવાર.

તીજે, નયનોંમેં અંજન લગાયા, કયા જાદુ ડાલા સુંદરીઆ રામ-કાલી.

(૯૩)—હામાન.

કોઈ મુતો મેરી ફરીયાદ.

ધંસ બનમેં મુજપર ગુજરી હે બેદાદ-હાય, હાય, -હાય-કોઈ,

એક તો મુજસે માં છુટી ઓર સચ છુટા ધરઆર.

તીજે માં જાયા છુટા, રહ ગઈ મેં લાચાર,

દુન્યામેં મુજસાં કોઈ નહીં નાશાદ-હાય, હાય, હાય-કોઈ.

હાય મેં પ્યદા હોતેહી મરગતી બે સામાન,

યે દુઃખડાં કયું ઝેલતી અધબરમેં હય બન,

જંગલમેં હય મેરી મીટી બરઆદ-હાય, હાય, હાય-કોઈ.

શેર કોઈ ખાએ મુઝે યા કોઈ ડાલે માર.

(૩૨) પરસ્તાને ગોહર ઉફ મજમુઆ-યે-ગાયન.

છુટું ઇસ જંગલસે મેં દુઃખીયા લીઆર,

યેહ બનહી મેરા બન જાયા જલ્લાદ-હાય, હાય, હાય-કોઇ.

(૯૪)—મારે આસતિં.

ફલનીઆ બના રહે તોરા રાજ,

ચુન ચુન કલીયાં મેં સેજ ખીછાઈ, સોવે સાસજીકા હૈયા.

નનંદકા ભૈયા, હમારા સૈયાં ગલે, ખીચ જૈયાં.

સોનેકા ઘડવા ગંગાજલ પાની. પીવે સાસજીકા હૈયા.

નનંદકા ભૈયા, હમારા સૈયાં, ગલે ખીચ જૈયાં.

(૯૫)—વિજય રંભા.

હાયરે કટારીયા નયનોંતે, મારા, નયનોંતે મારા તેરે, સયનોંતે મારા-હાયરે.

જળ દેખું જળ, રંડીકે ઘરમેં બેઠો, બળયે સારંગ,

હાયરે સારંગીઆ બેઠો બળયે, ઓયરે સારંગીઆ, બેઠો બળયે-હાયરે.

જળ દેખું જળ ખડી સડકપે, ખડો ઉડાયે પતંગ.

હાયરે પતંગીઆ ખડો ઉડાયે, ઓયરે પતંગીઆ ખડો, ઉડાયે-નયનોં.

(૯૬)—ગુલુમુંદરી.

પયસેકી સારી ઇજજત માન, પયસે હીસે નઇ નઇ શાન,

પયસા હય આસા યેશકી જન, પયસે હીસે નઇ નઇ શાન.

પયસા પયસા પયસા, પયસા આલમકા સરદાર-આજ,

હય પયસે હીસે આનો આન. પયસે હીસે નઇ નઇ શાન-પયસે.

(૯૭)—ગોપીચંદ.

અદા ઇશકી દો ચાર, નજરોંમેં મેરે સમા ગઇ,

આશીક હય સચ્ચા, જો મેરે ઇનકારસે,

આયા હરખાર મગર પાયા આજર,

રહા ફીરખી નીસાર. અયસી તગીયત હુલા ગઇ.

મુજકો જો ચાહે, મેં ઉસકોની ચાહું, કેહતા હય મેરા દીલ મુજસે પુકાર.
ચલા આતા હે ખ્યાર, નીમતસે સારી જક્કા ગઘ,
મીલતા હય દુન્યામેં ચાહે બશર જો, ચાહે તો રખ કાલી કરસે દીદાર.
નહીં મીલતા દીલદાર, મેં ઇસકો કીસમતસે પા ગઘ—અદા.

(૯૮)—કુંદબાળા.

મય ન માનું ન માનું આય, પીહરવા જાઓ હટોજી ! જા.—મય.
ભર ધુલનકી સેજીયાં રહી અમન ચમન મુરઝાય—પીહરવા,
તુમ ન આપે બાલમાં મેરા, બીતો જોબનવા જાય, પી. જા. મ.
સોઝનાં ઘર તુમ રહો નાહીં, અયસો ચલન મન લાય. પી.
રયેન બીતી સાજના, કાહે સહર મનાવત આય, પી. જા.

(૯૯)—અંજમે અદાવત.

ચંચલ ચલપલ છલપલ પરઠલ હરપલ બલબલ જાએંજી.
સખધન તનમન પરસન અરપન નયનન તોંકો સમાએંજી.
જુલફન બયરન કાલીસી નાગનસે મન કયસે બચાએંજી.
નીસદીન પલધીન ગીનગીન તુમ બીન સાજન સુખ ન પાએંજી.
સુરત સુરત સોહત મોહત દેખત મન લુભાએંજી.
જમકત ચમકત ઝમકત સુરત નીરખત ચંદ લખાએંજી.
લટપટ ઝટપટ ચટપટ ગટપટ મધવા પીથેં પીલાએંજી.
મોરે, સુગરવા ડારકે કરવા, ગરવા તોરે લગાએંજી.

(૧૦૦)—અંજમે, ઇનસાફ.

સાંવરીયા મોરા મન હરલીનોરે, મન હરલીનો મોરા મન હરલીનોરે—સાં.
ગાલ ગુલાબી હોટોંપે લાલી—બાલ જાલ અંખીયાં મતવાલી.
જાદુવા છબ કરતી ચીતવન જી હરતી, નયનસે પર સખ જગ મરતી,
સજ રંગીલી ધજ સજીલી, નયનાં મીલાકર છબ દીખલા,
મોહે બેકલ કરદીનોરે—મન હર.

(૧૦૧)—તીલક કુમાર.

જઓ પીયા જઓ સોતન ધર જઓ,
સોતન ધર જઓ બેરન ધર જઓ જઓ.

ખાતેં ન બનાઓ જઓ મોહે ન સતાઓ,
દેખી પ્રીત તીહારી. તુમકો ભાઇ અજબ સોતન પ્યારી.

મેસે જુટી પ્રીત ન બતાવો—સોતન.

છાંડો મોરી બધ્યાં, છાંડો છયા ના જરાવો.

રોનત હોગી બીચારી, રાહ તકત હોગી પ્યારી તીહારી.

રહી હોગી લે. જઓ મનાઓ—સોતન.

(૧૦૨)—કનક તારા.

પૈસા પૈસા પૈસા તેરી અજબ બની બલીહારી,

સભી જહાંમેં પૈસા સખપર કરતા તું સરદારી.

તેરે બીના ન ચલે કીસીકો તેરી સુરત પ્યારી,

તેરી ખાતર હમને સખપર ઉઠાઇ યે દુશવારી.

પૈસેવાલે ખુશસુરત ! બીન પૈસેવાલે મુરખ !

અય ખારેત આજા તેરી અજબ બની હે કુદરત.

પૈસેવાલોં કી સભી કરતે તાબેદારી.

(૧૦૩)—કાલી નાગન.

બડી ચારો મેરી જોર નેકજત, કરે ખુદા ખુદા, દીન રાત

હુઇ હય અયસી ન અયસી કોઇ હોગી જહાંમેં નેક સીદાત,

જહીર ઉજલા ખાતીન કાલા, વાહરી ખાલા હાં હાં હાં

શૌહર ધરમેં આયે તો બોલે-તસલીમાત, ચન્ન મેરે રાય. કર મીડીખાત.

ચાર જો તશરીફ લાએ તો બોલે-મજબૂજત, માફંગી લાત, તોફંગી દાંત,

માંગે શૌહરખાના તો બોલે-ખા બુસા ખાસી દુકડા રખા સુખા,

માંગે આશક ખાના તો બોલે-અખ હલવા દુધ મલીદા તાજ સમોસા.
સર પડી આફત ધુટી. કીસમત, વાહરી મેરી બી. બી વાહ.

(૧૦૪)—લયલા.

નજરીયા મીલાયે જાઓરે મોરે સૈયાં,
ચંદ્રબદન મીરગ લોચનીરે મુઠી અંગ સમાય.
પ્રેમ દાર પીછેરે, ઉમંગ રંગ મન લાય,
છેલા સીપૈયા કનૈયા સાંવરીયા કમરીયા.

(૧૦૫)—મીઠા જહોર.

મેરી નારી કરે તકરારી, ખારી નીત બારી, ખરબાદ કરે ધર ભરકો.
ગમની નીશાની જીંદગી દીવાની, જીતી મસાની હય શાહરકો-મેરી.
રખે રાત દીન ધરમેં લડાઈ, બાત ખાતમેં હાતા પાઈ,
હો પડોસમેં લોગ હંસાઈ, સુને નહીં વો મેરી દુહાઈ.
માર માર કર મુઝે ગીરાવે, શીર સપાટકી ચાટ દીખાવે,
યા રખ ગફુર અય પાક નુર હો, જાયે અધી બલા દુર.
પેહલુમેં કોઈ રશકે હુર—મેરી.

(૧૦૬)—હુસ્નઆરા.

અજી જાઓ સજન બડે આયે, ચુમેં ન મોરે ગાલોંકો.
મેરે ગાલોંપે યાર, કરે લાખોં નીસાર, હીરે લાલોંકે,
છુએ કોઈ જો નાજોંકે પાલોંકો, વારે લાખોં રપયનકે માલોંકો-ચુમેં.

(૧૦૭)—ધુપ-છાંવ.

ખારે તોરે આનો ખાનપર ફીદા હે વાલા, ગોરે ગાલોંપે હય દીલ હાલા,
મુતવારા તુ હંચ ગુલે લાલા, તેરા જોખન હય જાની. નીરાલા.
જરા બોસા તો દે દે દુઆલા, અરર અરર બસકર બસકર.
હટ હટ નૈખટ બદ બસલત.

(૧૦૮)—ખુને નાહક.

મોરે નયનસે બહે રચનન, દિન ન, અસુવન લડી મોતી.
સૌતન બચરનસે દેખત હંસત મય, પીયુ કારન રોતી.
મીતહી જખ નપીત દીખાય કયું ન જીયા જર જાયે.
કહો સખી અખ કાહે શીર નાહી અસુવન મુખ ઘોતી.

(૧૦૯)—ઠાવ પેચ.

પ્યારી મોસે સોનેકા હરવા બનાએલે.
હરવા મનાકે મોહે ગરવા લગાએલે,
ગોરી ગોરી બૈયાંકી ચુરયાંબી લાએદે,
હાં ચુરયાંબી લાએદે ચુનરીયાં રંગાએદે.

ભોલે ભોલે મોરે છેલ છખીલે, પે જાડંગી મેં બજહાર.
ચેહ ઔરત કયસી હય મકકાર, કયસી સજુ કયસી બનું.
હરેર તો જરા બદકાર, ખુખ ચલા શીકા.

(૧૧૦)—ચંદ્રાવલી.

લો ફુલ જાની વે લો, ફુલ જાની, લેલો, લેલો રે ફુલ જાની—લો,
ફુલોંમેં ફુલ ચમેલી—નરંગીસ બડી રસીલી
ગજરે સોહાને લેલો—લેલો—ફુલ જાની,
માલન હું છેલ છખીલી—ફુલોંસી મેં રંગીલી,
ચંપા હું નામી યારોરે—લો ફુલ જાની.

(૧૧૧)—રામ લીલા.

સખમેં કર્મ બડા બલવાન, કરની કરે, ભરે ધનિસાન—સખમેં.
દુઃખ સુખ સંકટ અનઘટ ઝંઝટ, હાન લાભ સન્માન,
અનઘન બંધન જોબન જીવન, કરનીકા ફલ જન સખમેં.
કર્મ દીલાયે સાલ દુશાલે, કર્મ ખીલાયે પ્લાન,

કર્મ જરા જો નર્મ , હુવા તો, હુકંડે કો હયરાન—સખમેં.
 ચેક બળયે ઢાલ મંજરા, ચેક હુટાયે મોતી હીરા,
 ચેક પડા મસનદ પર સોયે, ચેક ખડા રોટીકો રોયે,
 કોઇ છોટા કોઇ મોટા, કોઇ સચ્ચા કોઇ ખોટા,
 કોઇ બાંધે લાઠી સોટા, કોઇ પગ પર લોટા,
 સખ કર્મ ગતી પેહછાન—સખમેં.

(૧૧૨)—ચીરાગે ચીન.

બનકે પુર ફન લાઉં સો મન, અનધન કંચન હા હા હા !
 આનન ફાનન બનું મહાજન. લાઉં ફૌરન ટકુ ટાંગન,
 બર બર દામન ટકે છના છન, રાનીકા બાગ ચૌપાટી કા ગુલશન.
 ઠંડી સડક ઓર કુસાબેકા ટવરન, ગીરાનરોલ ઓર હેટલ લંડન,
 પવનચક્કી તાજ મહલકા ભોજન, મમાગની ઓર માહીમકા દરશન,
 ફીફેંગા બનઠન લટકન મટકન, બન મન મોહન દરશન લાઉં સોહન,
 હાટ બાટસે જોબન રોશન, અહા અહાહા ! ઓહો ઓહોહો ?

(૧૧૩)—ગોપીચંદ.

આપ રાહત કુછ રોજ રહી ફીર, રંજ આપા કુછ આન રહા,
 શખકો ચાંદો તારે આપે ચટકે બાદલ કોરે આપે,
 દીનકો સુરજ આકે મેહમાન રહા—

કાયમ કબ આલમમેં, કોઈ હરદમ જીશાન રહા,
 આલા અદના અફસર કમતર, ઇસ દુનીયાસે ગુજરે આકર,
 રેહનેવાલા લેકીન રહમાન રહા—

સચ્ચા દોસ્ત ખુદા સખકા હે ઉસ પર જો કુરબાન રહા.
 આલમસે વોહ ગમસે છુટા, હયરત કે આલમસે છુટા;
 હર હાલતમેં ખુશ વોહ ઇનસાન રહા—આધં

(૧૧૪)—અલીબાબા.

હય બાગમેં બહાર કયસી છાઇ હુધ.
 છાઇ હુધ રંગ લાઈ હુધ—હય.
 ફીરતી ઇતિરાતી હુધ હરસુ બાદે નસીમ,
 ઇત્રદાન ગુન્હે લીયે મીઠી શમીમ,
 રંગી શરાબ બરે ખાલેમેં લાલા
 લાલી મુખડેપે ખુબ આઇ હુધ—હય,
 કુમરીકી હક કુક કહીં, મસ્ત મધુર હય તાન,
 નહરોંકી લેહરેં નહીં, હીરેકી હેં કાન.
 ખુલખુલે શમદાકો આજ મરહમે જંગારી,
 હરે હરે જખમોંપે સખન્નેંકી હય ક્યારી.
 હરસુ હરિયાલી હુધ હર હર હંગામમેં;
 જાહીદહી દુર પારસાઈ હુધ—હય.

(૧૧૫)—રામલીલા.

વારીયાં તો પર મોહન જીવન વારીયાં,
 પ્યારીયાં હેં તેરી સાજન ચીતવન પ્યારીયાં;
 ચંદ્ર બદન કમન નયન, પ્યારે કપન ન્યારે ચલન,
 હારીયાં તો પર સોહન જીવન હારીયાં-વારીયાં.
 મુખડા ગોરા તોરા ભાયે મોહે જાની,
 દીલકો પરેશાંની જાન કો હયરાની,
 છોડોજી નાદાની અપની આના કાની,
 નુરાની પેશ્વાની મનમાની ઓ જાની,
 મારીયાં જમધર ખેંજર નયનન મારીયાં-વારીયાં.

(૧૧૬)—ચીરાગે ચીન.

કામમેં હો ઝમક ચમક, રૂપ રહે ચમક દમક,
સજ સજવ ચલક ઝલક, સાજ બાજ હટક મટક,
ઠીક ઠાક ચટક મટક ચાલ ચપલ ચટક મટક-કામમેં.
નીમા જમા ડગલા ટોપી, અચકન ચપકન લેંહગા સાડી,
કુરતી કુરતા અંગીયા ચોલી, સદરા સદરી જોલા જોલી,
નેકા બખીયા દામન ખોલી, મોજા ચયલા પરદા લુંગી,
સીલવાલો જો દીલકી મરજી, હર હમકા કપડા નવતરજી.
મેં હું સખસે પકકા દરજી, લેકીન દૌલતકા હું ગરજી.
કપડે સીનાં તાડી પીના. જખતક જીના તખતક સીના.
પોશાક સોનેકે મોલ, પોશાક હીરોકે મોલ,
હટક મટક મટક લટક, બબક ઝપક ઝલક ઝમક-કામમેં.

(૧૧૭)—રામલીલા.

પીતમ પદ પંકજ પ્રાન આધાર, મોરા રશીયા રાજ કુમાર પીતમ.
મનકી સોભા ગ્યાનરતનસે, તન શોભા શીંગાર,
બન પાપે રસ કુલનસે, પ્રાન પતીસે નાર-પીતમ.
પ્રેમ રતન ધન સુહાવન, પ્રેમ અચલ નીસ્તાર,
પ્રેમ પીયાકો હાર હીયાકો, સુખ સપત સંસાર-પીતમ,

(૧૧૮)—ચીરાગે ચીન.

મીસ્લે ગુલ હો રંગ બદલો, ચલકે બચડો તુમ ચમનમેં,
કયા મજા હય અચશ કયા હય, દુઃખ સદા હે લૌડી પનમેં.
દીલ મીલાવો ચયેન પાવો, દીલરખા હો તુમ સજનમેં,
હર ચલનમેં હર ફખનમેં બાંક પનમેં ખુશ અદા,
અલમ ન દર બદર ઉદા, કુખુલ કર નઝર ઉદા,
તેરા ફીદા નરહું સદા કામી ન હું જુદા-મીસ્લે.

(૧૧૯)—આલમ પસંદ.

કયસી સુરત યે ઉસને. પાઈ, હે મન ભાઈ હે,
દોનોં નેન હેં કટારી, પલકેં બરછીસી હેં સારી,
ભવેં સખસે હેં ન્યારી, કયા મુખડે પરસોભા બાઈ હે-કયસી.
મન મેરા તો લેલીયા ઉસને, નેહમેં મુઝકો ફંસાયા હે.
સખ દેશ દેખકે ઉસકી મેરે, મનમેં પ્રીત સમાઈ હે કયસી.

(૧૨૦)—હાત બીન તય.

હેતસે રંગ બરંગી હરકો, હર હર રંગમેં દેખ,
ખાકમેં વોહ અફલાકમેં. વોહ, ઉસે ગૌહરો સંગમેં દેખ-હેતસે.
ના વોહ અવ્યા થા ન જવાં હે, નાતો પુરહા હોય,
અવ્વલસે તા આખીર ઉસકો, એકહી ઢંગમેં દેખ-હેતસે.
મા ખાપ ભાઈ ખિરાદર સખ હે, અછછે વકત કે દોસ્ત,
ઉસકે સીવા કામ આયે ન દોઈ, વકતે તંગમેં દેખ-હેતસે.
ફાની જર્મી આસમાં હે. ફાની, બશર ઓર છન,
ઉસકે જુજ નરહે કોઈ બાકી. ફાનીકે જંગમેં દેખ-હેતસે.

(૧૨૧)—સુફેદ ખુન.

સધ્યાં લગાયે દો નયનાં મેં દેખ આઈ,
સધ્યાંકા તોતા આન્ડી પીયત હે, એવડા પીયે મોહી મઝેના-
સધ્યાંકા તોતા મેતી યુગત હે. હીરા યુગે મોરી મ ઝેના-

(૧૨૨)—પવિત્ર લક્ષ્મી.

મોરે ખ્યારે પદાન, નયેના લગાયે બતાયે દીની શાન-મોરે.
મારી નજરીયા પ્રેમકીરે ફેંક ચલાયા તીર,
પતલી કમર લચકા ગઈ, મોરા દીયા કલેજ ચીર.
મોરા છ્યા પીયા તુ જલાયેગા-જલાયેગા જલાયેગા નાદાન-નયે.

બારા બરસકી કામનીરે, જલ બરનેકો જય,
પ્રીતમજી લગી નજરીયા, ધુંધટ ખુલ ખુલ જય.
કોઇ દેખોગમ ઇજ્જત ગુમાયેગા. ગુમાયેગા. ગુમાયેગા, દીલગન-નયેના.
(૧૨૩) — નયરગે નાજ.

કીસે દુઃખવા સુનાઉં, પલ પલ મેરા જ્યા તો,
થરર થરર લરજ લરજ ધબરાવે—કીસે.
કિસમત દુશ્મન, દુનિયા બયરન, આર. મેં નિરધન,
ધધર ઉધર ભટકતી હું, કહાં જાઉં—કીસે.
મેરે મવજા મુઝે મુશ્કીલ સે બચાનેવાલે,
હો ગયે દુશ્મને જાં સારે જમાનેવાલે,
હે કહાં આજ તુ મકકી. મદની, વલ અરબી,
ઝુલમતે કુફરો ઇમાંસે, મીટાનેવાલે—ધધર,

(૧૨૪) — હાતમ ખીન તય.

બાલ ઉતારો ચેહરા સંવારો, ખીગડે ખતકો બનાઓ તુમ.
હું મેં હજીજમ, કયસી હજીમત કરતા હું, અબ આવો તુમ-બાલ.
કંઘીમેં દેખો મેરી સફાઇ, કતર પન કોઇ જાન નહીં.
ઉસતરા મેરા જીસ પર ફેરા, કાદું ગલા તો માને નહીં,
કંગા બડા પથ્થરસે ધડા, દોઈ ખુબીકો પેહજાને નહીં.
સાબનમેં વોહ તેજી મુંહપર, બાલ જો દેગી આને નહીં,
ફારીગ હો કે હજીમતસે ઇસ, હોઝમેંજ નહાવો તુમ હું મેં.

(૧૨૫) — દિલેર દિલશેર. રાગ-ખિહાગ-હુમરી.

ખિલ ખિલ છિટક છિટક રહી ચાંદની.

બન હન આઈ જયસી ગોરી બોરી કામિની,—ખિલ,
તારે જમામ ખિલ રહે ભરે નૂર. નગ જયસેનેક અનેક જરે,

સોહે કયસી તારે ભરી પ્યારી પ્યારી યામીની.—ખિલ.

આઈ બહાર, મોતિયા ખિલે ડાર,

જાહી જાહી હાર સિંગાર ખિલે.

ડાલી ડાલી લાલી જયસી. સૂહેવાલી ભામિની.—ખિલ.

(૧૨૬)—ગોપીચંદ.

લેલો લેલો પ્યારે શરાબકી બહાર, નયા નયા જોખન તુમ લુટો
મેરે યાર—લેલો.

હા સંભાલો મોરે હાથોંકા કંગના, છોડો ન તોડો મોરી મોતનકી માલ.
જાઓ છોડા મોરી બધ્યાં ન મરોરે, અયસે કયા નીડર તુમ હો
ગયે, દીવદાર—લેલો.

લાલ ધરો ન મોરી સાડીકા પલ્લા, લાજો લાજો લાલાજી લગાર.
બોલોજી બોલો સૈયાં, પીયા ખુલાવે, હો જાઓ પ્યારે હમારે
દુશ્યાર—લેલો.

(૧૨૭)—ગોપીચંદ.

કીસીસે નહીં પ્રીત લગાની ભલી, સખ દિલ્લખર હે છલી—કીસીસે.
જખતક જવાની, તખતક હેળની, શીર જાનીસે આનાકાની,
જખકે જવાની ઢલી, હરે હારે, જખકે જવાની ઢલી—કીસીસે,
જે આકે ભંવરા કલીયોપેગુંજે. આખીર વોહ્યાત ન પુછે,
જખ બેરસ હો બેકલી, હરે હારે હારે, બેરસ હો બેકલી—કીસીસે.

(૧૨૮)—દિલેર દિલ્લશેર. રાગ-સિંધ ભયરવી-લાવનિ.

બને હો નાદાન તુમ કે લરકે, ઇલાહી તૌઆ ! ઇલાહી તૌઆ !
જો બયકે હો ઇસ જગહ અકરકે, ઇલાહી તૌઆ ! ઇલાહી તૌઆ !
હિલાક તુમ આપ હોગે બેશક, હમેલિ તુમ લે મેરોગે બેશક !
મરોગે કયા દારાહી પ ચડકે, ઇલાહી તૌઆ ! ઇલાહી તૌઆ !

હમારી અબ્બી સલાહ માનો, હમેં ગર અપના રક્ષી જનો,
યહાંસે ચુપચાપ ચલદો તરફે, ઇલાહી તૌબા ! ઇલાહી તૌબા !

(૧૨૯)—ઉસ્તાદી. રાગ-ખ્યાલ.

કરં સોલા સીનગાર, હું મેં નાજુક નાર—કરં.

ઇમલીકે ઝાડ નીચે કલ મેં જા બેહું, મોંહપર કપડા અપને સમેટું,
ચંપા કે સર પર પધડી લપેટું, ચહું ચે આલ, સરકી હું બલા ટાલ.
નીકલે દીલકા ખુબાર—કરં સોલા સીનગાર.

(૧૩૦)—અલાઉદ્દીન.

પીયો પીયો રાગ રંગીન રમ,

રંગીન રમ ચે ચંપીન રમ—પીયો પીયો.

રાગકો મોરે મેં બના બનાઉં, અયસા બનાઉં કે બને હો કમ—પીયો.

રાગકો મોરે મેં દાર પીલાઉ, એવડા પીલાઉં મેં ફેની પીલાઉં,

ક્યાઅ ખીલાઉં મેં ગરમા ગરમ—પીયો પીયો.

રાગકો મોરે મેં લગન લગાઉં, અયસા લગાઉં કે લગી હો કમ—પીયો.

(૧૩૧)—દિલેર દિલશેર. રાગ-કટ્યાન, સાવનિ.

મતલબ કે કિરતીમેં બયકે હિમ્મતકો પતવાર કરે,

બહરે જહાંમેં મુશ્કિલકે મૈજ્જેંકા વોહી પાર કરે—મતલબકે.

હારબિ હો કો હારસે જ છોટા ન કબી જિનહાર કરે,

હિમ્મત બાંધે, ખારકોબી બહો શુલ્લહસ્તા યા હાર કરે—મતલબકે.

હું મયેં શરપર તેરે ફિર તૂ ખાંક હય કયું બેકાર કરે ?

દાર પ ચડનેવાલેકો ચાહે તો ખુદા સરદાર કરે—મતલબકે.

(૧૩૨)—દારંગી, દુન્યા.

પંછી મુસાફીરેં સકલ જગતમેં, કોઇ આતા હે કોઈ જતા,

દાન ધરમ મો કીરીયા કરમ, એ કામ અંતમેં આતા હે.

જુદી બાતે બનાકે માનો, લાલચસે કયા પાતા હે,
સુન મુરખ બસ કામ વો આવે, હરકાં ગુન જો ગાતા હે,
લીયે કટારી નગરી સારી, હુપ લોભ પન પાતા હે.
ફીર બનેગી અંત સમે જો, લીખી બાતબી ગાતા હે,
છીન માંતર મેં પીંજરા તજકર, ઉડ પંખેર જાતા હે.
પાપ ગહરયા. સરપે લાદે કયા ફલ. ઉસકા પાતા હે.

(૧૩૩)—મીઠા જેહર.

અટારીયોંપે ગીરારે કયુતર આધી રાત,
સુન બાબી મોરી હમ, તુમ કરેં દોદો બાત.
નહીં નહીંરે દેવરા, ભાઈ તેરાજગે સારી રાત,
જેંચ લાયા હે ભક્ષા, કૌન સરે બામ મુઝે.
લોંગ કરતે હેં તો, કીસ નામસે બદનામ મુઝે,
રાતકે વકત દબે પાકેં, યું છુપકર આના.
આપહી સોચલેં હે, આપસે કયા કામ મુઝે.

(૧૩૪)—દિલેર દિલશેર. રાગ જિલા-લાવનિ.

દિલે નાદાં હય ઇસિ પર સૌદાઈ, જીમેં કયા તેરે આઈ!—દિલે
કાજલકી હય કોહરી યહે, જાગે જો ઇસિકે બિચ,
કાલિખસે વહેા કય બચેગા. ઉત્તમ હો યા નીચ,
હય ઇસિકી ચાહ રાહે રસવાઈ—જીમેં.

કામ યુરા, અંજનમ યુરા હય, સખ કુજ હય તુફસાન.
લગી લગન તો કૌન જતનસે છુટના હો આસાન!
ઉસ્તકી ઉલફત અબ હય દાનાઈ—જીમેં.

(૧૩૫)—પાક દામન.

જીગરમેં આગ લગી હે ગમકી, સુધ રહી હે ન તનૂકી,

થર થર છતીયાં મોરી ધડકે, મેહમાન હું દોષ દમકી
કયા કહું બેહના, ગમ હે, 'યે સહના, છાઈ ધટા હે જમકી—જગર.
(૧૩૬)—સુરેઈ ખુન.

જ્યા તરસે ખુંદરીયા બરસે, સખા દીન કયસે કટેંગે બહારકે.
જ્યા જાએ ધબરાયે કાસે જોખન દીખાડે સીંગારકે.
ભંવરા ગુંજે ડાલી ડાલી, બોલે કાયલ કાલી કાલી,
સેજ્યા ખાલી પીયા નહીં આલી, હાયે કયસે રહું જ્યા મારકે.

(૧૩૭)—દિલેર દિલશેર. રાગ-દેશ-કુંભરી.

જિયા ડર કર તોરી કાહે ભર ભર આવે, છતીયાં,
કયસી બતીયાં ડરસે ઝુઠ્ઠી સુનાવે,
કાહે તું ભયાનક મુંહ અપના બિચકાવે—જિયા.
ચલ તુ વતન અપને, ચલના અબ હય લાજિમ,
બહાં બાતે હયે કઈ બનાની,
ફિરકે ગુજર ઝટપટ જાવે, દુઃખકી રતિયાંરે—જિયાં.

(૧૩૮)—ખુસરૂ હસીના.

ખેડે, કી બસીયા તીરીયા હું રસીયા, સુખસે રહું મેં નગરીયા—ખેડેકી.
ઈસરેં શેહરકી ધ્રુવડ હે નારી, લાખન રૂપૈયા ખીગડીયા.
હીલમીલ પનીયા પી ન જાને, ટંગડી પસારે સજનીયા—ખેડેકી.
હમરે શેહરકી સુધડ હે નારી, ચુની ભુસીમેં ગુજરીયા,
પીસું પકાઉં મેં કુદુરે છાનું, ભર ભર ઓસાર ગગરીયા—ખેડેકી.

(૧૩૯)—વિક્રમ બિલાસ.

મેરે જોખનકી લુટી બહાર, દેખો તો વો બાલમાં.

ગલેસે ગયેરકો હે રે લગા લીયા હમને,

મુવેકો અપની બગલમેં દયા દીયા હમને,

પરાયે મદકો ખોસા, દીયા લીયા હમને,
ફરેખ. લાઈ કે ખાતી એ ખાલીયા હમને

હુઈ લાઈ કે ખાતીર નાચાર, દેખોજી વે-ખાલમાં-મેરે જોખનકી.

(૧૪૦)—દિલેર દિલશેર. રાગ-ખમ્માચ, ટુમરી.

મેરી આંખોમેં યસેરા કરો, આ જાવો, આવો.

મયેં હું ખિદમતમેં મૌજુદ, જરા ખોદ ન ખાવો-મેરી.

જયસે ગુલોંકે બિચ ખુશખુ રહે મુઅત્તર,

નજર જિગરમેં આવો. છિપ જાઓ. છિપ જાવો-મેરી.

ખાઈસ તુમારેહી, જીતા બચા મયેં હું.

સનમ કરમ કરકે, દિલદારી ફરમાવો-મેરી.

(૧૪૧)—નયરંગે નાજ.

નયનોંસે નયનાં લડાય યાર જાની,

અરમાન દીલકા, મિટાય યાર જાની-નયનોંસે.

ઉસકે અશવેપે વારી ઉસકે ગમજોપે વારી,

લુભાય લુભાય નજર, જીગર દીલદાર જાની-નયનોંસે.

ખારા કલંદર, હોગા ખારીસ્ટર, લાયેગા હલે, દો દો કનીસ્ટર,

હુંગી મીસીસ મેં, હોગા, વોહ મીસ્ટર,

જલેગી નેખર બલેગી સીસ્ટર-નયનોંસે.

(૧૪૨)—સયકુસ સુલયમાન.

તુમને રોના નહીં, શોક કર નીંદ મેરી ખોના નહીં,

હુકકા ખોલે ગુર ગુર ગુર ગુર, ચીલમ કરે ચતરાઈ,

તંબાકુ તો સીડી, મીલી, ઓર અશીનખી, ન. પાઈ-તુમને.

સુખહો નીકલતેહી મેં તુમહારે, દુશમનકી હું જાન,

તબહી મુજકો સચ્ચા સમજના, તુમને પાગલ, ખાન-તુમને.

(૧૪૩)—દિલેર દિલશેર. રાગ-જિહ્વા ગજલ.

યા રખ મયેં ગિલા કિસ્સે કરે કૌન મેરા હય,
ફરિયાદરસ અખ તૂહી બસ અય ખારે ખુદા હય—યા.
કિસ્તી મેરી ગિર્દાએ હલાકતમેં ફૂંસી હય,
અય બહારે કરમ દેખકે, તુ ઉકદાકુશા હય—યા.
ગુલઝાર ન છોરેગી કબી ખુલજુએ શયદા,
સૈયાદ અગર જુબહલી, કર ડાલે તો કયા હય—યા.
આલુદા ગુખાર ઉસ રખે. દિલબરકો ન દેખું,
હો જાવું તહે ખાક, યહી મેરી દોઆ હય—યા.

(૧૪૪)—જંજીરે ગૌહર.

કોન બીપત અત પાયે રામ, કબ આવોગે મોરે ધામ,
એક તો મેરી જાનકા, ઝોર ઇશક લજ્યા જાત,
મોત ન માને જામીની, ઝોર ઇશક ન પુછે જાત.
જા કે આસન ઉંચે ઉંચે, ટુંવાંકી નીચી ગોર,
કફન લપેટે ચુપકે લેટે, બડે બડે મોંહ જોર—કબ.

(૧૪૫)—અમૃત.

છયલા ન દો મોહે ગાલી, મેં નાજોં પાલી.
મેં ફુલનકીસી ડાલીરે, હું નાજોં પાલી—છયલા.
છોક છોકો જગમેં દુડો, ઝોરકોઇ મતવાલીરે,
મેં નાજોં પાલી. છયલા ન દો મોહે ગાલી.

(૧૪૬)—દિલેર દિલશેર. રાગ-કાલિંગરા લાવનિ.

સખ કામ બનાના આતા હય, હર રંગ જમાના આતા હય—સખ.
સંદુક રાતકો તોડું, બંદુક બાતકી છોરું, આંખ એક લાતમેં ફોરું,
કોઇ મરતા ગિરતા આયે, ઉસકો મંદા કચ્ચા ખાયે,

કુખ્ને પત્તેકો દો મારે, કુ-તે બિલ્લીકો ફુતકારે,
કુછ મારભિ ખાના આતા હય-સખ.
કુછ જેલ કાટકે ભેલું, સૌ હાથ દાવકા ખેલું, સૌ ઢંગકે પાપર ખેલું.
અધે બહરેકો બલકારં, મુર્ગી કાડું, કબ્બા મારં,
સોતા દેખુ ગોતા દે ફું, લરકા હો તો લરકા ખેડું,
હર ફનકા બહાના આતા હય-સખ.

(૧૪૭)—હરીશ્ચંદ્ર.

જયારે કલ નહીં પાયો સગરી રતીયાં—જયરા.
કહીં નહીં ભાવે કધુ ના સુહાવે,
હીયા ડર પાવે, બીહરત છતીયાં—જયરા.
ધરકત આંસ, ચઢ રહી સાંસ, જળ સુધ આતી,
ભર આતી છાતી, બીસરત બતીયાંરી—જયરા.

(૧૪૮)—ખુસરુ હરીના.

ઝોહો મન મોહીના તોરી જુમ જુમ ચાલ—ઝોહો.
હાથોંમેં હે પયમાના, મતવારી તોરી ચાલ,
મદવા ભરકે દે ગઢ, બળતી ચક્ષી તાલ—ઝોહો.
મતવારે તોરે નયના, ઝોર ગોરે ગોરે ગાલ,
તોરા બાલા જોખના, ઉમરીયા ચવદા સાલ—ઝોહો.
મોરે ડબરીખાન તોરી, તોંદ હે પખાલ,
અહા મોરે તોંદીલે ધસ કુખ્પેકો સંભાલ,
અપની સુરત જુલ ગયે. રંડીપે ગીરી રાલ—ઝોહો.

(૧૪૯)—બીમારે ખુલખુલ.

બીના દેખે કસર, કયસે હો પ્યારી ફખનકે,
મન તરસે ડરસે ખરસ—બીના.

ખમે ગેસુમેં જન, ફંસા દીલ હે નાદાન,
નહીં છુટના આસાન, ફરમાં બજાઈ મેં સરસે--ખીના.
હુવા સીના ગુલજર, ગુલે દાગોંસે ચાર,
રહો દીલમેં હરખાર, હે યેહ અછછા કહીં ધરસે--ખીના.

(૧૫૦)—આશીકકા ખુન.

મેરી મન માની મોહેના, મોહે ચયન, દીનો રયન,
દરસ સરસ ખીન તોરે, નહીં સોહેના—મનમાની.
બસ ગઈ જબસે તુ મનમાં હમારે, તોહે દમબર નહીં ખીસારે.
જાવે ન જબ તક યમ કે દવારે,
તબ તકલી ન ખીસરંગે, હમ જની તોહેના—મનમાની.

(૧૫૧)—રામ લીલા.

આયે નહીં પ્રાન પ્યારે, ક્યા હુયે સાજના હમારે.
જાંઘી મેં કીસકે સહારે, આ સખીરી—આયે.
નાકારી જાંઘી કેન કામકી હે,
કીસકો હાલ સુનાઇયે, પ્રીતમ કહાં પાઇયે,
લીખાયે 'જે પાતી પીયા પાસ, ખીરહા મારે કારી, મોરે જ્યામેં કટારી.
'છાઇ બડી બેજરી, નયનોંસે નીર રહે જરી,
કાહે આયે નહીં આવન—હારે—આયે.

(૧૫૨)—શ્રીકમ ખીલાસ. રાગ-કબ્જાલી, ગઝલ.

પઢો હરનામ અય મયના, અયલ હો-જાયેગા પીંજરા,
નીકમ્મા હો ગયા જસ રોજ, કીસ કામ આયેગા પીંજરા,
પંખેર, લા-મંકાંકે તુમ. પડે હો આ કે પીંજરેમેં,
કહાંતક, કેદ જીલોં ગે, કહાંતક બાયેગા પીંજરા,
હવા અયસી ચલેગી કોઈ, 'દમ અયવાને આલમમેં.

ન રહેને પાયેગી મયના, ન રહેને પાયેગા પીંજરા,
કોસિ દીન આકે સૈયાદે, અજલ જબ જલ ડાલેગા,
સુવા ઉઠ જયગા ખાલી, પડા રેહ જયગા પીંજરા—પઢો.

(૧૫૩)—અમૃત.

સાંવલીયા ગીરધારીરે, બાંકો છયેલાં,
હાડો હય બનવારી, તમવારો દધ મોરારે.
લાંગરવા રોકે ગયલ—સાંવલીયા.
હાં પનીયા બરનકો મેં જમનાજી ચલીરે,
ગાગરીયા મોરી તોડીરે, કર મોસે ઝકઝોરી,
બરા બેરે દેખે સયલ—સાંવલીયા.

(૧૫૪)—હિસ્તાદી.

મત મારો તમનયા હવેલીમેં—મત.
સોનેકી થલીયામેં ભોજન પીરોસું, હમરે ખવૈયા બરેલીમેં—મત મારો,
પાનીકે બદલે મેં કેવડા પીલાડું, હમરે પીવૈયા બરેલીમેં—મત મારો,
ચુનચુન કલીયામેં સેજ, યા બીજાડું, પાંચ પાનકા બીડા બનાડું.
હમરે ખવૈયા બરેલીમેં—મત મારો.

(૧૫૫)—નાજાં.

ખ્યારે તેરે ખ્યારી શાન, તુઝપે ફીદા મેરી જાન,
બાતોમેં દીક્કદારી, નયના હે મતવારી,
જાદુ બરી સારી, સયન બાન—તુઝપે.
જુલ્ફ કે ઇશકને જીના, મુઝે જંગલ કીયા,
તેરી રફતારને ઝાંલીમ, મુઝે પામાલ કીયા,
જોકો હુંભાતી હેઆન બાન, મુઝમેં નિરાલી હે જાન શાન,
ખ્યારા તુ લામાની બે ગુમાન—તુઝપે.

(૧૫૬)—રામ લીલા.

લાગ કરો માયા તજે સંસાર, તજે સંસાર મજે કીરતાર-લાગ.
સંગ ન આયે સાથ ન જાયે, જુટ હે સવદા યેહ. જુટા બાગર-લાગ.
અંતકો પુટે. દેહ યે છુટે, કાંચ. કી કાયાસે રેહના હુશીયાર-લાગ.

(૧૫૭)—અમૃત.

જેખન બાલારે સાજનવા ચલે કીસપે તડપતી છોડ,
અમ અખીયનમેં નીંદ ન આવે, જાઓ નહીં મોંહ મોડ-જો.
મુકે લયલો ન હાર, નહીં આવે કરાર, રહું જરો ન જર,
લગે અશકોંકા તાર, ગમે દુરીસે હાર, જાહં જરે મજર.
દે કે આહો નાલે, ચલે કીસપે તડપતી છોડ-જોખન.

(૧૫૮)—હસીન કાતીલ.

પ્યારી કયું પ્યારી કયું ધલરાત હય,
કલ નહીં પડે બીપતા ગુજરે કાહે જરી.
યહે દુલારી દિન રાત હય-પ્યારી.

સુજન બાલા જલદી દીપાવો, ધીરજ મનવાકો દિલાઓ,
રોને ધોનેકો હકાવો, અયસે ગમકો આગ લગાવો.
ખુંશી દેના ખુદાકી જાત, હય-પ્યારી.

(૧૫૯)—કરીશમયે કુદરત.

નીત ફેરો માલા રખકે નામકી, દુર હય દુઃખ પીર,-નીત,
કંચન કાયા અંધન માયા, સુંદર સિયામ શરીર.
સપનેકી સંપત હે બંદે. નહીં તેરી જાગીર-નીત.
ખાક હુવા જો જીતેહી જી, બના વોહી અકસીર,
જીસને જીતી જમકી બાજી, વોહી બકા બલખીર-નીત.
બાજીગરને ખિલ રચા તો, લગા હસતીકા હાટ,
બાજીગરકી બીગુલ બજી તો, બદલ ગયા સંખ છટ-નીત.

(૧૬૦)—હુશીન કાતીલ.

પીઆ મોરે તોરે, તોરી છલ ભરખતીઆં, જીઆમેં બસી હંય હરખાર.
હાં હાં હાં હાં હિજકા યારા નહીં ગવારા, કયસે કરેં હય હાત.
સુન પ્યારે મતવારે. ઝો પ્યારે દુઃખીઆરે,
સુની સેજ પડી પીઆ, તુમ બીન મોરી,
કરો નહીં મું તકરાર-પીઆ મોરે.

(૧૬૧)—કીરશમયે કુદરત.

મેરા દીલ હે દીવાના તેરે લીયે. તેરે લીયે જાની તેરે લીરે-મેરા,
નીસદીન જલીયાં નીત બેકલીયાં, રોના રહ્યાના જાની તેરે લીયે-મેરા,
તેરે લીયે સબી છોડદી શાહી, અપના બીગાના જાની તેરે લીયે-મેરા.
નહીં જાન જલાના જાની મેરે લીયે-નહીં જાન. (૨)
દીલકા તુમ્હેં કયા બેદ બતાયેં, દીલ ન લગાના જાની મેરે લીયે.
નહીં જાન જલાના જાની મેરે લીયે, મેરે લીયે જાની મેરે લીયે-નહીં.

(૧૬૨)—હુશીન કાતીલ.

અરે છયલા મોરે જીઆમેં બસી, છય તોરી,
ન્યારી પ્યારી તન મન વારી-છયલા.
પ્હે મોહની મુરત, હિરદે. કે દરપન વામે.
બાખો છીપાએ, સાજનવા સાંવરીઆ.
-તોરી પ્રેમ કટારી લાગી જીઆમેં કારી,
=ગિરધારી બલિહારી તોપે વારી, હય જીઆમેં બસી.

(૧૬૩)—મીઠા જોહર.

મન મોહન તોરે નયના અજબ રસીલે,
નિર્ભય નિપટ નસીલે-નયના.--મદ. મતવાલે પ્રેમકે પ્યાલે,
કેહરકે પીલે પીલે પીલે, મટકીલે ચટકીલે ખટકીલે-તોરે નયના.

(૧૬૪)—હુશીન કાતીલ.

જરા નયનાસે નયના મિલાએ જવ, મેરી જન, નયનોસે નયનાં
મીલાએ, જવ.

આશિકતો કયસે લગતે ગલે હંચ, હમકોલી જની બતાએ જવ.
અજી હમ દિલ ન કિસીસે લગાએંગે, નાહક ન સદમે ઉઠાએંગે.
આજ જીન્કી આંખોમેં જાદુબરા હય, કલ વહી આંખે દિખાએંગે.

(૧૬૫)—જેહરી સાપ.

કહું કાહે શરમકી હે બાત, મુશ્કીલસે કટતી હે રાત-નીગોડી.
મેરી સુની હે બગીચા માલીસે ખાલી, પુલે હેં ફલ પુલ પાન-દધરે મેરી.
ગયા પેહલા જમાના—અબ તો નિમાના.
ગદરા ગયા ગોરા ગાલ—મુઘ ચોલી ન અંગમેં સમાના.

(૧૬૬)—હુશીન કાતીલ.

તોપે બાલમવા, મય જાઉં નિશાર પ્યારે સાજનવા,
દિલોજસે હોંગી મંચ બલિહાર. જાઉં નિસાર.
મત હોના શાકી હમ દમ પર, મનહર દિલબર તુ ઇસીઆન,
જેઅન સારા તુજપર વારા જાઉં નિસાર-તોપે.
મદન મોહન પ્યારા હય, નિરાલા બનસીવાલા, યૈયાં ગરેકાર.
લુભાઉં દિલદાર.—જેઅન સારા તુજપર વારા જાઉં નિસાર.
લટકાલી જહરાલી નિરાલી હય નાગન પુનકાર-તોપે.

(૧૬૭)—ખુને નાહક.

પીયુ મીલનકી બતીયાં સુન આઈ હું રતીયાં.
ધર છોગ દર છોડા હે આજ.
પ્રેમકી લાગી મોહે, એ દીનપાર ગઈ હે કતીયાં.
કારી લાગે ભારી લાગે, રયનન દુશમન બની,
મન ધંધરાયે જ્યા અકલાવે ફટે છતીયાં,

(૫૪) મરસ્તાનેં જોહુર ઉફ મજમુઆ-યે-ગાયન.

(૧૬૮)—કુન્દખાલા.

ભર જોખનવા મન મોહનવા, આયેરહી મદમાતીરે—ભર.

છલખલ ચાલત નયન લડાવત, પતલી કમલ લચકાતીરે.

જ્યા જલત મન કંપન ન લાગે, મેરી ધરકત હે અબ છાતીરે—ભર.

(૧૬૯)—જોહરી સાપ.

નાર જાકી પવિરતા વોહી શાદ જગમેં,

શાદ જગમેં, વોહી આખાદ જગમેં—નાર.

નારી પતિવરતા જાકી, વાકો સ્વર્ગ હે જીતેજી.

લખપે હોગી ના ફરીયાદ જગમેં—નાર.

પાછ જો કરકસા નારી. જીતેજી, નરક. હે બારી,

સંપત હો સારી. બરખાદ જગમેં—નાર.

(૧૭૦)—ખુદા હાદ.

કરમ કર મેરે હાલ પર અબ કરીમ,

તેરા નામ રહનામ હય ઝોર રહીમ—કરમ.

ટુહી દોનોં આલમકા સુલતાન હય,

જહાંમેં નુમાંયાં તેરી સ્નાન હય—કરમ.

ફના હોનેવાલા હય, સબ કારોબાર,

રહે નુર તેરા સદા આશકાર—કરમ.

(૧૭૧)—ખુરશીદ જરનીગાર.

દુંએકી ગાડી ઉડાયે લીયે જાએ, પેસેકા લોભી ફીરંગીઆરે બાબુ.

જાત નહીં દેખે જમાત નહીં દેખે, એકહીમે સબકો બીધાય લીયે

જાત—ધુંએકી.

હીંદુ મુસલમાન ભંગી ચમારસે, ટીકીટકે રૂપીએ, ગીનાય લીયે

જાત—ધુંએકી.

દીલ્લી શહેરસે ચલે જો મુસાશીર, બંબાઈ કલકત્તા, ભગાય દીપ્તે
જાય—ધુંએકીકી.

(૧૭૨)—દાગે હસરત.

ગુસ્સા છોડે દીલ મત તોડો, દીલપર પ્યારી ખાના ખીલાવ,
હલવા મલીદા કલીઆ સાલન, ઝોલુ ગુધ્યાં ઓર પલાવ,
જઈ શીરની ઓર મુતનજન, અખની બીરઆની મંગવાવ,
કુલીયા આબી નાન પરાઠા, ફુલકે બાકરખાની પકાવ,
રોશ કુફતા ગુસ્સા કલેશ, બેગ કુરમાબી ખીલવાવ,
ઝોજડી પચોની કપાખ મુમેસે, પાયા શીરીલી દીલવાવ.
લડકુ પેંડા બરફી જલેખી, ગગન ગાંડીયાબી મંગવાવ,
દુધ દહી રબડી બાલાઈ, પુરી કચોરીબી પકવાવ.

(૧૭૩)—સૌભાગ્ય સુંદરી.

પીલે શરાબ મોજેદાર મેરે યાર—પીલે.

જહેર દીલકો જોશમેં લાવે, રંજ હટાવે હજાર મેરે યાર—પીલે.

દેઈ તમામકો ગર્દ કરત હે, સરદમેં બહોત બહાર મેરે યાર—પીલે.

(૧૭૪)—અસીરે હીસ.

મજા દેતે હેં કયા યાર, તેરે બાલ ધુંધરવાલે,

નીકલી મેરે દીલસે આહ, જતા થા વોહ રસ્કે માહ.

જેખા દુસ્મનકે હમરાહ, દોંનો હાથ ગલેમેં ડાલે.

પેહલેથી મુજસે તકરાર—અબ તું કરતા હે પ્યાર,

અબ તેરી તરફસે યાર, મેરે પગમેં ચડગયે છાલે.

તેરી ભવેં હય યા સમશીર, તેરી ચીતવન હય યા તીર,

હયેં આખેં ખુતે બેપીર, યે હય જહેર હરેદો પ્યાલે.

કોઇ દમકા હું મેહમાન, એક નજર ધંધરબી જાન,

તેરી આંખોકે કુરખાન, ઝોહ મુહ ફેરકે જાને વાલે.

(૧૭૫)—હવાધ મળલીસ.

મેં તો બાવરચીકી બેટી, મેરા બાપ દાદુમીયાં—મેંતો.
મોગરા મેરી માદર પ્યારી, નામ ચંબેલી મેરા,
કાલેખાંકી મા.અશુક મેં હું વોહ હય મેરા ચેરા—મેંતો.
કાલી કાલી સુરત મેરી, કાલેખાંકી સારી,
ગોરે મોંહકો આગ લગાઉં, કાલી મુઝકો પ્યારી—મેંતો.
લટક મટક કર ચલી બજારમેં, હાથમેં લેકર ટોકરી,
નજર ભર કોઇ દેખો લોગો, બાવરચીકી છોકરી—મેંતો.

(૧૭૬)—હરીશ્ચંદ્ર.

મન મયલ મીટે તન તેજ બડે, દે રંગ ભંગકા લોટા,
સૌ રોગ ટળે, સૌ સોગ જલે, કરે ભંગ અંગકો મોટા,
જખ તાર જમે, આગર રમે, નવ હાથ બડેજી છોટા,
તન સાફ, મન સાફ, હો આદમી ખોટા—મન.
લે કંદ દુધમેં ઘોલા, તો ભંગ બના અનમોલા,
કર પાર ભંગકા ગોલા, હરબાર બોલ બમબોલા,
ઉઠ બોર નહાકે ગંગ, ચડા લે ભંગ, જમાલે રંગ,
નીરાલે ઢંગ, દીખાકે જંગી કુંડી સોટા—મન,

(૧૭૭)—હરીશ્ચંદ્ર.

હો ન દીલારામ, તો કયા દીલકો આરામ,
દીલકો આરામ, ન તો જીનેસે કામ—હો.
આંખોનં કાતીલકે, બરછી હય મારી,
મેં બન કે મતવારી, હું કાતીલ પર વારી.
હય જીસે બેગરી લાચારી—કયા દીલકો.

(૧૭૮)—ચત્રા બકાવલી.

કોઇ હાલ કહો નકે, મેરી પરીકા સમગકે—કોઈ
તેરી ખબર દે કઓન મુજે, ઓર લાવે કોન નીશાન,
તુઝે કહાં મેં પાઉં જાન, યેહીહે ધ્યાન, રહા હેરાન—કોઈ.
અય પંખ પંખેરં ઉડે ફીરે, તુમ જગે જગે પર દુર.
કહીં નઝર પડી વોહ હુર, સરાસર નુર, જો હે મજબુર—કોઈ.
સુનો સુનો અય બનકે દરખ્તો, સુનો મેરી ફરીયાદ,
કહાં જમા મેરા શુમશાદ, કરો ઇમદાદ, મેં હું ખરબાદ—કોઈ.
અય જમીન ફટખ, જરા તુ હટખ, નઝર પડે ઇસરાદ,
કહાં છુપી હે વોહ દીલદાર, ગુલે બે ખાર મેરી ગમખાર—કોઈ.
હવા સલામો પયામસે હે, જહાંમે તેરા નામ,
જહાં મીલે વો ગુલઅંદામ, તું દે પેગામ, યેહીહે કામ—કોઈ.

(૧૭૯)—દીલ ફરોસ.

ખ્યારા મોહનીયા નિલાના હોગા, ગમ જો હોગા. ઉઠાના હોગા.
આશીકકો બોસા તો શીરીં લખોંકા, દેના હોગા દીલાના હોગા—ખ્યારે.
ચરચે તો ઉલફતકે યેહી રહેંગે, હમ નહોંગે જમાના હોગા—ખ્યારે.

(૧૮૦)—દાગે હસરત.

તુમ ન આયે નગરીયા હમારીરે,
રહી સુની સેજરીયા હમારીરે—તુમ.
આંખેં દીખાકે તુમને મેરે દીલમેં રાહકી,
સીને કે પાર હો ગઈ, ખરબી નીગાહકી.
તુમસે લગ ગઈ નજરીયા હમારીરે—તુમ.
જયત્તા નહીં હે હાય તુમહારી નીગાહમેં,
આંખોંકો અપની મેને ખીછાયા હપ રાહમેં.

આઓ આઓ ડગરીયાં હમારીરે- તુમ.
રખના ન તેગ કાંધેપર અય ફીત્નાગર કહીં,
બલ ખા ન જાયે મુક્તમેં નાજુક કમર કહીં,
માનો માનો સાંવરીયાં હમારીરે-તુંમ.

(૧૮૧)—ચત્રા બકાવલી.

જામકે કલદર બન બન શીર કર બંદર લેકર આતે હેં.
તાલી બખના નીસદીન પદ્મછીન બંદરકો બતલાતે હેં,
તુને આકર કયું દીખાયે મોહે બંદરવાકે ખેલ-તુને,
ભોલે ભોલે મનકો નભાયે તોરા ખેલ,
ધનિસાનોંને કયસા પાયા હેવાનોંકા મેલ-તુને.

(૧૮૨)—તીલસમે સુલયમાન.

મેંતો ભર જોખનમેં આઈ કરતી નાજ ઝોર નખરા,
નામ મેરા ચંપા જોગમ, ગુલખીખી હે માંદર.
નુરમીયાં હે બાપ મેરા, કરતી હું યે જાહેર;
આતા હે યે કોન અરે હાં, અય ઝો-મેરી માજ.
જસને મેરી નાક કાટીથી, વોહી યે હે પાજ.
દેખો ઇસસે અય ચલી-તર, કયસા હું મેં કરતી,
મીટી મીટી જાતેં કર કર, સર પર ઇસકે ચડતી.

(૧૮૩)—ચંદ્રાવલી.

ગજરા ખેચનવાલી નાદાન યે તેરા નખરા.
કુલોંકી ડાલી હે તેરી નીરાલી આંખોંમેં હે કેસી લાલી.
કહીં લડ ગઈ, કહીં અડ ગઈ, યે તેરા નખરા,
ખુશ નીકાલી હે, દેખા યે લાલી, આતોંમેં ભોલી-ભોલી.
કહીં ડર ગઈ, કહીં મર ગઈ, યે તેરા નખરા,

નાજ દીખાદે જો અદા ક્રતા દે, નેકાંમેં કેસે આવે.

અરી ચલરી, નહીં છલરી, યે તેરા નખરા,

(૧૮૪)—ઉદયભાણુ.

બટેવા ગુંથન દેરે મીઝજી, બટવા ગુંથન દે,

આજ મોરે બાલીકા બાલી જોખનવા બટવા ગુંથન દે.

ચીકનમેં ચીકના પીપલકા પતવા, ઉસસે ચીકના ધી,

ઉસસે ચીકના પ્યારીકા જોખના, ચારોંકા લલચાય જી—આજ.

નદી કિનારે પલંગ બિછાયા, પાયા ફુલફુલ જાય,

કીસ પાપીકી નઝર લગી, મેરા પરદા ખુત્રખુત્ર જાય—આજ.

નદી કિનારે બગલા બેડા ચુનચુન મછછી ખાય,

બડી મછછીકા કાંટા લગા તલપ તલપ જી જાય.

(૧૮૫)—મુખરાજ સોલંકી.

સનનન સોહે સાંવરીયાં સામ,

પ્યારી પ્યારી નેનોંપે વારી વારી જાઉં—સનનન.

એક તો ડારે પીયા મુખડેપે આંચલ, દુજે દીખાવે ઉંગલીઆં રામ,

તીજે ભરે મોરી છટીયાંપે ચુટકી, કયા જાદુ ડારા ગુજરીઆં સામ,

—સનનન.

તાક જમાવે મોરા જીયા લુભાવે, નયનોંકી ડારે પતંગીઆં રામ,

જવો હડોજી ન બઠ્યાં મરોરો, છોડો હમારી ડગરીઆં રામ.

(૧૮૬)—ખુરશીદ જરનીગાર.

જસકા જની જુદા હો જાવે, ઉસકે આશકકોં, નીંદ ન આવે.

બારા જોખનવા પ્યારી સુરતીયાં. દેખું તો જીયા લલચાવે, સો મોરી જન.

ઉંચી અટારીયાં ચુંદનકી બારીયાં. ચકું તો જીયા ઘબરાવે, સો મોરી જન.

ગહેરાસા કુવા પતાલ જળ પાણી,

ભરું તો જીયા ઘબરાવે, સો મોરી જન.

(૧૮૭)—

તું હે બોલી બોલી જન, બતીયોંમેં રતીયાં લુલા દેતી.
તેરી બલીહારી હુશીઆરી દમામ.

સચ્ચે લુલાદે બાન, મેરી દીલે જન—તુહે બોલી.

અરે ફ-તેહખાંજ બોલ, મારા બાપનો છે કોલ,

મારા વાલમજી લોલ, પ્યારા બોલ બોલ.

રંગીયા રશીયા તું છે મારો પ્રાણ,

વશ કીધી છે જન, મને મારી મોહ બાણ—તુહે બોલી.

(૧૮૮)—દાગે હઝરત.

મેરી કામનીયાં તોરે ગોરે ગોરે ગાલ,

મેરી મોહનીયાં તોરે લંબે લંબે બાલ.

મદસે હું મેં મતવારી, મતવારી મેરી ચાલ,

કાંટા લગા પ્રેમકા, મેં હો ગઈ બે હાલ મેરી.

આંખે તેરી મદલારી, ડોરે બડે લાલ,

હુમક હુમક ચાલ ચલે, કમરીયાં જયસે બાલ મેરી.

(૧૮૯)—નાજ.

સુનો મેરે યારો, યે છેલકા કહના,

અકેલે રેહના. બડા મજેદાર—સુનો.

જંજનત હેં જોરે અચ્ચે. પામાત હે અછછે. અછછે,

હેં હાલ યેહ સચ્ચે સચ્ચે, શાદી કે યાર—સુનો.

જોરે લા કે. ઘર બના કે, યાદ સખ કોયે તીન,

તેલ નહીં હે, નાન મંગાદો, લાવ લકરીયાં બીન,

સુનો તુમ જોર મજેદારી.

ચોરી કરો, દેહ બરો, ચાહે મરો, ચાહે ગરો,

કુછબી કરો જોરે કો પેસેકા પ્યાર—સુનો.

(૧૯૦)—ખુરસીદે જરનીગાર.

મેહ રેશમકી સાડી દીલાઓ—

સાડી દીલાવ ચોલી પહેનાવ, યે ધનીયા દુકાનીયાપે. મોસે લે જવ.

ગોટા કીનારી દેહલીસે મંગા દો;

લા દોગે ના મેં કુરખાન, હાં હાં મેરી જન, એકવાર ખોસા.

સાડી લાદો, ચોલી લાદો, શીર ખોસા માંગો.

ચલો મારકીટ આવ, પેહલે પયસે તો દીખલાવ,

પાસ પાછ નહીં ચાર, મારવાડી દે ઉધાર, તો હો ખ્યારકી બહાર લાવ.

(૧૯૧)—ભુલ ભુલેયા.

સખ ઘર પાગલ સખ ઘર પાગલ, સખ ઘર દીવાના,

અંદર પાગલ, બાહર પાગલ, ચકકરમેં આના.

નોકર પાગલ, ચાકર પાગલ, કીસકા ગમખાના,

સખમેં અખદુલ કરીમ દાના,—

યા ખુદા કયા હુવા ગઝબ, યા ખુદા પાગલહેં સખકે, સખ.

કયા કરના મેરે મવલા, હે પાગલ આલા અવલા.

હે ખુન હમોય ખોલા છુટા પીના ખાના,

આગ લગાઓ તુમ દર દર શીરના હો માઅજુમ.—સખ.

(૧૯૨)—અલાઉદ્દીન.

પૈયાં મેં લગું જો આયા પીયારે મોરે, ચીંતા હમારી ખીસારે પીયારે મોરે.

ચકકે નસીબોંકે તારે પીયારે મોરે, દેકે રૂપૈય દુલારે પીયારે મોરે,

આયાને મુજકો બનાયા ગુલામ, ચમન કરજ પીચર જીગરનીડર મુદામ.

(૧૯૩)—ગોપીચંદ.

જવોજી જવ કીસ નાદાનકો કુસલાને આયે.

કીસકો ખેંહકાને આયે, કીસકો ખેહલાને આયે.

ખાતોમેં લાને આયે, ધાતોમેં પાને આયે—જવોજી.

આગે ઉસ્તાદકે ઉસ્તાદી કરને આના કયસા,

શીરતે હો ઘેરે ઘેરે, કરતે હો હેરે ફેરે,

આતે હો મેરે ડેરે, જાતે હો બનકે ચેરે.

જા અય બન્દે, અયસે ફન્દે. ગોરખ ધંધે દેખે ચંદે.

કયા હમકો સીખલાને આયે—જવોજી.

(૧૯૪)—ભત્તહરી.

છોડદે અબીમાન માન અબતો, મનવા મેરઃ—છોડ.

રાજપાટ સખ જુકે જાનો, કયું તુમ હોત હેરાન;

ન્યારી પ્યારી નહીં હે તેરી, મત કરના ગુમાન, માન—અ.

જુદી પ્રીત જગતકી દેખી. મત જુલે નાદાન.

ખાહીર રંગ રૂપકો દેખી, મન હોના ગુલતાન તાન—અ.

ચલ જંગલમેં લેખ ધરેંગે, તજ જગત તોફાન,

જગત સ્વપનસે જાગત હોગ્ય, ગુરૂસે લેના જ્ઞાન, જ્ઞાન—અ.

(૧૯૫)—મહમદશાહ. રાગ-મદહાર-કુમરી. તાલ-લાવણી.

રમઝુમ બદરવા બરસે, દામની દમક પવન ચલે.

પાપી પપૈયા પિયુ પિયુ કરે—રમઝુમ.

મહમદશાહ પીયા, સદા રંગીલે, ઉન બીજ જીવરા તરસે,

નાની જાની બુંદરવા મેહાબરવા રહી, લીંજ ગર્થ સારી તનસે—રમ.

(૧૯૬)—હુસ્નઅરાર. રાગ-સારંગ. તાલ-હિંચ-લાવણી.

છત્ર બકીયાં દીખાગે અરી ખુશીયાં મનાગે સખ ગાએરી,

ઓ સખી ગાએરી, હાં ! સખી જાએરે, જલ્લાલસે જમલશે.

કમાલરે, રીઝગે સખી સખ ગાએરી,

ખાહાર આઘ ખુશી છાઘ હંચે બધાઈ, ઓ અંધાઈ,

કયેદ ગમસે રેહાઈ પાઈ ગમસે રેહાઈ પાઈ.

સરવર બરતર કે અસરસે હમ અલ બલબલ જાએ-જલબલીયાં.

એરી સરપર બરતર કે સરપરસે, હમશબ, બલબલ, જાએ-છલબલીયાં.

(૧૮૭)—સીટ્વર કીંગ,

યહે કાલી કાલી છાઈ ગરદુ પે ઘટા, સારે ઉડાઓ ગ્લાસ—હારે.

મતવારો હડાવો ગ્લાસ, કોઈ રસીલા સજ્જા હોં સાફી,

હારે રિન્દોંકી મહેદ્દિલમેં લગી હય ખાસ,

મહેશર બપાહો, ખુર્રા અદા પર રહમતસે મીકશ નીરાસ.

શાહ રહમતસે મીકશ નીરાસ.—યહે.

(૧૮૮)—કીર્મતી આંસુ.

અય દાવરે રોજે. હિસાબ કરમ એ હિસાબ તેરા હય,

કરીમો રહીમ બચાલે હવસો, હવાને આ ઘેરા હય.

શમમે ઇમાસે સીનોંકો ઝરમાં તુરાની ખારી તાઅલા,

આંખેના ખીના નીંદે ગફલતકી ઘેરી હય તારી કીકા ફેસ હય,

દરિયા તેરી રહમતકા એ પાયાં શાહિનશાહે જહાં હય

ખાલિસ તુ મુખલિસ તુ શાને ગફફારી સત્તારી કરતારી,

દિખલાના હાંપલે અથઓંકો ખાતી આસીયોંકે,

દાંમાંને રહેમનમે મૌલા, મેરે મૌલા તેરે હાતોં હય,

ઈજજતો આખર આસરા તેરા હય.

(૧૮૯)—ખાએ હસ્તી.

દેખી નાહીં ચતુરં સુધડ કોઈ નારી, નીત તેક ચલનપર વારી વારી.

પ્રેમ મંદરીયા મોહની અંખીયાં, પ્યારી નજર નજર ખીચ લજ્યા,

ગુનસે મોહે મન જગતકી પ્યારી.

(૨૦૦)—સિદ્ધર કીંગ.

દરસ દિખાઓ અપની પ્યારીકો પ્રેમકી મારી કો.
તુમરે દરસમે રાવત અંખીયાં આઓ લગાઓ છતીયાં, અપની પ્યારીકો,
બીનતી સુનો મેરી નાહી સખ ઉસ અપની દુલારીકો,
મુખ નહીં ફેરો દરસ દીખાઓ, અપની પ્યારીકો.

(૨૦૧)—કીમતી આંસુ.

મેરે જોખનપે લાલો જવાહિર જડે જવાહિર જડેરે મોતી બડે,
પ્યારી સુરતીયાં મોહની મુરતીયાં, નયનોસે નયના મિલાયે મોરે,
બાંકા રંગીલા રસીલા જવાન દિલો જાંસે કુરબાન હો પાઉં પડે.
ખિરામે નાજસે કમકે દરીબી શરમાયે, અદાયે હોશરબાંસે પરીલી શરમાયે.
જખીપે ચુનકે ગર અફશાં નજર ફલકપે કરે,
સિતાર કયા હય મહોતુશતરીબી શરમાયે, જુબનાહટીલે બડે મુચડે.

(૨૦૨)—ખ્યાઓ. હસ્તી.

તન પ્રેમકી રાખ લગાલે તું વહાં જોગન બનકર બના હય.
બાન આજ રંગોંડે તારોંપે ઉલટકા રાગ સુનાના હય,
અય આંખોંકી ગંગા જમના, સ્વામીકા પાઉં ધુલાના હય,
દિલલે ચલ અપને દાગોંકો, મોહનપર ટુલ ચલાના હય,
મંચ બલ બલ જાઉં મુખડે પર તુમ ઉનચરનો પરવારી હો.
મય તખ બનુંકે પુખરી હો જખ રાગ વોહ ગીરધારી હો.

(૨૦૩)—સિદ્ધર કીંગ.

જગકો દોરંગી પાયા, મુરખ જો લલચાયા.
કોઈ રખે ફોજ રિસાલે, કોઈ ઓઠે સાલ દુસાલે,
કીસીને તો કમલી પાયા, મુરખ કયું લલચાયા.

કોઇ ખુંદ પાનીકો તરસે, કહી અથ્રે રહમત બરસે.

કહીં ધુપ હય કહીં છાયા, મુરખ જો લલચાયા.

(૨૦૪)—કીમતી આંસુ.

નાતે જાતે દૌલતકે સારે જાન લો પ્યારે,

સભી નાતે દૌલતકે પોતે સારે નવાસે બેચારે.

ભરી જેબહો ખુશહોં જોરે બચ્ચે બાલે. સુખ ધયન પીયારેવારે,

સોંચ અરે કોઇ બેજરકે. મૂપે નાં જીતી મારે,

માત પીતા સારે જુટે નાતા હચ્ચે મતલબકારે,

પૈસા પાવે નાં ધન્સાં. તો રબકા નામ બિસારે.

(૨૦૫)—ખ્યામે હસ્તી.

તેરે દિલકી લંગીકો ખુજને મેરીજન, કોઇ લાચ્ચેગે બાંકા સાંવરીયા.

એરી ગુધયાં ન દિલકો જલાઓરી, ચલો ચંચલ છખીલીઓ રોકો જાપાન.

ચોહ પ્યારા દુલારા દુલારા મેરીજન, બાંકી દુલનીયાંબનો મેરી જનીયા.

સાંઘરે સલોનોપે વારો તુમ જાન, બન ઇનકે, પ્યારી સુંદરીયા.

(૨૦૬)—સિલવર કીંગ.

મોહેન આવે ચયન કાસે કહું દુઃખ દોહી,

સુધ ખુધ સગરી લે ગર્ઈ, સુન સુન બતીઆં દિન રતીઆં,

ભરે છતીઆં ઓ અંખીઆં, ચલ ચલ ભઈ કાસે કહું દુઃખ આવે.

પ્યારી રો. રો, કરતી કયું જાન હલકાન,

યહે આંખ અશક બારીસે આવે ના.

બાત હમરી સુઝલે સારી મત કર જરી.

મૌલા દુઃખ ટાર, પ્યારા તોરા આવે જાન માન,

નિરાસ હું મેં ઉદાસ હું મેં, આવે ના. ચયન કાસે કહું દુઃખ આવે.

(૨૦૭)—કીમતી આંસુ.

જ્યા લુભાએ જ્યપ્પારી બલમાં તોરી, આવો પીયાં આઓ.
ગલે લગ જલ નાહો શરમાવ, બલમ મય તોરી,
નિગાહ હટતી નહો રૂપસે જો ન દીદેકી.
કહીયે સારી મેહખ્યાંત હો મુ દન દેખેકી,
રહે જ.કા. મેંબી પ્યારે, જ.રા ખિલાયે વ.કા,
લગી હય મહેજ.રે ઉદ્ધતપે મહાર બોસેકી.

(૨૦૮)—જ્યાએ હસતી.

નીસદિન સુમરન વાકી જપત હું, કલ ન પડત ઉન ખીન મેહકા.
દરસ દિખાકે જપરા લુભાયો-મન લાયો જ.લમ મહેકા.

શ.એર } જસ દુનિમામે ફરીદાસે, વિસાલે ચાર કહેતે હં.ય.
હય અપની ખુશ નસીબીસે ઉસી ગુલસનમે રહેતે હં.ય.
નયન કે સયનસે ચયન ખિસારા, મોહુ લીયો બાલમ મહેકા-નીસદિન.

(૨૦૯)—કીમતી આંસુ.

પ્યારે તોરે મદ ભરે નયનાં મોરે મન લાય,
પ્યારે તોરે મદ ભરે નયના રસ ભરે નયના મીઠે મીઠે,
બયના. પરે સુખ ચયના હા હા હા.
બાંકી ચાલ ધીમી ધીમી, બાંકીહી ભવે કમાન.
લે જાન પ્રાન બાંકી અદા બાંકો તુ સદા,
બાંક પનસે લુભાય હાં હાં હાં.

(૨૧૦)—સિદ્ધિનર કીંગ.

કયું તેરી રહમત સોતી હય, ઓ કાદિર કુદરત વાલે,
લાયસરોંકો દેતે હય જલ્લત, રહે ઈજ્જત વાલે,
કોઈ નંગાં કોઈ લુકા, કોઈ હય લાયાર,

કોઈ દુકડે ખાતિર ફિરતા. કોઈ હય લાચાર,
કોઈ અયશો રાહતમેં, હય, કોઈ હય ખીમાર,
હરકી જનિય ધ્યાન રખો, સખ ઝુઠા હય સંસાર કયું.

(૨૧૧)—કીમતી આંસુ.

ભાઈ બહન હયે નામ કે, નામકા ખેટા બાપ,
નદી નાવ સંજોગયે બીછડન ચોર મીલાપ,
માતા તોયે દેહ હયે, બહન ભાઈ દો હાત,
ઉંગલિ કટે દુઃખ હોત, હય, હાત કટે જી ભત,
ધીર બહેન ધરોરી, રહમ કરી હે રામ.
જી ન ઉદાસ કરો. ધની કાહી ધ્યાન ધરો,
દધયા દધયા નીર દધયા, વો ભૈયા હયના ના નાના,
દીયે પરલો પતંગા જરત હય, દીયા દીયેયે નાહી મરત હય.
પ્રેમી હોતી જાવો ખોતા નાહી ભાઈ હય કસમ્,
તુ તો બિચારેના ભાઈ બિચારેના વાકો નહી પરવા,
હોની અન હોની નહો, જન કે જા.નાંહી જાં અપની ખો.
માંજ લે દાતા કયા જુલેગા નાં જાના ના.

(૨૧૨)—સતી પદ્મિની.

મોરે બાંકે સીપધ્યાં ન મારોરે કટરીયાં,
ન મારોરે કટરીયાં, અથ આવરે અટારીયાં,
પધ્યાં પરં તોરે કહું કરજોરે,
ધરધર ધરકત હે છતીયાં, પીયા જીયાના સતાઓરે. જીયાના જલાઓરે.
સાવરીયા. સુલુણા ન મારોરે નજરીયાં.

(૨૧૩)—અજીતસિંહ.

કજરા રાખો છીપાઈ જમાના ખોટા, જમાના ખોટા જમાના ખોટા.

કાપર પહેતું મેં હરી હરી ચુરીઆં, કાપર કફ મેં સીંગાર બાલમ મોરા છોટાં.

શ.એર } કજરા દીદું તો કર કરે, સુરમા દીએ ન જાય,
જન નેનનમે પીયુ બસે દુજો ન સમાય,

જમાના ખોટા જમાના ખોટા.

(૨૧૪)—કીમતી આંસુ.

બશર ફકત દદે દિલકી. ખાતિર અદમસે આયા વળુદમે હયે.

કે દિલકે પરદેમે દર્દ બતકર કોઈ સમાયા વળુદમે હયે.

તુન તીરે હવસકા નિશાંના, દિલકો ગાદિલ બના,

કયું હયે જહીલ બના સોચ કયું દિલ બના ગર હયે દાના,

જંગલ માયા હયે છોડો નિરાસાકી આસન તોડો.

કાહે બહનસે ફેરી નજરિયાં દેખી આજ બસ આહ તુમહારી,

છોડો દમ ઝંસેમે લાના.

(૨૧૫)—સતી પદ્મિની.

કુછ ઉલ્લટકી ખુશી આશક જાને, હવસી જાને કયાં,

હવસી જાને કયા લલા, ઉસે હવસી જાને કયા,

આશકો માશુક દોનોંકે દિલમેં, હો બેકરારી ભરીજો,

વસ્લકી લજ્જત હો દોનોં, તરફકો બરાબર આગ લગે,

ઓર હી-માશુક મેરા હય દિલબર, શાહકી ઓર પરીજો.

દુસ્વાર માનો હય દીલકા મીલના, દોનોંકી દો દો જગે.

(૨૧૬)—કીમતી આંસુ.

ગાએ ખુશીમેં નાચેં સભી કરો મીલ સખીયાં રંગ રલીયાં,

ખ્યા જ્યા હય સોહાના સમા હય પ્યારા પ્યારા કએસા આલી.

આજ કલી હયે જીકી ખીલી ચલીએ મહકતી ઓરી સખી,

અદાએ પ્યારી દિખાએગે અદાસે જીકો લુભાયેગે,

હજારો શીતે જગાયેગે કુસ્તા અબરકા માગે ન પાની,
મહેદિલ હય મુરાની અદાસે લુભાતી ચલી કામની,
કરે જાદુ નયના પ્યારા લાગે ગોરા જોખના,
બહારે જવાની દેખો મુરા કરે જશન યુંહી હમ,
ગાએ હમેશાં ખુશીકા ગાના,

(૨૧૭)—અજીતસિંહ.

પીલે પીલે જમાનેમેં થોડા જુના, બહેતી ચલી હય શરાબકી નદીઆં.
અર્ગવાની હય એ પાની, પીતે હય કોઈ ગ્યાની, લાગે જેવાનીકી નીશાની
પ્રીલે પીલે રંગ પાની.

લુલ્હ તખલી આતા હય, મસ્તે શરાબે જામમે.
બહાદિ અપની નાવકો, શરાબ કે તાલાબમેં,
પીનેમેં સાંસ મન લો, કુબ જાઓ એક શરાબમેં,
કુચ્ચ તુમ કુચ્ચ હમ, નહીં બન જાઓ એક શરાબમેં.
જસને ચે પયજાની સુરત, ઉસકી હય મુરાની,
શીર ન શીસા ન ખૂની ન હોગી મેમાની.

(૨૧૮)—સતી પદ્મિની.

જલીમ જલાદ કયસા, બેદાદ અઈસા ઉસ્તાદ,
બડા આજાદ કીયા બરખાદ.

પ્યાર સ્યારસે પ્યાર, ઝાર લાચાર કીતને,
શીરતેં હય બે ચારે, મારે હો કર આચારે, સારે તાબા તૌબા પુકારે.
પ્યાંર કહે બીમાર કીતને, ઇશ્કમે લાચાર કીતને,
માશુકપે તન મન વારે ફીરતે, હય લાખેં બિચારે,
હરદમ દીલમે દીલદાર.

શેર } કદીન પ્રીતંકી રીત હય, કોઈ ન દીખે દીલ,
} વરના જગમેં જન લે, ખાકમેં જયગા મીલ.

(૨૧૯)—કીમતી આંસુ.

બલમા ન મોહે દો આરી, છતીયાં ધડકત મયેં વારી,

બયે હય યારોકે ધર, ચોરી ચોરીઓ નાકારી.

બદસિદ્દાંત કર ન ધાત, મુજસે છલિયા રહે ના દુર,

દેખી હમારી ખતા કોઇ, મુકો કાલા કિયા તુને કરદો આબર પાની,

દે દે મુઝે સમ સરકી કસમ, માર નહીં દમ હોગા, નહીં ગમ.

(૨૨૦)—અદલ-ઇ-આફ.

ખીલી ખીલી હય ચે મોરી નવ જવાની,

રસ બસ બન મન ટટત સ્યામ નો દીન રતીયાં—ખીલી.

મય હું બાલી ઓર નિરાલી.

ગાલોંમેં આઇ જાલી ફીર નચે નચે હોત કાલી.

મય હું ફુલી ફાલી આલી સખી—ખીલી.

સાખી—બાંકે પૈયા પ્યારે મારે કે ઉ દીન યહાં તો આઇયે,

દરશન બિના તલપત હું મય બાલમ જીવી બતલાઇયે.

બૈયાં ધરં પૈયાં પરં રસિયા ન કબી રિસાઇયે,

નાંહી સજનકી રીત ચે, યહાં આઇયે વહાં જાઇયે.

કારી ચે કટારી મોહે બિરહાકી લાગી તારે,

આગ પ્યારે કરે કુચ્છ બતિયાં—ખાલી.

(૨૨૧)—કીમતી આંસુ.

ડીયર ફાધર પ્યારી, જોર તુમ પર હય કુરબાન,

હય ડીયર પૈસા સમજે, બેગા દો ઉસીકો માન,

હા હા હા હા હા હા હા સચનો બોલે વાહ બાવા જાન,

અબ રહેં સહેં ખુશ્તર હસ બોલે મિલકર,

દિન અચ્છે હયં આયે ફિર કર,

ઝુઠ ન ખોલો ખર ખુરદાર જિન્હાર,
 તોઆ તિલ્લા સૌ ખાર, હો લાઅનત ઉસપર છેસો ખાર,
 ઝુઠ ન ખોલો ખર ખુરદાર જિન્હાર,
 ખાપકો ઉલ્લુ ખેટા ન બનાવો, નહીં નહીં ડીયર ફાધર,
 નહિ ખતા હોગી એક ઈંચ ભર, ભેજો લાહૈલ અયસે ખેટ, પર
 હો તુંમ હમ સખકે ફાધર ખાંટલો દૌલત સખ મિલકર,
 ખુશિયાં રંગ રસિયાં દિન રતિયાંહાં,
 કીજે કીજે કીજે ભાડેકે હંચ ખેટ સખ ગીદીખર,

(૨૨૨)—નુગસે-સાપ.

ખાલમ દીન રતીયાં જધયો, યે નયના મીલાવે જય,
 મીસ્સી મંગાવો, કાજલ મંગાવો, દરશન ખીન લલચાય,
 ખાલી ઉમરીયા. મીસી મંગાવું, શુરમા લગાએ નહીં એન,
 અંખીયાસે અંખીયા મીલાવો, મોહનીયા તડપ તડપ જીવ જય.
 હાય હાય તડપ તડપ જીવ જય. ખાંકે સાંવરીયાં માઈ કટારીયા,
 પીયો પીયોજી શરાબ મેયે યાર,
 તન મન ધન દહિં જોખન, છોટી ઉમરીયાં જય, વાહ, વાહ.
 છોટી ઉમરીયાં જય—ખાલમ.

(૨૨૩)—સરદારખા.

ભલે આયે હુન્નુર મોરે આંગનમે,
 ..ખેલો મેરે રંગીલે યહ ગુલશનમે—ભલે.
 સેજ ખીલાંઈ ફુલોંકી મોહન, ગજરા પેનાઉ મુજરા લ્યો સાજન,
 આવો ખીલાઉ નેનમે—ભલે.

(૨૨૪)—સૌભાગ્યવતી.

ખ્યારે તોરી ખગીયાં કે ફંગી મે કે ફંગી, (૩) ખ્યારે.

મીડી લગત હયે ગરજ સખનકો, ગરજ સરી ઐદ ખેરી સખનકો,
દરસ કરનેકો તરસ રહીથી, કલ ન આવે મેરે જીકો સખ રતીયા-પ્યારે.

(૨૨૫)—સરદારખા.

હારે મોરી લગી સજનસેં લગનવા હો લગનવા, રે લગનવા-હારે.
દીયો દિલદાર તોહો સારો જોખનવા,

વાહ વાહજી વાહ વાહજી વાહ વાહજી વાહ-હારેં.

સમાલો નેનન અયે મોરે સાજન !

લાયાર મેં લાયાર મેં લાયાર હું લાલ,

દિલદાર મેં દિલદાર મેં દિલદાર હું યાર—હારે,

(૨૨૬)—વસંતસેના.

મોરી ખાલી હમરીયાં હુભાયે જીયા,

ગાત ગેરી ખાત ભોલી, લાગે નમના કટારીકે જાદુકે માર—મોરીં.

મયકી પ્યાલી ગાલકી લાલી, કરં ખાયલ જીગરકો હા માર;

મેરે ગારેસે ગાલોયે લાલે નિસાર, દુખો ખાલે જોખનકી બહાર,

લાલ આવો દીલ હુભાવો જાએ ગ્રય ગુમાર—મોરીં.

(૨૨૭)—બુધદેવ.

તેરી બતલા દે હુંશિયા...રી, કુજ મંત્ર મોહકા ડારી,

હોગા મેરા કામ સિદ્ધ અખ, તુંહે ચતુર સુખન,

મધુકરકા જ્યોં કમલમેં, હોતા હે પરવશ પ્રાનરે—તેરી.

તેરે તિરછે નેન ખાનસે, હોગા વો લાયાર;

જ્યોં પારાધી હરિયુકો, શર ખાર કરે જોગનરે—તેરી.

મેં મહમાતી છેલ જીલીલી, છેલખતસેં ભરપુર;

ભલભલે ઝાં પાહું પલકમેં, કયા ઇન્કા મકદુરરે—તેરી,

(૨૨૮)—વસંતસેના.

મેરે બાલે જોખનવાકી ડાલીયા ઝુલ રહી,
જએસે દુટે ખટારે પર પાલીસકા તેલ.
કએસી ખ્યારી સાહેની સુરતરે—મેરે,
ખુદીકા ઇસ્ક ચસાયા કયુરી રંગ જમાયા,
દેખો ચડ કલાસકી દાયા, વાહ કયા હુસ્ન હય પાયા.
લટકેસે ચટકેસે ચલચલ રમજુમ કરતી જાય—મેરે.

(૨૨૯)—તારા સુંદરી

• જગાકે હારીહો બાદીલો જગેકના.
ચાર ખુનારી ચોકરી ઉસપે કાતે સુતરે કતેકના.—
પીયુ કારન પીલી બયારે, લોગ કહે બયો રોગરે બએકના—જગા.
શાંમ સલુનો ધર આવીયોરે, અંતર બયો આનંદ સખી રીઝેકના—જગા.

(૨૩૦)—ઉમાદેવડી.

માર કયુંના ડાલી મોરે રસીયા—હારે—સધયા.
ખરછીકા માર કોઇદમ જીવે,
ધાયુલ કયું ન કર ડાલી મોરે રસીયા—
અયે સનમ ઓ સંગ દીલ કુછ ખોલ કર અલ્લાહકા
કીયે મેને સવાલ એકબી જવાબ તેરા નહિ
અય સખકેહ દેના મેરે ગયેરતે શુલજારસે
આજતક હયે કીસ લીયે પોશીદા અપને યારસે—

(૨૩૧)—તારા સુંદરી.

ગોરીયાં પુજન ચલી હનમાનકું, પુજન ચલી હનમાનકું.—
તેલકી પુરી હનમાનકો ચઢાવું, ધીકી પુરી મેરે યારકું.—
આકડેકા ફુલજનમાનકું ચઢાવું, ગુલાબ ચંબેલી મેરે યારકું.—ચંબેલી.

(૭૪) પરસ્તાન, ગૌહર હિફ મજમુઆ-યે-ગાયન.

તેલ સીંધુર હનમાતકું ચઢાવું, અત્તર પૂલેલ મેરે ચારકું.—

ચલ ચલીજા નાલે નાલે, કરદે બંદેકે હવાલે;

તેરા ધર મેરે આગે દહિમેં મુજડાલે.

ગીડ ગીડ ગીડ ગીડ ગીડ તડાક—ગોરીઆં.

(૨૩૨)—ઉમાદેવડી.

સૈયાં જાઓ જાઓ ના બોલુંગી, દેખી તુમારી અનરીત સૈયાં—

સોતનકે સંગ રેન જગે હો, દીલકી આંટી ન બોલુંગી—

તાસુ પ્રીત ન કાઠએ જાકી પરસે પ્રીત, પ્રીતિ પહેલે પ્રાણુદે એહી પ્રીતકી રીત.

(૨૩૩)—પુંડલીક.

છોટે અલમાં લગાયે દીલજાન ન જાઓ પકું પૈયાં સૈયાંરે.

સૈયાંરે મયેં બાલી મયેં બોળી બે તેરે સંગ હોલી,

મોરા તડપ તડપ જીયા જાય—ન જાઓ.

મયં તો છોટી હમરીયાં કી બોલી, પ્યારે અલમાને આતો મેં થોલા,

દેખો મુજકો અપ નાય અયક આંખે શીરાય,

નીરદૈયાં હરજૈયાં દુઃખદૈયાંરી હાય—

(૨૩૪)—સરસ્વતી ચન્દ્ર.

પ્રાન પ્યારી હમારી, દિલદારીપે દિલકો મનાલે હાં

મહેરયાની, કરજની, સેહલાનીસે નયનાં મિલાલે હા.

દુર જો પ્યારી કહેનારા ઠગારા.

પૂરી ખુવાસી લે ધારી ધુતારા;

તજી અવિચારી તારી દુરાચારી. જન-જન-જન.

માન ગોરી, દિલબર કિસોટી, ગલે લગાજની મોરી,

જન રે વ્યભિચારી, છોડ લવારી છે પરનારી;

ઝેરી કટારી, નકટ જઘશ જીવન હારી જન-જન-જન.

(૨૩૫)—તારા સુંદરી.

આવો રંગીલી નૈના મીલાયકે મતવાલી.

જેખન વાલીયાં ભામનીયાં (૩)

જાઓ હઠીલા ખોલો વિચારીને જેખનમાં બને દીવાના દુનિયામાં

કોઈ હેવાના નાદાના દેખી ફસાય ત્યાં

જેખન વાલીયાં ભામનીયાં.

(૨૩૬)—સરસ્વતી ચન્દ્ર.

અયસે પાપીનર હોવેગે કલગુગમેં.

પગડી બ્યાધે પેંચ સંવારે હુમક હુમક પાંઝિદેગે,

ગલીઓં કે ખીચ ફિરે ખાવરે—

નાર પરાઈ પાપી તકત ફિરેગે—

જુખે ખ્યાસે સાધુ આવે, ચપટી ચુન ન દેગે,

સાલા સમુરા રોજ જમાવે. ભાઈઓંસે પાપી રોજ લડેગે—

લાલ સ્થંભ લોહોકો ધખાઈ ઉપકે સાથ બંધેગે.

તુલસીદાસ ભજો ભગવાના. પાપ પુન્ય દોનો સંગ ચલેગે.—

(૨૩૭)—અસીરેહીસ.

ખુટ જાયે ગમકે હાથોંસે. જો નિકલે હમ કહી,

ખાક ઐસી છંદગીપર. તુમ કહી ઐર હમ કહી

સકલે રાહત નહીં જમાનેમેં જાન જાતી હે દીલ લગાને મેં.

કયા તેરા કામ બનયા, અયે ઐયાસ મૈરી ઉમ્મેદ મિટાને મેં;

(૨૩૮)—ખુનેનાહક.

હે હે હે મમ તુ કાહે જલે તુજપર દિલબર કી નજર નહીં,

કરદમ હરકો કર-યારજી સંગત સહી શીર કયોં હાથ મલે;

બહતે દરિયાં સીગુજરે ઉમર યે હાથ અવાજકી.

તન મન જલ જલ ધડી ધડી પલેપલ બનકર દુશમન ચલઢલ જોખન
હૈ હૈ નયે નયે જીત ગમ હરદમ જોખના ચલે,

(૨૩૯)—અલીબાબા.

શએર { અસ્કપારી બેકરારી, કયોં મેરે સરતાજ હે,
કયોં તુ મહારી આહોબની. હદસે અફઘુ આજહે,

શએર { બેકરારી કયો ન હો આલમ મેં જીસ્કા રાજ હે,
ઉસ્કા બંદા કોડી કોડી કે. લીયે મહુતાજ હે,

(હાય પૈસા પૈસા પૈસા.)

સારી પૈસેકી બહાર, પૈસેસે કારોબાર, પૈસેકા પ્યાર પૈસેસે ચારગાર તાબેદાર
ગર હો કોઈ ચમાર. યાહો કોઈ કુબાર. પૈસેહો ચાર તો બેસુમાર કહેલાયે ઇજતદાર
પૈસેકી સખકો ચાહ. મહોતજ હોયા શાહ. પૈસા પૈસા પૈસેકી વાહ વાહ
કોઈ પૈસેકા મજદુર ફેકે હેઝ જરર, કહે ઉસ્કો સખ દુર સખ

બેકસુર દુર બેશહુર

ઘોખી હોયા હજમ. પર હોવે પાસ દામ, સખ ખાસ ઓ આમ
સો સો સલામ જુક જુક કરે મુદામ-પૈસા પૈસા

(૨૪૦)—ખુમસુરત બક્ષા. રાગ-ખીમડા. લાવણી દાદરા.

ચલે ઇસ્કમે આયે જીગરપર દોધારે. ચયન આશિકકુ કયું કરહો.

મુસીબત ઝેલી બક્ષા શરલેલી, તખીયત બેલી—

પહેન ગલે સઝેલી. મઝે ઇસ્કકો,

પ્રેમ ખ્યાલા જખ તુમ દીનો મત હમારી બઝોરાઇ.

હીરદેખાન નયનકે લાગે. સુખમુધ ખિસહાઇ,

પ્યારી પ્યારી બતિયા કરત, ધનીયાં તજોજી છતીયા,

લાજોજી પ્યારે તોરે વારી—ઇસ્કમે

(૨૪૧)—પ્યારા સહેબ, ૦ રાગ. અશાવરી રમાલ.
કરલે સીંગાર ચતર અલખેલી સાજન કે ધર જના હોગા,
માકી ઉઠાવન માટી ઘિઠાવન માટી મેં મીલ જના હોગા.
નાહલે ઘોલે શીશ અંધવાલે ફીર, વંહાસે નહીં આના હોમા-કરસે.

(૨૪૨)—પ્યારા સહેબ. રાગ-ખિહાગ.
કોયલીયા કુક સુનાવે, સખારી મોહે બિરહા સતાવે પીયા બિન કછુના સુહાવે
ઐસી અંધીયારી કારી બીજરી ચમકે મોરા જ્યા ધરકાવે.
દેખેંગે મારી આંધી મોરા જ્યા ધકાવે. ઉનખીન સખીયા સુખન પાવે.
ઘતની બિનતીમેરી કહીયો યહ ઉન્હીસે જાય—
કિમરક જોખન પરમેરીઆઈ. મોરા પીયા ધરન આયે-કેવલીયા.

(૨૪૩)—ખુખમુરત બલા.
પીયા બીન ચયનન સાયે મોહે, જીકી કયા કાસે કહું.
હેરી દધ મદન મોહન બિન સુધખુધ ગમ મોરી હાં,
શબ્દ { તાકુ જશો રીશે ફરીયાદ ન આઐ અખતક
અખ એક શબ્દ હય મગર શીરતી કહાંતક કખતક
રહમકર દરદે જગર જન નીકલ જાએગી
ઘતની બીનતિ વાસે કહો, જ-તમ બીન આવરી ભઈ

(૨૪૪)—મીઠા જહર.
ફલીયો સુહાગ ખીપતસે છુટીરે ખુલેમાગ-ફલીયો.
બનું સેજકી શોબા તોરા સઘ્યા સઘ્યા કે નીસાર,
કરમ આજ મોરે ઉઠે હે જગ-ફલીયો.
બલમા હમારે હસે ગોદ ખેલાવે ગર મગન ગલખધ્યા.
મયતો લાગુ હરહમ તોરે પધ્યા-ફલીયો.

(૨૪૫)—જહારી સાંપ.
દેખુંગી પ્યારે અબાકા મુખડા, પ્યારા પ્યારા પ્યારા પ્યારા પ્યારારે,

જુમે હવેથી અખતક દીલસે, દીલસે નળિગા સારા સારા સારાહી
એક મુદતકા દુકડા—દેખુંગી.

રખે ગઉલફત વહમ અખસખ કુજ બાકું જખા.

શીરતાયા મારા મારા મારારી, દીલ ઉખડા હી ઉખડા—દેખું.

(૨૪૬)—કસૌદી.

સાવરીયાં મન ભાયોરે, પાપી યાર.

તન મન કો પ્રીતમ તમસે, અંગ ભભુત બનાયોરે—પાપીયાર.

સાખી } પંછી પીછે પ્રેમદા, પડા હકકસે જલ,
બીધના અખ એસી કરો, ખીલી ખીલી ઢાળુઢાર—સાવરીયાં.

(૨૪૭)—જહરી સાંપ.

કહું કાહે શરમકી બાત, મુસકીલસે કટતી હય રાત, નીગોડી—કાસે.

મેરી સુની હય બગીચાં માલીસે ખાલી. ફુલે હય ફલફુલ પાન,
દર્ધ મેરી, ફુલે.

ગયા પહેલાં જમાના, અખતો નિભાના, ગયરા ગયા ગોરા ગાલ,

મેરી આલી ન અંગમે સમાના. હા—કહું,

(૨૪૮)—સંગીન બકાવલી.

જોખના અકારત જાધ મેરી ગુઝિયાં,

નહી કોઈ સાથ હે હયલ ર્યામ—જોખના.

કયા ચંદા બીન રપેન સોહે, કયાં ફુલોં બીન હાર,

કયા મેતી બીન જવહરી, કયા સાજન બીન નાર—જોખના.

ફુલા ગુલશન ફુલસે હે, બેકેં ઉસમેં કાગ,

બુલખુલ બીન ગુલગરમેં, લગે ચમનકો આગ—જોખના.

(૨૪૯)—લોલા શીકાર.

ગાં અગસે જમાનેકી બાત, અખતો હવા ફેશનકી ફયંલી દીનરાત.

સ્ત્રીઓંકે પયરોમેં ડસનકે છુટ, બાલ ખુલ્લે લાગે જયસે છુટ.
સાડી ચોલીકે બદલે ગઝોન ઓર ખેલકા, નઘરોશનીકી હય કરામાત—ગઢ
(૨૫૦)—ખૂબનયે ગયેખ.

દેખો તો દાના કયસા માના, મેહમાનીકા શુકરાના,
જસકે ઘર જના જસકા ખાના, ઉસકોહી સર કટવાના.
આશક બનજના સર ટકરાના, જરકી લાલચ દીખલાના,
મતલબકી ગાના જ લલચાના, ઉલટી સીધી સમજાના—દેખો.
ચારાના ઝુટા દીખલાના, ઘોકેકા ભરકે પયમાના,
• સરકો સોહલાના ભેગ ખાના. દેખો જગકા ચારાના—દેખો,

(૨૫૧)—શહીદિ નાજ.

નયના કટારી સોહે મારીરે સાંવરીયા ખ્યારા,
મોહત સોહત છબ ન્યારીરે સાંવરીયા ખ્યારા—નયના.
જ્યા લુભાયે છલખલ ખ્યારીરે સાંવરીયા,
વારીરે સાંવરીયા, ખ્યારીરે સાંવરીયા;
પલપલ જહં તોરે બક્ષહારે સાંવરીયા, ખ્યારા—નયના

(૨૫૨)—આરામે દીલ.

શરખતે વસ્લ પીલા માઇ ડીયર કમ હુ મી,
દુરકતસે છુટા મઃઈ ડીયર કમ હુ મી.
દેખ મુજકો ન જલા માઇ ડીયર કમ હુ મી,
દીલકો વેલશી ન બના માઈ ડીયર કમ હુ મી,
તજસ્સુસમેં તેરે હોગયા આવારા વતન.
તું કલાં હામે ગયા માઈ ડીયર કમ હુ મી.
આઈ હે અથ આયા હે મોસીમ અછલા,
જતમ પર જતમ પીલા માઈ ડીયર કમ હુ મી.

તેરી દુરકતને બહોત બુદ્ધ કાયા હે લુઝપર,
મુજકે કર ગમસે રેહા માઈ ડીયર કમ દુ મી.
ઉઠગઈ હાથે જમાનેસે જયાને ઉરદુ,
અબકો અબ દદ હુવા માઈ ડીયર કમ દુ મી.

(૨૫૩)—ખુબસુરત બાલા.

લાખ ખાતકી એક ખાત દીલમેં રખ-લે,
પર ધનકો પથ્થર સમજે, પરનારી મા બહેન તુ જાને.
મનકો કર અસમે—લાખ ખાતકી.
ખોટેસે તુ ખુદકો અચા-લે, હીરસો હવસ દીલસે તુ મીટા-દે,
પાલનહારકી બંદગીમેં તન મનકો લગા—દે,
જસસે દુન્યા તુ જીતે મનકો કર અસમે—લાખ ખાતકી.

(૨૫૪)—કાલે નજર.

તોરે બુંધર વાલે બાલ બીજીજી જયસે કાલે,
દરશનમેં બાલે બાલે આકૃતકે હેં પરચાલે,
જયસે કાનન કુંડલ ડાલે—તોરે.
ગોરે ગાલ ઓર ગાલપર કયસે સોહેં બાલ,
જીં ચંદનકે રખસે લીપટે બીજીજી વિખ્યાલ.
જેહરી જેહરી જેહરકો, અચતે રેહના મતવાલે,
નમ્ર લાગસે નાગન હેં પાલે—તોરે.

(૨૫૫)—બોલા શીકાર.

મુજસે કરકે બહાના યાર રોજ સોતન ધર જાતે હો,
હટો જાઓ ન-મોસે બોલો: કસમ તુમ જુડી ખાતે હો.
તાક તાક મારી મોહે તીરછી નજરીયા,
મોરી હય બાલી ઉમરીયા, ખાતોમેં ટોના, તીગાહોમેં જાદુ,
પતલી હે મોરી કમરીયા—હટો જાઓ.

(૨૫૬)—ઇતેકામ.

નજરીયાકી કારી કટારી મોહે મારી.
 ઉસ બાંકે સીપૈયા સાંવરીયાકો દીલ દેકર મેં હારી.
 મોહની સુરત ભોલી ભાલી બતીયાં,
 મન તન ધન સજ તોપે વારં પીયરવા તો સારી બતીયાં.
 પીયા પ્યારે મેં તોપે જાડં વારી—નજરીયાકી.

(૨૫૭)—ઝુલ્મે અઝલસ.

મુઝે મેરી જાનીસે પીત લગી હે,
 મેરી હો કે બસ અજ વો મીત લગી હે—મુઝે.
 પીતમેં જી જાએ મીત ન પચતાયે,
 પેહલે-હીસે અયસી રીત લગી હે—મુઝે.
 પીત પીયારીકો જીસને ન હારી,
 ઉસકે કરમમેં જીત લગી હે—મુઝે.

(૨૫૮)—છેલ બઘાડિ.

મોહે મધવા પીલા દીનોરે—ધુંકદે જાદુવા.
 મધવા પીલા મોહે મસ્ત બનાવો,
 દીયેપે તેરે રૂપકે જલા દીનોરે—ધુંકદે
 આપ મીલી મોસે મનેમેં સમાઇ,
 મોહકો સાથ અપને મીલા દીનોરે—ધુંકદે.
 મતવારી આપ બની પ્રીતમેરે,
 વાહેબી. મોરે મનસે લુલા દીનોરે—ધુંકદે.

(૨૫૯)—સુનેહરી ખંજર.

જાદુ નયનોંકા મનકો લુલાય ગયોરે,
 મોરા સુખ લે-ગયો, અપના દુઃખ દે-ગયો,

આગ ખીરહાકી કનમે લગાય ગયોરે—નદુ.
 ઉસ સીતમ ગારકા પતા હાય મેં પાઉં કયું કર,
 ઓર પાઉં તો કહો હાલ સુનાઉં કયું કર.
 સાનેલી હો ખડા મર તો ખુલાઉં કયું કર,
 રૂઠ જાયે તો સીતમ ઉસકો મનાઉં કયું કર.
 ખૌફ હે મુજકો કે મય આંખ મીલાઉં કયું કર,
 ન કુછ કેહ સકું ન કુછ સુન સકું.
 રાહ ચલતા છગરવા ચુરાય ગયોરે—નદુ.

(૨૬૦)—ખુખસુરત બલા.

નીગેહ-દારે જમાં તું હય, મકીને લા-મકાં તું હય,
 અનીસે ઈન્સો જાં તું હય, અયાં તું હય નીહાં તું હય,
 તુહી શાહીદ તુહી મશહુદ આશીક, તું તુહી માશુક,
 ફરીશમા-સાથયે ગુલ તું હય, ખુલખુલકી ધુગાં તું હય,
 અપને મવલાકી મે જોગન બની,
 જોગન બની ખી રોગન બનીરે—અપને.

કબી તું હય સનમ-ખતેમેં ગાહે તું હરમમેં હય,
 કબી નાકુસ-કી આવાઝ ગાહે શોરે અજાં તું હય.
 ચેહી શામે સકર કેહતી તેરી આશીક તેરી શયદા,
 ફીસીકા ગમ મુઝે કયા જબકે મુજપર મેહરબાં તું હય—અપને.

(૨૬૧)—ચહેમકા પુતલા.

મેરે જોઅનપે હાથ ન ડારો સજન હટો જાઓ.
 ખ્યારી આઓ ગલેસે લગાઓ ન મોહે સતાઓ.
 જરે જરે નફર, મેરી રશકે કમર, મુઝે સોનેકી બાલી બનાદો,
 મુઝે ચાંદીકી પયઝન મખ દોઃ મેરી આંખોપે ચશમા લગાદો,

મેરે મલનેકા પાઉડર દીલાદો.

(અબી લાદું મેં મંગાદું, ખોસા તો દીલવાઓ)

તુઝે પુનેકી ચોલી સીલાદું, તુઝે ચડનેકા મોટર મંગાદું,

તેરે શીરનેકા સાધકલ દીલાદું, તેરે ઘરમેં મેં ખીજલી લગાદું.

(ખોસે લે લો જીતને ચાહો, પયસા તો દીખલાવ.)

(૨૬૨)—વહેમકા પુતલા.

નહીં માનુરે તેરી મેં ખતીયાં જન ગઘ,

તું હે અનાડી, પુરા ખેલાડી, મેં ઘોકેમેં આઉં. ન તેરે કબી—નહીં.

આવં મોરી પ્યારી કર તોહે પ્યાર,

ખાકી આદાઓને મારી કટાર,

જારે જારે ચમાર, નહીં ખાતેં બધાર,

માર જુતી પયગ્ગર, મગર કરતી જા પ્યાર.

(આવ મોરે પ્યારે કરતું જી ભરકે મેં પ્યાર)

(તેરે નખરેકે સદકે હું જુતીયોંકા હાર)

(૨૬૩)—ખાખગાહે ઇસ્ક.

તોરે ખીના અય સજના, આવત નાહીં ચયના રે—તોરે.

કાહે લગાવત નાહીં મોહે ગરવા, હું તડપું દીનો રયચનારે—આવત.

તેગે જુદાઇ હે લાગે મોહે કારી, કયુ જીયા પાયે ચયનારે—આવત.

(૨૬૪)—ખાખગાહે ઇસ્ક.

ઉઠાઉં કબ તલક મેં કુરકતે દીલદારકે સદમે,

ઉઠાયે અખં નહીં જાતે હેં હીજરે ચારકે સદમે—ઉઠાઉં.

છોડકે ધરખાર અપના શીરતી હું દર દર,

ખખતકા મેરે હો-ગયા હે બુલટા અખતર,

હેં દીલપે મેરે તો યે બે-વિસાલ ચારકે સદમે—ઉઠાઉં.

મીસલે મજનું ક્ય તલક ઇસ દસ્લકી છાનું ખાક,
કુરકતમેં. ઉસ યારકે સીના હુવા હે ચાક.
કહાં તક મેં સહુ ઇસ ઇસ ઇસ્કકે આઝારકે સદમે—ઉઠાઉં.
બહરૌબર સખ હુંડી મેં પાયા ન વોહ દીલદાર,
અયસે જીનેસે તો મૌત દે તું યાર દાતાર.
સહે અખતો નહીં જાતે શીરાકે યારકે સદમે—ઉઠાઉં.

(૨૬૫)—છેલ ખતાઉ.

મોહે પાનીયા પીલા પનહારી રે, ડગર ચલત મોહે ખ્યાસ લાગી—મોહે.
પયેર ફુપત હે સાંસ ચલત હે. છાઈ ઘટા હે કારી રે—મોહે.
દુર બહોત મોહે જાતે સુગરવા ભરદે ગગરીયા નારી રે—મોહે.

(૨૬૬)—ખુબસુરત બલા.

મેરા મન લાગોજી—દીન રતીયાં ખ્યારે હરકે ધ્યાનમેં—મેરા.
સાઈ મેરા બનકે બયપારી જગદા કરે બયપાર,
બીન તરાબુ ઓર બીન પલ્લેકે તોલત હય સંસાર—મેરા.
સાઈ મેરા બનકે નાખુદા દેખો કાટત હે મંજધાર,
બીન બાદખાં ઓર બીન પવનકે નાવ સગાવન પાર મેરા.

(૨૬૭)—ખુબસુરત બલા.

હારે કોઈ બાંકો સીપૈયા લુભાયે ગયો.
હારે મોહે જીયા હીયામેં સમાયે ગયો—હારે;
તનમન બારા જોબન ખ્યારી ફગન વારં જીયરવા,
સૈયાં દીવાની બનાયેકે સોહાયેકે રીઝાયે ગયો—હારે.
કોઈ ઓર કધુ સુઝત નહીં અયસી ઝલક દીખાયે.
આ બસે નયનનખે મોરે રોખું પલક છુપાયે;
અખ તો હે ધ્યાન ચેહી. ઉનપર કુરખાન ગઈ,
તન મન ધન વારં જી, બલકા મોરે મન ભાયે ગયો—હારે.

(૨૬૮)—ખજનયે ગયેખ.

આછ જલ ભરને સાગરમેં, ગાગર લે ગુનકી આગરીયા,
પનઘટ પર આકાર ખીસર ગછ, પી નાગરીયાકી ડાગરીયા—આઈ.
રસમેં આરઝી રસરી જયસી, સુરઝી નહીં ખોછ નાગરીયા.
શરમાત લખત ન જત ખને, પીયા પાસ લે ખાલી ગાગરીયા—આછ

(૨૬૯)—તીલીસ્મયે ઇસ્ક.

હાં લાગત સખ મેરે પધ્યાં. હાં ઉમર મોરી લરકધ્યાં.
મેં રહું શાનસે ગુધ્યા. હાં મોરી પકરત સખહી બધ્યાં.
મોરી છાતી ધડકરત સૈયાં—હાં લાગત.
ઝમ ઝમ હરદમ દીન દીન પલઝીન ભોગ રહત મોરે છધ્યાં.
મેરે જોખનકે સખ બઝ જધ્યાં, કન મન અન ખન તન મનસે.
હમ પીતમકે ધર રહીયાં—હાં લાગત.

(૨૭૦)—સીતમે હામાન.

કાહે કરં કીરતાર, દુખમા દુખ દુખીયાયે પડારે,
ડારા હે મોહે માર.—કાહે.
કાલા આકે મોહે ડસા હે. મોરી મદદકો કોછ નહીં;
ધડકન લાગી છતીયન મોરી, હું મેં ડરપોક નાર—કાહે
સીસ શીરત હે ચકકર આવત. તનમન લરજત હે મોરા,
જેહર ચઢન મોહે લાગારે લાગા, દયા કર આ દાતાર—કાહે.

(૨૭૧)—સુરદાસ

હારે મરે રંગીલે યાર ખીલી કયસી બાલે જોખનકી બહાર,
હારે મેરે બાલે જોખનકી બહાર પયસે બીના;
કયસે કરં કહો પ્યાર. દેદો થેલી મેરે દીવાને દીલદાર.
થેલી મેં કયસે હું પ્યાર, નવેલી થેલે જીવનકા આધાર,

થેલી છુપાના ચમન ઉડાના હોતા ન બરસોં હજાર.

લો યે થેલી માશુક મેરી મજેદાર.

આધથો મેં તો જાતી હું હોકે હુશીયાર.

(૨૭૨)—આજમ શાહ. રાગ-કાફી. તાલ, અદો દાદરા.

કાહેકો રોવત મોરીજન, પીયારે પ્યારે કલન આવે

મોહે હરગીઝ તુજ બીન-કાહેકો.

ઘાતા તોરે છયાકો સુખસાવે.

ઓ પીયારે હગરવાને જાનેન દુંગી અખ જાધઓ ના તું

રોકટોક. એ હએ રાજ કાજ જાકે કએ સેનાં.

મએલી ચહું તોરી સંગ પીઅરવા મોહે છોડ જાનતું

તું ન જા તું ન જા, તુતો હએ મોરી જાન ધધિર આ-કાહેકો.

(૨૭૩) મેઘાની મજાહ. રાગ-કલ્યાણ. તાલ દાદરો.

(૧) ચલો જાધએ આજ રંગીલા હસતાં રમતાં મેલામાં.

મએજ મજાને હસી ગમ્મતમાં. વખત ગુજરીયે મેલામાં.

(૨) હોટલમાં રહી પ્લેઝર પાર્ટી લીજાએ આજે મેલામાં

જાન્ડી સોડા ધ્રુમ ચહડાવીયે તેપર નિરો મેલામાં

(૩) થક થક કરતી ટ્રેન હવે આવશે ચાલો દોડો મેલામાં

પારસી દુલ્લા ચાલો જાધએ હુરરે હુરરે મેલામાં.

(૨૭૪)—આજમ શાહ. રાગ જગલા જાનેટી ગજલ તાલ પિરતો

ઓફકીરી વો અમીરી હએસલા જાતા રહાં.

કયું રે તું બાકી રહી અખ દખદખા જાતા રહા-ઓ.

અએશ દોદીન અએર ગરીબી તીશ. દીન મશહુર હએ

આગે ગમકે હરખુશીકા વલ વલા જાતા રહા-ઓ.

બાવજા માઅશુક કુલફત સાથ હએ જખશે મેરે,

હિલકે શોકકે અએગો આરામ અએ ખુદા જાતા રહા-ઓ.

(૨૭૫)—માલન આશક કા ઝગડા !

ગજરા ખેચન વાલી નાદાન વાહ તેરા નખરા.
 ટુલો કી ડાલીડે તોરી નીરાલી, આંખો મે હૈ કેસી લાલી,
 કહી અડગઘ, કહી લડગઘ, હય તેરા નખરા ગજરા
 ખુશ નિકાલી કે દેખાવે લાલી, ખાતોમે હે બોલી લાલી;
 કહી ડર ગઘ કહી મર ગઘ, હય તેરા નખરા,
 ના દિખાવે ને અદા બતાવે, અજ નૈકાંમે વહ કૈસે આવે;
 અહી ચલરી નહીં છલરી વહ તેરા નખરા—ગજરા.

(૨૭૬)—ખુબસુરુત બલા.

હમબી મોટરપે સાયકલપે સયર કરન નિત જાએ,
 હાજ ખેરાક મન બાપે વહી જાએ.
 બતીયા કરન ખેઠંગી નર્ધ નધ ફેશનકો જુલસા,
 બતીયાં સારી ઢીક હાએ ધન્કી વહી ચાહત મન ધનકે
 ફાડ ફેકુગી મય, યેસી સાડી પહેનું ઇંત્રેજ પોશાક ભારી
 ઘોડેપે બયહું તો ચમન નહી પડે ટેનીસ ખેલુ થીએટરેદખુ—મોટર.

(૨૭૭)—સયરે ચમન. રાગ-માંડ ટુમરી-કાઝી.

અજમેરકે બાસી મન મોહના, મોહે દીજો દરસ દીખાય,
 મોરા તડપ તડપ જીયા જાએ, ખાજ મોહે દીજો દરસ દીખાય.
 નખી અલી હસનેનકે નુરે અયેન સાનીયે ગૌમુસ સકલેખ,
 સગરે વલી યે પુકાર કરત હે, હારે તુમરે દવાર.
 ખાજ ઉસમાનકે સજકુમાર, ખાજ દીજો મોહે દરસ દીખાય.
 ચંદ્ર બદન મીરગ લોચની નેનાં, માથે તીલક સર તાજ,
 હીંદકે મહારાજેઃ કે રાજ, ખાજ ગરીબ નવાજ.
 તોરી સુરત કે બલહાર, ખાજ મોહે દીજો દરસ દીખાય.
 ખાજ કુતુબ ઓર ગંજે શકર, આ ફાખીર નીઝામુદ્દીન,

સગરે વસીયનમેં સરદાર તુંમ્હી હો, ખાખ મોઘતુદીન.
તુમ તો તારોમેં જયસે ચાંદ, ખાખ મોહે દીજો દરસ દીખાય.
આન પડાહું દરપે તુંમ્હારે, છોડકે મેં ધરખાર,
જો કુછ ખીપતા ખીતી હે ખાખ, જનત હો સરકાર.
તુમનો કાઝીકી રખીયો લાજ, ખાખ મોહે દીજો દરસ દીખાય.

(૨૭૮)—સયરે ચમન. રાગ-માંડ હુમરી.

તેરી ગોલ ગોલ છતીયાં પ્યારી લગે,
તેરી ગોલ ગોલ છતીયાં પ્યારી લગે.
તેરે ગારે ગારે ગોલ તેરે ધુધરવાલે ખાલ,
તેરી બડી બડી અંખીયાં પ્યારી લગે.
તુંતો ચાખે પાન લાલ તેરે મોંહ પર પડા રમાલ,
તેરે દાંતોંકી મીસ્સી કટારી લગે.

(૨૭૯)—આખે ઇંખીસીસ.

સલામ પ્યામ મુદામ રહે. યહ યારકા યાર ગુલામ રહે.
જહાં જહાં મુકામ રહે. હમાં સજકે આરામ રહે.
સફરસે ગર હોતા શીરસે, ચમન ચમન ખીલા રહે,
ફરકત કાગમન હો હસી ખુશીસી દીલ મીલે,
અલમ કરો ન ગમ કરો, સદા ખુશીકા દમ ભરો,
જુતે હીલો યા ચીની લો, સલમ મિંયા નદમ ભરો,
દિલરસા કો ગમનયા ખુદા હમીપર રહમકર,
જાતે જહાંમે ઇસ્તી કરીમ સદા કરમ કરે,

(૨૮૦)—સયરે ચમન. રાગ-બેરવી.

દીલ ફેરે પરી ઓ હમારી હમે, બોસા ન દીયા દુઆરા હમે—દીલ.
મેહફીલમે ગયરોંકી બી ખુલાના, નયનોંસે કરના ઇશારા હમે—દીલ.
ગયરોંસે હંસના હમસે ન યોગના, યે ખાત નહીં હે ગવારા હમે—દીલ.

(૨૮૧)—નાજી, રાગ મુસદ્દૌસાત-શેઅરખ્યાની.

નહીં જળ ઉનકી રહી હુકમત, જે સારિ દુનિયાપે હુકમરાં થે,
મિલેં વહ સળ ખાકમેં સરાસર, જે નામવર ચક્રયે જહાં થે.
હુવે વહ મિટ્ટીમેં મિલકે મિટ્ટી, ખજાને જે ખાકમેં નિહાં થે,
કિધર ગર્થે તેરે બાપ દાદા ? બહુત વહા મગરો પહલવાં થે.
તુઝેબિ ચક દિન ચુંહી હય મરના તો ફિર ભલા ઇસ્સે પાયગા કયાં ?
છુપાકે જેરે જમીં ખજાના ભલા તેરે હાથ આયગા કયા ?

(૨૮૨)—નાજી રાગ મુસદ્દૌસાત-શેઅરખ્યાની.

રહેં ન જળ નામવર સલાતી, તો કળ હુકમત તેરી રહેગી ?
ખજાને જળ ખાકમેં મિલે સળ, તો કળ વહ દૌલત તેરી રહેગી !
જે જી-નિશાં બે-નિશાં હુવે તો ન જાહો હશમત તેરી રહેગી !
ન વહે ખજાના, ન મુલકો મુશ્કર, ન શાનો શૌકત તેરી રહેગી !
જે હય જમાનેકિ યુદિં આદત, તો ફિર તો તુબી નહીં રહેગા !
તસળ તુ કરતા હય કિસ લિયે જર ? ખજાનાબી તો યહીં રહેગા !

(૨૮૩)—ગુરજહાન ઉફે ગુરોનાર.

બનકે મેકમ કહું હરિકો, મુક મોરનિંગ ડિયર જન્ટલ મેન.
ચટક મટક કર, ચલું ચૌપાટી, હાથમેં લેકર ફેન્સી ફેન.
ઘોકે ઘડીસે બોલસે નાચું, નધ નવેલી બનકર મીસ,
પાપકી હાડિયા ફુટેગી, માગા જે કિસીને વન સ્વીટ કિસ.
ચેહરેપે ચુના મલકે અંગ્રેજી ચાલ ચલકે, મપેં ફયશનેબલ ટાઈ લગાવું.
: : લટક મટક દિખાવું.

લેડી ગવન પહેનકે, લાંડનકી બ્યુટી બનકે,
કટલેસ ખાકે મટનકે, કાંટા, છુગી ચલાવું ચહેરે પે.

(૬૦) પરસ્તાને ઘોઘર હિં મજમુઆ-યે-ગાયન.

(૨૮૪)—જુલેને વફા.

જઓજી શાદીયાં મનાઓરે મન મોહન જઓ;
હારે પુરખર્મા જઓ હારે ખુશ ખન્દાં જઓ;
રાહતકત તગદીર હય તુ મહારી જઓ;
સાંવરિયાં પ્યારે સરસાયા હો હુમાકા જઓ.
તન મન કર દુંગી મય બલ હાર રે સરદારી પાઓ;
જાઓ ગરે ઐયાં હારું પ્યારે નયારે મન વારું જઓ.

(૨૮૫)—ગોપીચંદ. રાગ કલ્યાણ—ગત.

ચેત યાર ! ચેત યાર ! હદી નામ પ્રેમ ધાર,
આસા, ત્રશના, મોહ, લોખ. માર,
ખાક એગ, ગરે ધ્યાન હાર ડાર—ચેત.
રામ નામ રસ ચાખ, દયા ધર્મ રાખ.
જગત નાવ કર હર ભજનસે પાર.
ચરન સરન નાથ, પુરણ ચંદ્ર સાથ,
ભક્તિ ભાવ કર હેન પાર પાર.—ચેત.

(૨૮૬)—સુનેહરી-ફરેખ.

બેહેનયાં ચલોરી ચલો કુત્ર લન જઓ. બરખાકી છાચ્ચ-કયા કારીધટાચ્ચ
બદરી ઘટચ્ચ-દનડી હવાચ્ચ. કયસા પીયારા શોહાના સમાહે
આજ જમ જમ ફુલ ફુલે સુખકી કલયાં હાં બેહેનયાં ચલોરી ચલો.
હુહા. { આગસે સેહરા તક સેહરાસે કોહસર
હાં બેહેનયાં ચલોરી-ચલો.

(૨૮૭)—અંજામે ઉલકત. રાગ-કાલીંગડા-કાહરવા.

પુતલી પ્યારી મેરી, રે પુતલી પ્યારી મેરી,
જનું દીલો જાસે મએ કદ તેરી—પુતલી.

જહસે અપની કબ્રેદમે તુ પડી ઓ હર,
વર્ન તુઝકો રંગ મહેલમે રખતા મએ જરર.—પુતલી.
અગબી ખીગડા કુચ્છ નહીં કર તુ મુઝકો ખ્યાર,
મેરે સારે ધરકી તુઝકો કરતા હું મુખ્તાર—પુતલી.

(૨૮૮)—ગુલબા સનોખર ચેકર્દ, રાગ ઝી-ઝોટી-કુઝી.
શાહનઘી તોરી ખુખી, નગરીયાં સારી જનેરે.—શાહનઘી.
સર પર મુકટ તોરે ચમક ઝમક રહે, જએ તેહારો નામ,
નગરીયાં સારી જનેરે—શાહનઘી.

(૨૮૯)—અજબુએખાતે પરસ્તાન. રાગ-જહા-ઝી-ઝોટી-ગજલ.
કયા આએ તુમ જો આએ ઘડી દો ઘડી કે બાઅદ.
સીનેમે હોગી સાંસ અડી દો ઘડી કે બાઆદ-કયા.
કયા રોકા અપને ગીરીયાકો હમને કે લગ ગઇ,
ફેર વોહી આંસુઓંકી ઝડી દો ઘડી કે બાઅદ.—કયા.
અલ્લાહરે ! જોઅફ સીનેસે હર આહે બે અસર,
લખતક જો પહોંચીલી તો ચડી દો ઘડી કે બાઅદ.—કયા.
પૂરવાના ગીર્દ શમ્યકે રખ દો ઘડીકે રહા,
ફેર દેખી ઉસકી ખાક પડી દો ઘડી કે બાઅદ.—કયાં
કયા જને દો ઘડી વહે રહા જૈક કીસ તરહા,
ફેર તો ન હએરે પાવ ઘડી દો ઘડી કે બાઅદ.—કયાં.

(૨૯૦)—લયલો નહાર. રાગ-ખમ્માચ-દાદરા.

અયસી હલકી સમઝસે મયે હારીરે, તેરી હઠિલે, ખુદાને મત મારીરે.—અ.
મોરી બલૈયા, દેગી ન છૈયાં, તોરી નિરાલી ચાલ હય ન્યારીરે.—અ.

(૨૯૧)—નાજની પઠાણ. રાગ-કોરસ.

બોય બોય યસર યસર બોય બોય

દે દે આલા, બર બર ખ્યાલા, રંગતવાલા, પીનેવાલા, હોમતવાલા.
ખાદલ ખરસે કાલા કાલા ટુલા ફાલા હય ગુલલાલા

કયેસા છાયા હરીયાલા—હા—એક્કા નંખર વંનકા.
ખહાદે નાલા નરખના ખાકી સાકી. તેરા ખોલ ખાલા.
ખડે હય તેરે દરપર લીએ પયમાના પીલાદે મેરે સાકી.
આખાદ મયે ખાના—(૨)

દુનીયાસે હય કયા લેખના પીના ખાના મોવજ કડાના.
ખોય યસર યસર.

ખોય કયું છુપાઈ લાદે બાઇ ખાલીસ વીશકી
હા-ખાદે ખાલીસ વીશકી ઓર રંગત હો ઉસકી.
રંગ રાગ ઉડાદે કાગ ઉડા એ લાગ દે યાર.
હા-દોહી દીનકી દુનીયા હય ઓર દો દીન છના
દંમે જખતક દંમ હય હરદંમ ખસ પીનાં—ખદાલ—

(૨૬૨)—નાજ. રાગ ભોપાલી-લાવની.

સુનો મેરે યારો, યહે છયલકા કહના,
અકેલે રહના, ખરા મજેદાર.—સેનો.
જંગલ હય જોર અચ્ચે, પામાલ હય અચ્ચે અચ્ચે,
હય હાલ યહે સચ્ચે સચ્ચે, શાદીકે યાર—સુનો.
જોર લાકે, ધર ખનાકે, યાદ સખક કિયે તીન,
તેજ નહીં હય, નાન મંગાદો, તેજ નહીં હય, નમક મંગાદો,
લાવ લકરિયાં ખીન સુનો, તુમ ઓર મજેદારીકે -
ચોરી કરો, કયદ ભરો, ચાહે મરો ચાહે ગરો,
કુછભી કરો, જોરકો તપસો પ્યાર.—સુનો.

(૨૯૩)—નુરજહાન હિંદ મુરોનાર. રાગ-કોરસ

લેટસ ગો દુ હોટલ, પીયેં રમકા બોટલ,
લાવો ગાડી, લાવો ગાડી, કરલેં ચાપાટીકી સયર.
મુફતકી પાછ મેડમ, દિલમેં સમાઈ મેડમ,
હમલી - નહીં જન્ટલમેનસે કમ.

કમ કમ ડિયર, નાઉ ડોન્ટ ફિયર, પહલે દેદો કિસ મજેદાર-મુફ.
છુના છુના ન તુમ મેરી ખુશીકો, જીવ જીવ મહેરબાન.
કાલી પડ જાયે નયે. કાલેં હાંટોસે રહે,
સમજો ડયુટી, આવ આવ મહેરબાન,
ચલીયે હીલકર દોનોં મીલકર, જોડી હો મજેદાર લેટસ.

(૨૯૪)—જુનુને વફા.

જી તરપત નિત દરશન બિન મોરો મન લીયો તુમ મોહેના;
સોહેના લાગે ખ્યારે તું.
છલ બલ કર તુમ જીયા મોરો લીનો ખ્યારી ખ્યારી બતિયન સોં;
ખતીયાં કર છતિયાં લગાડં પિયા; મેરી જન મય કુરબાન.
(જન્દા છોડું ન શયતાન) હાં હાં મોરે શાહ;
મયબી હું ફિદા જી દિયા તોપે જન.

(૨૯૫)—ગોપીચંદ. રાગ-ઝિંઝોટી-લાવની.

નગર સગર ગુન ગાવે તિહારો મયનાવત જશાન !
જિંધર નજર ભર દેખત, પાવત સુખ સમ્પત ધન્સાન.
ગોર બેગાલેમેં તિહારો માતા જયસો માન,
ગોપીચંદઃ હમ પુત તિહારો પ્રજા દેહકી જન.
હમ અલ્લાહસે હરદમ હકમેં તેરે દુઆ કરતેમ,
તુમકો રેંકકો ચમન અમનસે ખુશ બલા કરતેમ.

(૬૪) પરસ્પાને ગૌહર ઉર્ફે મજબુઆ-યે-ગાયન.

ઉદય અસ્ત તક ચાર ખુટમેં ફલ્કે તેરો રાજ,
પુત તિહારે ગુન બલમેં હો સરતાગ્નેંકા તાજ.
જુગ જુગ જિવજ્ને માતા ! ધર્મી, કર્મી, પાલનહાર,
આશિશ રૂરા ફલજ્ને મુઝના એરા દેવી અવતાર.

(૨૮૬)—ગોપીચંદ. રાગ. પહારી-પદ.

માયાકી હય જઅલ હગાધ, જગમેં ચાર તરફ ફયલાધ.-માયાકી.
જો હય સો મતલબકા બંદા, કયસા આપ કહાંકા ભાઈ!-માયાકી.
જગત ફાની, સમઝ ગ્યાની ! દેહ રહ હય, જનન જની.
દેર મત કર, હેત હરપર, લગા બંદે ! લગા,
નિસ દિન દયા, વાકી મયા હોગી અય ભાઈ!-માયાકી.

(૨૮૭)—સુનેહરી ફરેબ.

આએ દીખાએ કયસી પટાઅધ-છ-છ-હાં-હાં.
સતાનેમે બતયાં ધડક રહી છતયાં.
મેંય જની મેંય જની યે વાવ ધાત સારે,
હાં દેખો પ્યારી વારી અશયારી નયારી
નયારી નયારી વાહ વાહ, મેહેર બાં વાહ-વાહ.
ચન ચલ દીલઅર ઉછલ મેહેનતર,
સુરત મુરત સુંદર સુંદર-હાય.
યે વેહશત હે યે હીંકમત હે ધડક રહી છતયાં,
અરરા અરરા વાહ વાહ, આ...છીં.

(૨૮૮)—સુનેહરી ફરેબ.

ચનચલ દીલઅર સુંદર સુંદર હે ગુલશન ગુલશન. પ્યારી ના-જવ.
દેવ સુફેદ છોડો ન સતાયોરી જવ,
નીચે હમક હમક હમક હમક ગાએ મટક મટક સખનારી.

(૨૯૯)—અંજામે ઉલકત. રાગ-ઝીઝોટી. ગઝલ
કીસી મોમીન પ કાશીર ધક્ક, ગર ખેદાદ કરતા હએ,
તો આજેજ આ કે વહો બંદા ખુદાકો યાદ કરતા હએ-કીસી.

કાહરા } પ્રેમ નગરકી રાહ નહીં પહેલે કોઇ પાએ,
જનને પાયા શીર ન આયા, વાંહાંકા વાંહાં મર જાએ,
રહસિ ઇસ મુલકકા મુલકે અદમકો યાદ કરતા હએ કીસી.

કાહરા } વહો સોહાગન હએ ઉડાવે યારસે જો રંગ,
વહો અલાગન હએ ન રખે યાર જાકો સંગ,
કીસે રહે શાદ કરતા હએ કીસે નાશાદ કરતા હએ-કીસી.

(૩૦૦)—ગુલબા સનોખર ચેકર્દ. રાગ-કાલીંગડા-કાહારવા.

લાલ મેરી પધડી દુંડ લાવોરે,
દુંડ લાવો, દુંડ લાવો, દુંડ લાવોરે—લાલ.
ઝોરતકી ખુલાક લે ગયા વહો નાપાકરે,
જુત્યાં મેરે પ્યારે કોઇ જા કે લાવોરે--લાલ.
સોટા હરે બાંસકા, મોટા હએ મધરાસકા,
ખીચડા કાહરં બહાદુરકા કોઇ પકડ લાવોરે--લાલ.

(૩૦૧)—અંજામેપરસ્તાને. રાગ-કટ્યાણ.

ઉસ શકર લખકી બક્ષા ખાએ ન કયું કર ગાલીયાં,
હોવે મીઠી જીસકી જુ' કન્દે મુકરરર ગાલીયાં-ઉસ.
ઝોરોંકી તાઅરીફલી દીલસે ભુલા દી એક લખત,
અયસી પ્યારી પ્યારી હએ તેરી અએ દીલખર ગાલીયાં-ઉસ.
એક ગાલી-દુસરીકી રખતી હએ કયું મુન્તજર ?
અએ પરીપએકર લખાલખ મુંહમે જુ બરં ગાલીયાં-ઉસ.

(૯૬) પરસ્તાને ગૌહર ઉર્ફ મજમુઆ-યે-ગાયન.

દે દે તેરી ગાલીયાં સખ હએ હમારા દીલ વસીઆં,
તંગ આઈ તેરે છોટે મુહંકી અન્દર ગાલીયાં-ઉસ.

(૩૦૨)—લયલો નહાર. રાગ-મહાર-તિરાના.

અમસી અમીરી કબીરી હય જંબુ :—અયસી.

બરસે આકર ગૌહર, સીમ, જર, છન નનનનનન,
ચલતા હો સખ અનકે પવન સન નનનનનન—અમીરી.

અગર અશકકો અનાય દુખિયા, નજર અશર નહીં આય સુખિયા
ધાર પાનીકી હય, બહજાય જો આય,

છિત્રાયે હિર ફિર યહાં, વહાં, જહાં તહાં—અબીરી.

(૩૦૩)—નાજની પઠાણ.

મેરે મન સમાયે ગઈ, માર કટાર જીગરમે ગઈ—મેરે.

દેખા નહિ નારી અયેસી પ્યારી, જાવું વહાં વો જીધરકો ગઈ—મેરે.

દોહુ જલદી જાકે મીલું ઝટ, નજરસે મેરે ગુમ હો ગઈ—મેરે.

(૩૦૪)—નાજાં. રાગ-ઝીંઝોટી-કહરવા.

મિયાં સુનો અમી આત, દુનિયા મક્કારી રંગ ઢંગકી.

દુનિયા બદકારી, અધયારી, મક્કારી રંગ ઢંગકી—મિયાં.

જગમે દગાકી, જફાકી, હય ઘોડેકી આજી,

કુલે ફરે ફરે ધાત, દુનિયા મક્કારી રંગ ઢંગકી—દુનિયા.

દુનિયા હય પાપી, સંતાપી, ઉથાપી વ તાપી,

નહીં દેતી સતકા સાત, દુનિયા મક્કારી રંગ ઢંગકી—દુનિયા.

યારો ! વફાસે હુયાસે ચલ ગારી નહીં ચલતી,

યહાં સચ્ચા ખાય માન ! દુનિયા મક્કારી રંગ ઢંગકી દુનિયા.

(૩૦૫)—નાજાં. રાગ-માઠ-દુમરી.

બલિયારે મોસે કર ગયોરે છલકી અતિયાં,

છલકી ખતિયાં, બલકી ખતિયાં, હલકી ખતિયાં, છલકી ખતિયાં-છલિ.

હાહરો { મૂરખ તિરિયા, બાલી ઉમરિયા, ના જનુ કુછ પેચ,
ના સમઝી, અધર્મ હોગા યું, પાપી સત પત બેચ.
કીની ધતિયાં, ધરકી છતિયાં, આછ સજની, ગમકી રતિયાં,-છલિયારે.

(૩૦૬)—નુરજહાન ઉર્ફે નુરોનાર.

જોખન આયો કયસા નિગોડા, અંગિયાં હો ગઈ તંગ,
ધસકો કે ઉસકો કયસે સલાતું, દોનાં હય મુરખ સંગ
નશેમેં હ્રમર આયે કિયે મયેને જતન લાખ લાખ.—જોખન.

મયેને કસકે જો બાંધી રાત, રેશમકી ડોરી,

મુવે બારાજેરી ઝાંકે જાલીસે ચોરી ચોક્સી.

કિન સીખલાઈ ઇન્હેં સીના-જેરી ? જગમેં રહી કુછ લાજ ન મોરી

કરો કડં, મોરા કલા ન માને. થામી ન જાય ઉમંગ,

છલિયેરે યે, છલિયેરે.

૧

(૩૦૭)—ગુનુને વફા.

હસરતે દિલમે ભરી હય મેરે અપ સીમખદન;

નિકલેયે જખકે તુ રાજી રહેં ઔર ખન્દાહલન.

તુજકો, ચુપ દેખકે હોતા હય મુઝે રંજો મહાન;

હરમે તુ ખુશ હો કડં મય વોહીઅય શીરીસુખન;

કાહે ભયે હો મલીન સાજન મોરે,

મુખ ખોલો કુછ ખોલો પૈયાં પડં તોરે.

તન મમ ધન દુંગી તોપે વાર સખ;

જો કહો સો કરનેકો તૈયાર હું અખ.

તેરી હું મય પિયા દિલ ખોલો સંચ ખોલો જો ચાહે સોલેલો.

(૩૦૮)—જીનુને વફા.

મય તોપે વારી જાઉંરે;

પિયા તુમ ચિત ના કરો મલીન ભઈ અધીર પ્યારે. મય.

પ્રીતકી રીત નિભાવોજી સાજના; મનમેં મયલ કાહે રાખો.

નિસાર તોહપે જાન કરું મય; મનમેં તોહકો પાઉંરે મય.

શર. } સાંવરી સુરત દેખકે, જીયા ભયો ખેચેન;
 } મોહે કણુ ના સુઝ પરત હય, બિન દેખે નહિ ચેન;
 } ગોરે કાલેપે કુછ નહીં મોકુશ;
 } દિલકે આનેકે ઢંગ ઔર હી હયે-મય.

(૩૦૯)—ગોપીચંદ. રાગ. ઝિંઝોટી-નકટા.

ચંચલ ચિતવનકી બરછી હયે જો ખાયે હુવે,

બનકે દીવાને ફિરતે હયે ધબરાયે હુવે.

કાલે કાકુલ બહ નાગિનસે બલ ખાયે હુવે,

કારે મતવારે દો નયના શરમાયે હુવે.

ગોરેસે ગાલોંપર ગેસુ લહરાયે હુવે.

ચંદાપર ગોયા કે બાદલ હય છાયે હુવે.

યા રખ કિસ જાલિમકે હયે બહો બહકાયે હુવે,

રખતે હય હમસે દામનકો ઝટકાર !

નામારી નાકરી હય ભારી, દુશવારી, ખેજારી હરબાર.—ચંચલ.

(૩૧૦)—સુનેહરી ફરેખ.

પીતમ નઝરીયા મીલા ગયો ઔર—ઓહ—પી

કયસી નીરાલી સજ ધજ ઔર કયા ભોલી સુરત પાઈ.

હાય આપને ખાલીકને કયા પ્યારી શકલ બનાઈ.

ચીતવનકી બરછી લગાએ ગયો—હાય હાય—

ગોરા—ગોરા મીયારા પયારા મુખડા બોલા.

બોલા મુખડા—પીતમ—

(૩૧૧)—અંજામે ઉલકત.

ચહે સીમે ઢંગ હો કયસે, ન આત અંસી કરો અયસે.—ચહે.

હોહરા { હું દુરરે નાસુકતા, મત ગોહર બાબરી જન,
મીલકત હું મએ ગએરકી, મત હો તું કુરઆન,
કરો કુચ્છ ખૌફ ઉસ રયસે— ન આત.

હોહરા { બેગાનાબી અપના કોઇ, હોતા હએ નાંદાન,
ધરકી ન્યામત પરહી અપને, શુક ખુદાકા માન,
મીલા લખ તુ, ઉસકેહી કયસે.— ન આત.

હોહરા { દીજયે દીલ ઉસકો, જો જીતેજી હો સાત,
બાઅદ મુરદાન કબ્ર પર મલતા આવે હાત,
નહી ખીજડે, મીલે જયસે— ન આત.

હોહરા { એકકીહી રખ્ખો ચાહ, દીલમે તુમ દીન રાત,
હર-જાઇ કયું હોતે હો, માંનો મેરી આત,
• ખુરે હો જવોગે સયસે— ન આત.

(૩૧૨)—ગુલ બા સનોબર ચે કદ્દ? રાગ. બરહન્સ-લાવની.

મોહખ્યત ખુરી કહું ઇસકી કયા કહાંની,
લાખોંકે દૌલકો હુમ ઇસે હએરાંની—મોહખ્યત.

કયા અસર કીયા હએ લુલાએ દુન્યા સારી,

દીલ દરદ કરે દીસે ન દીલબર પ્યારી.

છોટે બૂડે, ઔર જઈ જવાંનો,

સ્થાંને હો. સો વહોબી બને દીવાંનો.

ઈસ્ક આતશ ખુઝે ન ડાલો પાત્રી—લાખોંકે.

बांग उसा मनको अस्से मोहय्यतिंका,
तालेय न रहे ज्हे ज्ञान माल दौलतका.
सीसगा दीये धंसने तो दरीया भारी,
सीया वस्त्रके डिडे न रहे पुमारी.

न हो कयु आराम भीले अगर ज्ञानी—साभोंके.

(३१३)—अमज्झिमाते परस्तांन. राग. गज्जल.

याहीये अज्झोको अतना याहीये, रहे अगर याहेतो ईर क्या याहीये या.
यहानेको तेरे क्या समझा था दील, आरे अय धस्सेभी समझा याहीये—या.
होस्तीका परदा हय्ये भोगानगी, मुंह छुपाना हमसे छोटा याहीये—या.
गारील धन माहतलअतोके वास्ते, यहानेवालाभी अज्झा याहीये—या.
यहाने हो पुअर्योंको असह, आपके मुहंडा तो देभा याहीये—या.

(३१४)—अयलो नहार. राग. काशी-छटला.

नहीं कोछ अपना पराया हमारा,
पाछ भारी दिलाजरी, दुध आरी मेरी जन.
हारी मेरी जन, सीना पारा पारा—नहीं.
कोछ साथी नहीं, कोछ संगी नहीं, कोछ हमी नहीं मेरी जनका
हुवा कयसा नाथार अरे परवरदिगार !
अज्ज कयसा जनाया हमारा—नहीं.

(३१५)—अयलो नहार. राग. कालिंगरा-दाहरा.

मेरे वाली, माता, तु हय दाना !
कोछ दिनमें हय तेरे दरपर आना—मेरे.

गौडरा } कली कली धस आगकी पिलकर दुध निहाव,
भये दु सज्जेकी रविश डिगतेही पामाल !
मेरे भुदा ! तेरे सिवा कोछ मेरा अय न रहे—वली.

(૩૧૬)—નાજની પઠાણુ:

હાશીખ ખુદા મીલી. મુરાદ દીલકી કલીયા.....ખીલી
હુધ પુરી.....રંગ રસીયા, ખુશી ખુશી કી બજી ધડીયા
પરવર દીગાર હરદમ હે લાજ. તોરે સહારે રટું હંમ સારે
ચમકે નસીબોં કે તારે.....દીલકી

(૩૧૭)—નામ્-રાગ, ગારા-ઝિઝાટી.

બનો ખ્યારી ન બર ચહે હય કયા આશકાર, ધીરજ ધરો, હમ નિસાર.
કરો દિલ ઉસ્તવાર, જીમેં સચ્ચો કરાર, ધીરજસે આરામ આયગા-બનો.
સારી ભારી ખેનેવાલા વોલી હય,
બહો હય પરવરદીગાર, ઉસકો હય ઇખ્તિયાર, માનો ! માનો !-બનો.
બહિરમેં તો હય સચ્ચ બહુત સખ્ત કહિન કામ,
સમજો તો હય ઇસ કામકો અંજામમેં આરામ.
કરે ગમસે સખુરી જો તુ ખુબર, બને શાદ તુ ખરી નેક ખુ-બનો.

(૩૧૮)—નુરજહાન ઉર્ફે નુરોનાર.

• બખ્શો ખતા બેહેર ખુદા ! કર્ગ ચુકાદો બાવા, બાવા,
બુનુગા મયે તુમહારે ક્યાબ, છોડા બેરિસ્ટરી જનાબ.
દુગ લાયે હો લંડનસે, તુમ કરકે મુઝકો અમીરી ભેસ,
ધોકેબાજીકા મયે કડગી, કોર્ટમેં જાકર તુમપર કેસ.
કરલો પતલુન ચહે નીલામ, હમારી મેડમ,
જેલમેં જાયગી અબ અપની સવારી મેડમ.
(જખાની) રોજકી ઇન ઝિડકીયોંસે હો ગયા મયે મેડ નીમ,
કર દિયા મુઝકો ઝુકાર, મેમકે દોસોંને મીમ.
(જખાની) જેબમેં પાછ નહીં, ચૌર હો ગયે આલી નવાબ,
મિસકો મિલકે ટરસે, મિસ્ઠરકી હુવી મિટી ખરાબ !

(૧૭૨) પરસ્તાને ગૌહર ઉફે મજમુઆ-યે-ગાયન.

ગત ન લુલો, ઔકાત ન લુલો, દો અંગલે ચૌપાટીપે લો,
લેકે મુઝસે જર.

(૩૧૯)—જુનુને વફા.

જની પિયારી દુલારી હમારી; શાદી કરે અબ મુઝસે જન.
શાદી કરકે મજે ઉડાઉં; ખાઉં ખિલાઉં પિલાઉંગા જની.
ખાલોંસે ગાલોંકા જોખન નિરાલા; તેરી મેરી જોડી જન-જની,
અબ કુછ ખેલરી તેરી શાદીકા મોલ કયા જન ?
ચલરે મુઝે ધોખી ! એક પયસાલી તેરે પાસ હયના.
ખટવા ચુંદ કે લારી પિયારી ખટવા ચુંદકે લા;
ભરદુંગા ઉસ્મે લખલો અશરશી ખટવા ચુંદકે લા.
આગ લાગે તેરે પયસેકો મયે નહિ ચાહતી હું અયસેકો;
દુર-જની.

(૩૨૦)—જુનુને વફા.

તેરી હું મય પિયા-તોસે નયનવા લગાઉં;
ખ્યારી ખ્યારી ખતિયન કરકર જીયરા લુભાઉં-તેરી.
તોરે સંગમે રહું ગર ઐયાં ડાર,
મેરે નિકલેં અરમાન પિયા, દિલોજનસે;
ભૌં મેં કમાન હય, ખ્યારી જળ્યાન હય.
જીયાસે જીયા મિલાઉં-તેરી.

(૩૨૧)—ગોપીચંદ-રાગ અથ્રેશ-તર્જ.

શોક હારન ? જગજીવન ! તારન ! નિસ્તારન !
તીન લોકકે સરજનહારે ! પરતે હમ ચરનન.
નાથ ! પરમેશ્વર ! કરતાર ! દાતા ! દુખ લંજન !
શ્યામચરન રધુનાથ ! કરે હમ નિત તેરો સુમરન.

હૈત ધારી, ન્યાય કાઢી, કશ્ટ હારી, જાતે ખારી.

કાઠ ભારી પાપ બંધન,

લે ચંદન, પ્રેમ દરપન, ધ્યાન દરશન,

દેત અરપન હમ સખ જન તન મન ધન—શોક.

(૩૨૨)—ગુલબા સનોખ ચેકર્ડ. રાગ. ઝિંઝોટી. ગરબી.

ધાંન મએ પીસુંગી, ધાંનમે કંકરા,

પીસતે પીસતે લાલા કરતી હએ નખરા—ધાન

ખુફા મેરા મર્દ ગયા હએરે બજારકો,

આએગા ધરેમે જખ કરેગા ઝઘડા—ધાંન.

દાહડી ઉસકી પકડ, લગાવુંગી થપડ.

નહીં તો ચુલેમેસે ખીંચુંગી લકડા—ધાંન.

લકડી બંહા લેગાતો, કાલતી લુંગી હાતમે,

મારેગા મુઝકો ગર, બીરકાવુંગી ફીકરા—ધાંન.

ચલરી લાલા તુ પીસ, ખાતાં કરતી ક્યુરી ?

ચુપકે ચક્રી ચલા, ખાતે છોડ સતરા—ધાંન.

જલો મેરી કીટકીટ, જલો મેરા બકવા,

પીસ્તે પીસ્તે આઠા, સારા હએ ખીખડા—ધાંન.

(૩૨૩)—ગુલબા સનોખર ચેકર્ડ. રાગ, ઝિંઝોટી-દુમરી.

સનોખર શાહકે હુજુરરે, નાંચે ગાએરી પરીયાં--સનોખર

ગુલકા અંદેશા દીલસે નીકાલો,

રાખજી ન હો રન્જુરરે, નાંચે ગાએરી પરીયાં--સનોખર

સીના કરો અખ કીનેસે ખાલી,

ખુરરમીકા વકત નહીં દુરરે, નાંચે ગાએરી પરીયા--સનોખર.

(૩૨૪)—લયલોં નંહાર. રાગ. ખમાચ-દુમરી.

આજ હમરી કામગારીકી સવારી આઈ,

આઇ ઉમંગ ભારી; ભારી, પ્યારી; પ્યારી આઇ.

સગર નગરમે, સારે ડગરમે અયશો તરખકી આઇ, હય પ્યારી આઇ-આ.

શાદમાની, કામરાની, દોનોં દિલખર યાર,

કિસમત યારી પાઇ સારી, પ્યારી પ્યારી રંગ લાઇ, - આજ.

(૩૨૫)—નાજ. રાગ ખિહાગ-ગત.

ગુલશન આપાદ હોવે સુલ્તાની,

શાહા ! હોવે રહમાનકી મિહરબાની જીવેદાની પાની-ગુલશન.

અચ્છે સરકાર હો તુમ, આલી દરબાર હો તુમ,

તુમ હો ઇન્સાનકે વાલી, વાલી, વાલી,

જગકે સુલ્તાન, આલીશાન, આલી ખાન્દાની.-ગુલશન.

(૩૨૬)—જુનુને વફા.

દરબાર ધરબાર છુટા હય સાર; તેરે સિવા નાહી કોઈ હમારા-દરબાર.

ઉંચે ઉંચે મંદિર હાકિમ હુકમરાન, દરબાર આલીશાન સખ કુછ છોડા;

તેરી મદદપર તેરા સહારા... .. દરબાર.

(૩૨૭)—જુનુને વફા.

સિવાય નેકી જહાંમે ન કોઈ કામ રહે;
તમામ ઉમ્મયહી શગલ સુખહો શામ રહે,
જહાંકી હસ્તિયે કાનીકા એતેબાર કિસે,
વો કામ કરકે હમેશાકો નેક નામ રહે.

નેકી ન છોડ નેક નામરે ખખેયર હો અંખમ;

તેરા કામ તેરા કામ તેરા કામ.—નેકી.

હોકે શાદ રખકો યાર કરલે કામ યહી હય;

દે દિલાદે ઉસ્કે નામ નેક નામ યહી હય.

થોડે દિનનકી જિન્દગાની રખકો યાદ કરલે જાની;

જખ હો સંરસ તેરી આત રાખ થેહી કામરે—નેકી.

(૩૨૮)—ગોપીચંદ. રાગ-લયરવ-હુમરી.

સમ્યા ગુરુ હય બહ દાતાર દાતો, દાદાર દાયર મુખતાર દાતો-સમ્યા.
આયા ગુનહગાર કસકે જે દરખાર, અપને કરમસે ઉસકો બચાયા દાદાર.
તોઆ કરે જે, બખ્તે બહ ઉસકો, અયસા બહ હય ગફુદાર કહાયા-દાદાર.

(૩૨૯)—લયલો નહાર. રાગ-પીલુ લાવની.

વાહ વાહ રહે કયસા જમાના. આજ જે ઠગે સો હય દાના-વાહ વાહ !
કરે જે ચલન મસ્તાના, ઠગકા બનાકર બાના,
હો દાના, ઓર મદાના, તૌર ફર્જાના, જના મન માના-રહે કયસા.

•• જુડી બુજી, હીલાસાજી, ઢગકા સખખ હય,
જગકા હય ઉલટા કારખાના, દગલ ફસલસે જહાનમેં અશર,
આન બાનમેં અસર. ખાનદાનમેં સુધર ત્યાના-રહે કયસા. (જતા હય.)

(૩૩૦)—નાજાં. રાગ-બરવા-કહરવા.

રેવરી ! રેવરી ! દીવાનોંકી રેવરી !
દીવાનોંકી રેવરી. મસ્તાનોંકી રેવરી !—રેવરી !
• ઈમાં ગેવાય જે, ઉસ બેઈમાંકી રેવરી !
• માંગે જે ઉધાર દે કે, ઉસ ઇન્સાંકી રેવરી !
• ઔરતસે બેદ કહે, જેરકા કહના કરે,
• યારો હય અયસે અયસે નાદાનોંકી રેવરી !—રેવરી !
જે આદમસે બદકર ઉરાતા હય પયસા,
તો યારો હય ઉસકાબિ હાલ અયસા તયસા,
જે બે સમજે કામ કરે નાકામ, ઉસ હયવાનોંકી;
રેવરી ! રેવરી ! રેવરી ! રેવરી !—રેવરી !

(૩૩૧)—નાજાં. રાગ-ઝીંઝોદી-કહરવા.

કાલિ કાલિ જુલફોં પે જીયા લલચાય,

તક તક મારે નજરિયા રામ !—કાલી.
એક તો ગોરી તેરા ચંદાસા મુખરા,
દુજે નયનાં નિપટ મતવાર;
તીજે નયનોંમે અંજન લગાયા,
કયા જાદુ ડાલા સુંદરિયા રામ !—કાલી.

(૩૩૨)—ગોપીચંદ. રાગ-જુલા-હુમરી.

કોઈ જોગી હુવા જોગકા યહે બાના લે લિયા.
જુગત નહીં જનના લે લિયા—કોઈ.
અરે જરે જલિયે, મતવારે જલિયે,
જતન ન જાને જોગી, લોભી સોભી માને જોગી,
જરેજરે આનાકારે, જરે જરે જા ! યહે બાના લે લિયા—કોઈ.

(૩૩૩)—લયલો નહાર. રાગ. ઝીંઝોટી-કહરવા.

અહા પિયો પિયો, અર્ગવાની શરાબ, લાયે જવાની શરાબ.
અ હા હા ! આ હો હો !

પરી પયકર ગુલકામ, ભરી જબહર મુદામ,

મયે અહમરકા જામ, જઅફરાની શરાબ, લાયે જવાની શરાબ-પયો.
રાની હય રિન્દોંકી, જાની હય જિન્દોંકી, ફરહતકી બાની શરાબ,
અજબ જાની, લાસાની, પુરાની શરાબ !

ભરકે શિતાબ પી લો, પિલા દો મનમાની શરાબ—લાયે.
પિયો બિહતરસે બેહતર શરાબ, ભર ભરકે સાગર શરાબ,
આયેગા ફિરકર શાબાબ, અરે હાં અર્ગવાની શરાબ—લાયે.

(૩૩૪)—નાજ. રાગ-પૂરિયા-ગત.

સુધ બુધ બિસરી મનકી ! તજ ગયે પ્રીતી પી નયનનકી—મુધ.
છટા પ્યારા, રૂઠા પ્યારા, દુતીને સુખ લૂટા સારા,

સજની ઇસ ચિન્તાને મારા—સુધ.

તન મન જરા અજરન બારા, સૌતનકે સંગે પી મન હારા.
જિયરા હય હમરા દુખિયારા—સુધ.

(૩૩૫)—ગોપીચંદ. રાગ-ચૈડા જુલા-હુમરી.

અદા ઇસકી હો ચાર નજરોમેં મેરે સમા ગઈ—અદા.

આશિક હય સચ્ચા જો મેરે ઇન્કારસે,

આયા હરબાર મગર પાયા આજર,

રહા ફિરખી નિસાર, અયસી તખીઅત જુલા ગઈ—અદા.

• મુઝકો જો ચાહે, મયે ઉસકોબી ચાહું,

કહતા હય મેરા દિલ મુઝસે પુકાર,

ચલા આતા હય ખ્યાર નિયતસે સારી જફા ગઈ—અદા.

મિલતા હય દુનિયામેં ચાહે બસાર જો,

ચાહે તેઃ રખકાબી ફર લે દીદાર.

નહીં મિલતા દિલદાર, મયે ઇસકો કિસમતસે પા ગઈ—અદા.

(૩૩૬)—નાજન. રાગ-કાલિંગરા-ગત.

• માન જન સખી, અરી મન રખી,

મંતી દિન, પીયા બિન, પીવને ન માના, મનાયા ધરી છિન,

સૌત મન જલાય, ધીર મન ન આય,

કોઇ જ રિઝાય, પીવકો મનાય,

જનની કયસી જીમેં હાની, નાહીં માની મોરૌ બાની,

બાવે નાહીં દાના પાની, રોયું સારે દિન.

હારી હારી બારી બારી કીની જરો દિનો ગિન—માન.

(૩૩૭)—નયરુંજનાજ.

સુલતાન આજ્ઞાશાન વાલા પરમ આતમા તુ

તેરે ભજન જપું નામકે, ચિતમે ખૂસ આખકે.

વારા વારા સારા હય તુંઝ પરવર પર તમ મન ધન—સુ.

શર { તુરે હક કાલીએ આદમકે જો દિલમે ઠયરા,
જલ્લયે કૌનો મકાં આંખકે તિલમે ઠયરા.

ખાનયે ચસ્મમે દેખા જો ખુતોડા મસ્કન,

અર્શે આજમકા મુસાફિર મેરે દિલમે ઠયરા,

મલક ફલકપે. યશર જમી પરતરસે દરસકો,

સહર સખ હરઆન અખ, હરઆન.—સુલતાન

(૩૩૮)—નાજાં. રાગ-ભમરવી-ધુમરી.

અખ કોઇ દિલમે તમનાહી નહીં,

અખ કિસીસે હમકો શિંકવાહી નહીં—અખ.

હસ જમાનેકી દુરંગી દેખિયે,

શાહ દો દિલ દેખ સકતાહી નહીં—અખ.

ખેવફાખ શેવયે ચારાં હુવા,

કોઈ સમ્યા દોસ્ત દેખાહી નહીં—અખ.

લાખ જોતે ખાય અય “અફસુ” મગર,

આશના દુનિયામેં પાયાહી નહીં—અખ.

(૩૩૯)—ગુલરખસાર.

મેરે પ્યારે નિત નિત આયે દીખત્રાએજા જન સારેખાગ—મેરે,

દીલ થા તપા ખુશ દુહ જત જાસે ખ્દા પોહોંચા નીશા,

નીસદીન આ નીસદીન આ પ્યારે નીસદીન આ નીસદીન આ.

તન મન ધન સખકી વારે અખ ખુશ જુગ જુગ જુગ ખુશ જુગ

જુગ જુગ—મેરે.

(૩૪૦)—દુખિયા દુલહન.

સખહી સહાય સખલકે દુરખલકે ન સહાય,
પવન જગાવત આગકો, દીપહી દેત ખુઝાય,
ધીરજ રાખોરે દુખીઆરી, કહાંતક અસ્કબારી,
ઝુડી પ્રીતપે કાહે, જન એહ નીસારીયા,
છોડ છોડ ધ્યાન, ખ્યારી, ન કર આહો જરીયાં.
કસી એહ ખીડને ન પાઈથી બાગ્યાં આયા,
હડાને પએરહને ગુલફી ધજ્યા આયાં
ન ઉડને પાએ કે સઈયાદ નાગહા આયા
ગીરા ને બર્ક જફા, સુએ આશીયાં આયા.

બહાર આનેકોથી મએસમે ખાન્ન આયા

(૩૪૧)—અફસાતુન.

ચલી હુમકે હુમકે ઓગનારી આખ લપકે ઝપકે મનવારી ખ્યારી.
મીર્ગ નયનમે કજરા ડાલે માર રહિ સયનન બાલે
તીર્જી ગીતવન ફૂલન કટારી કારી—ચલી.

હકીસ સી ગરવા હય મન હરવા પતની કમર કમર પર કરવા.
નાગની ઝુલફન જોખન પ વારી સારી.

(૩૪૨)—તાજે નેકી.

રસ્તા ચઢતી ચઢતી 'ઉડતી ચીડીયાકે પરગીનતી
જીસકો તાકા ઉસકો મારા માંગે નહી પાતી,
કુટની મેરા નામ મકો હીલા ઝાંસા ચીનતી

જીસકા ખાતી ઉસકા ગાતી હું મય અક સીયાની
આહાહાહા ઓહોહોહો રાગ વોહ જાતી આગ લખાતી
લાખ્યાં ઉડ્ડુ ફાંસે મયને દેકર ખુલ્તા આજા ધોકા.

(૩૪૩)—જુલમે નારવા.

જ્યરવા પ્યારી કયું ધખરાયે,

ધીરજ ધર દીલમે ન કર અયસી બતીયાં

વોહ દેખેગા વોહ દેખેગા, વોહ દેખેગા અપને કીયેકા ફલ.

આખીરકો પચતાયેગારે, આખીરકો પચતાયેગા દીલમે.

દુઃખી મીટ જાયેરે પ્યારી અળ.—

(૩૪૪)—ગુલર ખુસાર.

જોગન હો ગઈ ખો ગઈ જાત જળસે પીયાકી.

ખુશ લગી ગાત—જોગન.

ચાદ પડે મોહ નીત વોહ પીયારા કલન પડત જીયા જાત;—

(૩૪૫)—દુખિયા દુલહન.

દશિતરકી ખીલી કલીયાં ફરહત હર સીમ્ત અયાં

હર ગુલેતર હમે શાદાં સચોસન નરગીસ ખન્દા

છલકે હમે જામે મુલ સાકી મહેરીલ ખુલખુલ.

હરજ શોરે કુલ કુલ તુરફ હમે રક્ષે મુલ

ગીરેહ એકકીસવી મસકદ સાથે નવ મુખારક હો,

ચેરાગે બજમે થક જાલો હશગકકી લવ મુખારક હો.

તજલ્લી હો હમાયુ ઓર ઉસકી જવ મુખારક હો.

જમાને કો તેરે અશકાકકા પરવત મુખારત હો.

(૩૪૬)—અફસાતુન. (દનશાનની ચઢતી પડતી.)

યેક દીન તારીક તુઝકો યેહ જહાં હો જાયગા

ખાકમે જોરે જમી હો કર નેહાં હો જાયગા

આજ તુકરતા હવ જ અયશો તરજ સફરે જહાં

કલ તમાશા યેહ તુઝે વહેમો ગુમાં હો જાયગા

તખ્તએ તાખુત હોગી તખ્તે શાહીકો ધ્યવજ
ઓર જીલોંમે લશકરે આહો ફેગાં હો જયગા
કામ વોહ કર લેજો કામ આવે બ વકતે બે કસી
કયા કરેગા જબ જઈકો નાતવાં હો જયગા.

(૩૪૭)—તાજે નેકી

મલીયા હરગુન ગાવોરે ડાર ડારપે બોલે કાયલીયા
દુમ બેલડીયાં લહલહાત ખેતન પુલી સરસોં બહાર સો
ચરસ ચરસપે રામ રામ કહો કુંવર સ્યામ કહો મુરખ રે
નીસીદીન ધડી બલપલ છીન છીન, ખીત જત બરસોં ખીચાર સો

(૩૪૮)—જુલમે નારવા.

ધક્કને મારી હય કયસી કટારી, કરતી રખો રોજ હું આહોજારી.
ધબરા નહોં તુ અય ખ્યારી હમારી, ફજલ કરેગા સબ વોહ રખેખ્યારી
જબસે સીધારે હંચ ખ્યારે હમારે, ખબર નહોં કછુ કિનકી સુનપાઇ
અલ્લાહ કયસી હય કીસમત હમારી, હીમત રખો દીલ તુમ અબ ખ્યારી
મુશકીલ કુશાધ હોગી તુમહારી, દીલમેસે દુર કરો બેકારી.

(૩૪૯)—જુલ૩ખસાર.

લેતી મુએ કબકી નીકાલ જાન તોરી
૩ખકી મુખપે તોરે આંખ ડાલ માંન મોરી—લેતી.
અગર નજર ન કર કસર તું કર અબી બતાદું તુએ
ખ્યારે ન માઝ મએ માને બે કેહેનાં તએ
મત કર બહડ કર ટરટર કમતર બદતર અબતર અહેકર—તોરી.

(૩૫૦)—દુખિયા ફુલહન. રાગ. ભજન.

ગોરી શકલ એર કાલી ચમડીમા એકહી કુદરતકી બનવૈયા
ગોરી શકલકો મોટર ગાડી પએદલ કાલી રાહ ચલધયા

(૧૧૨) પરસ્તાને ગોહર ઉફે મજમુઆ-યે ગાયન.

ગોરી પીએ લીખુ ઓર સુંડવા કાલી પાની ભરે જાતલધયા
ગોરી પીયનવા પર કરે ટનટન કાલી હુમરવા પર નચવધયા
ગોરી ઓડે શાલ દુશલીયાં કાલીકે સર પર હય દુલધયા
ગોરી ખાએ ચલવા ઉબલા કાલીકે ઘર સાગ ચુલધયા
કાલી પીવત હાય ખીચારી ગોરી ખાવત દુધ મલધયા
કાલી મખીયા સરદીકી મારી ગોરી ડસતી બનકે તતધયા
રામ બચાએ ગોરી બલાસે નીત માગત અંગરેજ મીઠધયા
રસોધયા ખીલાધયા શીડલીયા બજાધયા
બરાંડી મંગાધયા ગટરમે સુલધયા.

(૩૫૧)—અફલાતુન.

ભોજન લાઈ હય પુંજન આઈ કશનજી સખીયન સારીરે
હીદે સતી કે પતીજી અમુલે લીડોલેમે જુલે સજલેરે
મંદીરમે જુલે ભગત ભજનીયાં કુંડલમે જવાલા દારીરે.
ગગનમાં જુલે સીતારે ગહરીયાં રનમે જુલે રન સુરે
જોગનીયાં જુલે સાલ એહ ફલીયાં પરસન દો ગિરધારીરે

(૩૫૨)—તાજે નેકી.

પ્યારી ખીરહ દુઃખ ન મોસે સહા જાતરી
પ્યારી જબસે બસી નયનન ખીચ
એહ ભોલી સુરત માધુરા મુરત
ઘડી પલ છીન ગયા હીયા ન સમાતરી
ખીરહ અગન જલત તન મનમે જબસે દામની ધનમે
સુનરી ગવાલન ખાત એહ હમરી
મન્દીર જાન ચલ હમરે તુ સાચરી.

(૩૫૩)—જુલમે નારવા.

દેખ તેરા મુખડા મય વારી વારી જાઉં, મોરી પ્યારી દુલહનીયાં.
ચાહી રચાલે દુલહા બનાસે, તોહે લાઉ બનારસકી સાડી પહેનાઉ.
જ્ઞાથમે કંગની નાકમે નયની, અચ્છે અચ્છે જેવર તોહે પહેનાઉ.
હટ મુવે દુર ન કર દીલકો રંગુર, અજી કયુહો મગરર મુઝે
કહેતી હો દુર.

મેરી આખોંકે તુર, નહીં માનેગા ખાત અરે ઉલ્લુકી જાત
દુર સુરત કર કાલી, વાહ મેરી આલી હું તેરા સવાલી
મેરી ગોરી મતવાલી.

(૩૫૪)—ગુલર ખસાર.

નજર પડે આપ ચંદ્ર ચાહત જે જનીયાં—નજર.
કુદરત સખ છંદ સભી સહેરકી ખતીયાં
દેખત સુખ રહે કે કલી ખશર ન મુન્યાં
કરંગી જાન ન ધતીયાં કે તોસે લગી લગનીયા—નજર.

(૩૫૫)—દુખિયા દુલહન.

રંગત દુનિયાકી હએ, સખ ચાહતસે ભરી
સકલ જગતકા વ્યવહાર, પ્રેમસે પ્યારસે ચલે
દોનો તત્વ જખ. આપસમે સ્નેહ કરે
તખ ચલે સંસાર જગકા
એ તારે ન્યારે ચન્દર સુરજ પ્રીતીસે ભરે
હએ જલવે ધર ધર ખરતર ઉલ્લસતકે
આલમ સારો ચાહતસે, બંદા હએ બે દામોંકા
આલા આલા નીચે ઉંચે સભી
બલા કયું ન ફસગે ફાંસે સીશી મુની મુદ્રીકા

હયે એહ મોહ ચાહતસે દુનિયાકા ધંદા
ચલતા હયે એહ, વ્યવહાર કુદરતસે.

(૩૫૬)—અફલાતુન.

ચલે લલે દીલસે સબી, કુંડલકે ચૌધારે—ભકતી કરનહારે
યેહી હામ રામ નામ ભજન કરે પુજન ચલે
ચંદન ઉદ જરે ડારે અગનીઆંમે—બધુ જનો સારે
હય ભગવાન તોરે ધ્યાન સાચ સાચ તુ માહારાજ
કીર્પા તોરી જરસા સીસ આશીસદે—દાસ હય તેહારે

(૩૫૭)—તાજે નેકી.

માનો પીયારી ઉમરી ખાત તન મન તોપે વારં.
તુજપે ધન નીસારં, દુખવા તારી નાહી ખીસારં
માન લે ગોરી બતીયાં મોરી છતીયાં આન લગોરી
હયખાત તુમરે કાજ આવે નાહી લાજ
મોહે બીન પરકી, નારીપે કોન અનારી
યું હીત ડારી સકે તીરીયા જન

(૩૫૮)—શુદ્ધમે નારવા.

મયનો તેરા હું આશક તુ મેરી હય જન
મોસે કરો ન ગુલરૂપ છબીલી ગુમાન
મોહે નાહી સતાવો, છોડો મોરા ધ્યાન
તોરા રૂપ હય એ ગોયા ગુલઝાલા ખીલા
તોરે કારે નયનોમે હય જનદુ બરા

ગુલરૂપ, જન સચ્ચે દીલસે હું તુજપે કુરખાન

૩૫૯)—ગુલરૂ ખસાર.

જના ના સોહાવે જની ખીછડા જે—જના.

એ પી હું મએ સોતી તોતી રોતી ઘોતી મોટી જોટી ચએન નહીં
મન પાવે—જનતી.

(૩૬૦)—દુખીયા દુલહન.

યૌરો જોર કે આરડર ને મારડાલા
પર મુસ્કીલ તો હએ એહ ગોરી મય કાલા
ઝાકુમી દી પીસા મીરય મસાલા ફરમાન અબતક ન ઇસ્ક હએ ટાલ
મુંઝેંકી જીલ્લત હએ દાડીકી ખારી
નુઓકરીપે જનતી હએ આખીર નાકારી
યહાતક તો ખોધ હએ મેરી અવકાત
લેકર દીકીન ખાસકેટ ચલતા હું સાથ
એહ નાટક ગઇ દેખને જી જલાયા
એહ ખોલમે નાચી મુંઝે ગુસ્સા આયા
એ મીટીંગમે ઉંછલી તો મયલી ધખરાયા
હય તીંગનીકા નાય ઇસને મુજકો નચાયા
ગયા ઘોટ હુ અયસા આતા હય ગુસ્સા
દેતી હએ કીસ જીલ્લ જનતા હય મેરા ગુસ્સા
શહેરો ખનોયા મુજકોલી કરકે પે ધાન
લેકર દીકીન ખાસકેટ ચલતા હું સાથ

(૩૬૧)—અફસાહન. પતિન ઉપરનો પ્રેમ.

જનતી તન મન મોરા તોપે લયા પરસન, અરપન
હરકો લજ કરૂ અરજ સુખસે સજ દુઃખકો તજ દેઆકે દરશન
પીત ઝડી નીત નયનસે ખરસત દેખ સાવન જકો તરસત લરજત
રૂપ સુંદર નીત ચંદરસુ ચમકત દેખ તુ બન દન દરપન

(૩૬૨)—તાજે નેડી.

લજ્યા રખલે ઝો શંકર દાતા હય સખકા દુખહર
પતીવ્રતકો છુન સકે કયસાહી દુઃખ હોવે મુજપર
પીન લોગમે નામ કરં મય સતવંતી સખજે માદર

(૩૬૩)—દુખિયા દુલહન.

ધોતી પગમા ઝોર પતલુન, એહ સારે તેરે હઝમે મઝનુન
લે લેકે બોસે ગુના ગુન, કરેદેગે આફીસ ખુના ખુન
શટ અપ યુ કુલીશે ડોંકી ધે સીમ દું મી ઝોલ મંદીજ
હિંમત હઝમે કયા. ઉનમેં, લે લો છુરી એહ મેડમ તુંમ
કાટો કીસી કે કતનકો જખાનકો લો ઇસ્સે કામ.
સખ હઝમે ગુલામ મેરે બેદામ કરેંગે કયા કલામ

(૩૬૪)—આફલાતુન

ઝોરતના મકરનું દ્રષ્ટાંત.

જનબી ફનમે નહીં કમતર પર બશરસે બરતર હય સરસર
જનતર મનતર તનતર મેલી જાદુગરસે હય બહડકર
બે પરકો દેકર પર ઘર કે દરસે કરદે ઇધર ઉધર
અહલે જર મરતે રંડીકે મકરકે ચક્રર અનદર
બખ્તે સીકનદર ગર હો અફસર વોહ બનકર ખરસે બદતર
દીલબરકે ઘરમે ઠોકર ખાયે પાયે અરબસર જરર

તપસી તપકા છોડે ધ્યાન આબીદ લુલ જાવે કુરઆન

ઇનસાફો મીરજે હયવાન ફનાકરે હય પેહ શયતાન

મગર અસર એક દીગર હય અફસર જાહીર ઝોરતકે ખાતર
રહે આપસે, વર્ના, બાપસે જાય, મસલ હય મશહુરતર

(૩૬૫)—તાજે નેકી

તોરી હલખલ સગરી જની

ચક્કચક્ક હટ ઓ દીવાની કયા તુફાની લાઇ પરેશાની

નાજીહાની કયા શયતાની ઠાની જનમ જનમ સહુ સીતમ સનમકા.

ગમ ખાઉં દુખ ઉઠાઉં હમદમકા જાવો મોરે આગેસેરે

લપક ઝપક ચટક ચટક બેઠંગી હુડો હુડો સગરી નગરી.

(૩૬૬)—દુખિયા દુલહન.

સાવરીયા નજરીયા કાહે ફેરો જાય મોસે.

જોખનકે ખુલશનકે મજે લુટો ખાર ખાર.

સીલક ગવનકો છોડા ફેશનકો

ચટક મટકસે મય ખાજ આખ સાજના

ખનો ખ્યારી દેસી નારી પહનો સારી ચોલી બારી

ખાવકારી હોવે સારી હમારી દિલ્લર ખ્યારી.

જલદીસે { નેટીવ ફેશનકી હો ખ્યુટી તુમ
તાબેદારી તેરી સારી ગમ ગુસારી શર્મ સારી
કરંગી કરંગી તેરે ચરનોકી સાજના

(૩૬૭)—અફલાતુન.

દારંગી દુન્યાધી કંઠાળો.

અરે મધકો ન ભાયેરે, જુગમે પુત બીન નીસદીન

બ્રહ્મ હામ સીતારામ સીતારામ સીતારામ

જા વોહી શાંખ કે દરશન ચરન ચુમું સૌ ખાર

ઉસ દાતાકા નામ બજુંગી રામ બજુંગી રામ.

કષ્ટ કલેશ હલ કપટ જગતસે મરં અભાગ્ય નાર

(૩૬૮)—તાજે નેકી

સૈયાં બલબલ જૈયાં.

તોપે વારી વારી એહ દામનીસી જામની બેધ્યાન બધયાં
મય તોરી પીયારી તુમેરા પીયારા બતીયાં તેહારી લુભાવે
લુભાવે લલચાવે મોહની લગાવે અહા

તોપેવારી બલહારી ખીરહાફી મારી પકું તોરે પૈયાં.

(૩૬૯)—તાજે નેકી.

દેખી અયસી અતર સુધર સુન્દર નાર

ગુન ગયન ચલન મનવા લેત માર

આન ખાનકી શાન રખત હય ધન સતપતકે કાર

પાઈ દુનીયામે માન જનન કર કરનીસાર

(૩૭૦)—અંજામે અદાવત.

આઈ રાની, દાઈ કાની, નાની એહ શયતાનકી,

સુરત અયસી, મુરત જયસી, દેવની દેવસતાનકી,

કુટની, એહ લુતની હય, ડાકીન જુ મસાનકી,

ગાડે ફાડે, ખાએ રાહ, દાખાએ કચસ્તાનકી.

સીધી સાદી, ગીદી જાદી, દાદી હનુમાનકી,

ભોલી ભાલી, ધુંધટવાલી, બુહડયા હીંદુસ્તાનકી.

જાતે તોડી જોડીભી. એહ ઘોડી અરબસ્તાનકી,

દેખો દેખો ધુરે હય, જુ બીલ્લી તુરકસ્તાનકી.

(૩૭૧)—જલમઝમે દીલપસંદ. રાગ શામ કલ્યાન-તીલાનાં.

(વાહુ. દાનિયતે ખારે તઆલા.)

ફાની આલમ, સાની આદમ, જનન,

જાની હમદમ, સુગહાની દમ, માન.—ફાની.

ગરીબોં સરતાજ, હુએં છરકે મૌહતાજ,
 આગે આદમ, ઉરકે સર ખમ, કર તુ હરદમ માન.—ફાંની
 વોહી હએ માઅયુદ, વોહી હએ મૈનુદ,
 વોહી મુખહાં વોહી યજદાં, વોહી હમે રાહમાન.—ફાંની.
 મારા મૌલા, હએ સખસે આલા,
 ગો નેહાં હએ, પર અયાં હએ, જાને જા હએ જાન.—ફાંની.
 વોહી તો હએ ગુલ, વોહી હએ ખુલખુલ,
 વોહી માલી, વોહી ડાલી, હરીયાલી વોહી શાન.—ફાંની.
 હસીકી રૈનક, હએ સખમે ખરહક,
 વોહી ખસ્તી, વોહી હસ્તી. હસ ખીન કુલ વીરાંન—ફાંની.

(૩૭૨)—અંજામે અદાવત.

ધીર ધર, ધીર ધર. અંખીયાં ન નીર ભર, કીરપા હરકી હોગી,
 તુમપર, નીત ઉક મુખ રામ નામ ધર,
 સીસ કરપર ધર અહા તુ ન ભર, રાખ આસ પ્રભુ જગ દયાલપર,
 જગત જુગતપર પરમખદમ હર, પંછી પાતકી ઇચ્છા લાવે ખર,
 ખીજંધર ગીરધર દયા તુમપર રાખુ, સીસપર જગતપાલ કર,
 જનમ જનમ ભર સગર નગરપર, અઘટપહર નીત રાજપાટ કર,
 (૩૭૩)—જખસએ દીલપસંદ. રાગ-ઝીંઝોટી-ગઝલ

(વીસાલે હકીકી વ મજાલ.)

કયા કયા મજેસે આતા હએ હમકો કરાર રાત ભર,
 સીના ખ સીના, લેખ ખલખ, રહેતા હએ યાર રાત ભર—કયા.
 કુલોંકી સેજ પર વો ગુલ સોતા હએ મુઝકો લેકે સાથ,
 અગ્યારાંકે દીલોંખે કયું ન ખટકે ખાર રાત ભર?—કયા.
 ખે ગીન્તી ખોસે લેતા હું, હેતા હએ વોલી શોકસે,

હોતે હએં લલસે લખ જુદા ન એક બાર રાત ભર—કયા
મુદતકે બાઅદ શબ્દો આયા ધર મેરે વો ગુલ બદન,
લુટી હએ બાગે વસ્લકી મએને બહાર રાત ભર—કયા.

(૩૭૪)—અંગામે અદાવત.

સીંગાર અબ કયસે સજીયે, સુનો બહેના; સીંગાર અબ કયસે સજીયે,
કલંક પતીજીને, મધકો લગાયો, લાજકે કાજહી લજીયે,
જગતકે, કપટ છલ, લોભકો છાંડકે, રામ નામ નીત લજીયે,
કઠન ભવન ખીચ, જીવન હમારો, જો સઉંસાર શામીકા તજીયે.

(૩૭૫)—જલસએ દીલપસંદ. રાગ—ભયરવી. ગઝલ.

(ફીરાકે, હુકીકી, ૫ મળજી.)

નહીં પાતે હએં ઐસી હમ એક રાત,
કે સોવે લીપટ કર સનમ એક રાત—નહીં
રકીબો કરો અએશ કમ એક રાત,
કે મેરેસે હો વો બહમ એક રાત—નહીં.
તડપતા હએ બામારે દુરકત તેરા,
બબર લે ઓ ઇસીએ દમ એક રાત—નહીં.
તેરે હીજમેં ગઝરતે મેહેરો માહ,
ગજબ એકદીન હએ; સીતમ એક રાત—નહીં.
કટી ગઝરોંકે ધરમે રાતેં હગર,
હમી પર નહીં કયા કરમ એક રાત—નહીં.
અસરવો મેરી, આહોમદે ખુદા,
કે ખીચ આએ કાફીર સનમ એક રાત—નહિ.
વો દીનકા હું મએં મુન્તજર અબઓખુત,
કેરૈનકકા હો તુઝકો ગમ એક રાત—નહિ.

(૩૭૬)—અંજમે અદાવત.

ચયન ના પડે, મોહે પુત્ર ખીનારે,
રહત ધ્યાન, કંપત જનન, સુખ ન આન, પાવ્રત પ્રાન;
ખીરહન અગન જલત બદનમારે,
ન્યહુ ના ફીરા, જો પુત્ર ગયારે;
મોરે દીન રચન, ફડકે હય નયન, નાહી હય અયન, કરત હું બયન,
બેકલ માહલ જયસી, હો જલ ખીનારે,
ભોજન ના કરું મય પુત્ર ખીનારે;
હું બાટ, મન હય ઉચાટ, દુખકા હય વાટ, પેહરા હય પાટ,
સૌતન દુશમન બન બન દુખ દીયારે.

(૩૭૭)—શેર—

ઉદા દીછમે આંખોસે પરદા ખુદીકા,
અધર દેખીયે શીર ખુદાહી ખુદા હે.

(૩૭૮)—જલસએ ફીલપસંદ. રાગ-ઈચ્છિશ રાહ.
(મુજમ્મતે દોસ્તી.)

વાલમે શાદાં, લીજમે ગીયાં. હસ્ના, રોનાં. સખ વાહીયાત,
છોડે ઉલફત, ખ્યાહીશે દૌલત, રખ્ખો બાકી, અખ વાહીયાત.
કોઈ અપનાં, હો યે સપના, આવે તુમકો કય વાહીયાત ?
અપના અપના અખતો જપનાં, આલમમે હયે દખ વાહીયાત.
યે મતલબી જેહાં, મે દોસ્ત હયે કહાં, મગર હયે એક હાં,
જે દાવરે જમાં,
બીસીકો રખ્ખો ધ્યાં, કે વો જહાં તહાં, હયે બેગુમાં.
સખકા અખ વાહીયાત—વસ્તમે.

(૩૭૯)—શેર—

જેહર મોહરા આપ લેને જાતે હું ધરાકમે,
મીલ ચુકેગા સંપકા કાટા તો જમુનક ખાકમે.

(૧૨૨) પરસ્તાને ગોહર ઉર્ફ મજમુઆ-યે ગાયુન.

(૩૮૦)—અંજમે અદાવત.

રેપાંકો હમરે છાંડો રીપાલી રામ,
 છાંડો સીપાલી રામ. છાંડો સીપાલી રામ,
 કાનનકી ખારી હમારી થેહ લેલો, લેલો મોતનકા હાર
 નાકનકી નથની, હાથનકી કંગની, ગલેકી જુગની રે...
 સીપાલી રામ.
 હીરે જડાઉકા છક્કા મય દુંગી. દુંગી રૂંધેયા હજાર,
 દુ ખાગો ખાડી ઘોડાઓ ગાડી, હાથીકા હોદાબી લેલો
 સીપાલી રામ.

સોનેકા પદ્મ કમરમે બંધાઉં, પાંચો દીલાઉં.
 લાલ લાલ મખમલકી કુરતી સીનાઉં, સરપર મંદીલવા બાધો
 સીપાલી રામ.

(૩૮૧)—શેર—

ડાકટર દોનોં બને દોનોં બીમારી આજ,
 મેં દવા તેરે મરજકી તુમેરે ગમકા છલાજ.

(૩૮૨)—જલસએ દીલપસંદ. રાગ-હુમરી.

(ફર બયાંને નેકી.)

બાગબાન, બાગબાન નખ્તે નેકીકો હરા, રખ્યો જરા, ફૂલ ભરાં, તાકે,
 સખ પરત. —બાગબાન.

બુલબુલોંકા હીલ મીલ, બજોડે બન કર એક દીલ,
 હોકે શાદમાંન, હોકે શાદમાંન. —બાગબાન.
 ખાર હો ગુલકી મીસાલ, ગુલસે હર શાખ હો નેહાલ.
 સખકો અમાન, સખકો અમાન. —બાગબાન

(૩૮૩)—શેર—

કહીં હલવા કહીં પેડે કહીં શીનીકે લંછે હેં,
 ગુલજામન ન ગુલદાને ચૂસખ અછછેસે અછછે હેં.

(૩૮૪)—અંજમે અદાવત.

કરમ નહીં ટલે, હીલે, લાખ કરેં વલે,
જની નાહીં જયરા તું કુમલા,
મોહે સુલી ચહડના, તોપે મરનાં ધસિમે ક્યાડરના,
સુન સુખન, કરન રદન, કાહેકો યું જલે બલે.

(૩૮૫)—શેર—

જયસી હે ભુક મુજકો વયસાહી દસ્તર ખાન હેં,
લાવ ચખ્ખેં તો સહી ચખ્ખનેમેં કયા નુકસાન હેં.

(૩૮૬)—જેલસએ દીલપસંદ. રાગ-ખીલાવલ ગઝલ.
(મુજમ્મ તે બંદી.)

નેકી જમકા હો ચુકી, અખતો બદી જવાંન હએં,
પુછે પુરાનીકો તો કૌન, સખ્કો નધકા ધ્યાન હએં.—નેકી.
નેકીમે ગરચે હએં ખીસાલ, લેકીન બદીમે હએં જમાલ,
મરગુખ ઉસ્કા હએં વીસાલ, જહીરમે જરકી શાંન હએં.—નેકી.
નેકીકો ખાસોંસે હએં કાંમ. ધર હએં બદીકે ધજને આંમ,
સાહુમે અફતકા વો ધર, રન્ડીકા ચે મકાન હએં.—નેકી.
નેકીકે મુંહ પર હએં નકાખ, ચૌર હએં બરી તો ખે હીમખ,
જહીર પ સખ્કો હએં ચર્કી, બાતીન અખસ બયાંન હએં.—નેકી.

(૩૮૭)—શેર—

તમનચે દુરહીસે કામ કરતે હેં દીલે મકતુલકા,
નામકી તલવાર હે ચૌર કામ હે બંદુકકા.

(૩૮૮)—અંજમે અદાવત.

મોરે તનકો ન લગાઓ હાથ દુંગી ગારી,
દુર હો તુ મુરખ ચીનારી, રોકે કાહે રૂ નારી;

(૧૨૪) પરસ્તાને જૌહર ઉફે મજબુઆ-ચે-ગાયન

ડગરી છોડ હટ હટ તુ હમારી.
અયસો છલબલ તુમ કરો ન હમ સંગ,
કાજ નીરલાજ કયસે કરત નકારે ઢંગ;
ખહેન મૈયા નહીં તેહારી.

(૩૮૯)—શેર—

પડા હે કામ કયસે સંગદીલ ઝાલીમ કમીનેસે,
લગા રેહને નહીં દેતા જીગર તકકોબી સીનેસે.

(૩૯૦)—શેર—

નુરકી પુતલી હે આખોમેં તો કુછ ખટકા નહીં
આંખકો નુકસાન સુરમેસે કબી હોતા નહીં.

(૩૯૧)—જલસચે દીલપસંદ. રાગ-દાદરા.

મેરે પીતમ નાહીં મોરી પીત છોડોરે,
પીત છોડો ના તો અપની રીત છોડોરે.—મેરે.
ગનેશ્વર દેવા, કરે તુમરી શેયા,
સરસવતીસી નાહીં મીત છોડોરે.—મેરે.
લક્ષ્મી સહેલી, હમારી હચે પહેલી,
દેખ યાકો હમકો નાહીં ચીત છોડોરે.—મેરે.

(૩૯૨)—શેર—

ખુદા સખમેં હે ઝોર સખસે જુદા હે,
ખુદા જરરે જરરેમેં જલવા તુમા હે.

(૩૯૩)—જલસચે દીલપસંદ. રાગ-હુમરી.

(ઇશ્તીયાકે દોલત.)

ઓ લાહમી ખ્યારે, તોરે ખીના નાહીં રહું,
સરસવતી તોરી, ચેરી હચે ગોરીરે, વા પર સદકે ન હું.—ઓ.
મોહે તુ પરસત, હો દેવી જન જન, દુખ સુખ તોસે કહું.—ઓ.

(૩૯૪)—અંગમેતઅદાવત.

ખટપટ છાડો સુંદરીયા જન, ઝટપટ ચાલો મંદરીયા જન,
તકતક મારે નજરીયા જન, કારી કારી નયનનપે છયા લલચાએ;
પૈસા જનુ ડારા પુતરીયા જન.
એક સોહો તોરી બારી ઉમરીયા, દુજો પતરી કમરીયા જન,
તીજો સોહો તોરી જુલફન ધુંધરીયા બાકી અદાકી ગુજરીયા જન.
એક તો રંગીલી છપીલી જુગનીયા, દુજો બજાવે અંસરીયા જન,
તીજો માથેપર સોહત હય ધનડવા, કાનનમે સોહો મુંદરીયા જન.
ગુનમી બન મન તોરી મોહનીયા, બુલે બાટોહી ડગરીયા જન,
બેદ પુરાન સંજ બુલે તપેસરી, તન મનકી નાહી ખબરીયા જન.
તેજા લગાઉં ફુલેજા લગાઉં, ચોટી ગુંદાઉં સુંદરીયા જન,
માથે ઝલા ઝલાકી દુપીયા પીનાઉં, બનાઉં નાગર આમનીયા જન.

(૩૯૫)—શેર—

હુસ્નકી દૌલતકે આગે માલે દૌલત કુછ નહીં,
પયસેકે આશીક હેં જો ઉનકો શરાફત કુછ નહીં.

(૩૯૬)—શેર—

ધજ્જત બેશક મર્દકી ઔરતકે હે હાથ,
અસકી ઔરત નેક હે ઉંચી ઉસકી જાત.

(૩૯૭)—અંગમે અદાવત.

નાગર બ્રાહ્મની મો નાહી નાગર બ્રાહ્મની,
તુ તો પરે સરક મુરદાર, મો નાહી નાગર બ્રાહ્મની,
ચેલ ઉધર નકર ભો ભો, મો નાહી નાગર બ્રાહ્મની,
હાકોરકી પુગ્ગ કરો તુમ, નીત ઉઠ કરો અસનાન,
હીંદુ હો તુમ જાતકે, ઔર મય હું મુસલમાન;
રે મત ધરમ બીગાડો, અરે હારે, ચેહ કરમ નહારો.

બહાના હીલા ના કરો તુમ, અનત નાહો કાય,
જાત પાતસે કામ નહો હય, ચાહે કાઇ હોય;
રે મત ધરમ ખીચારો, અરે હારે અબ લગીન લગાઓ,
સુંદર કામનીરે, પ્યારી, સુંદર કામની.
ન તુ મોહે ઝીડક દીલદાર, પ્યારી સુંદર કામની;
ચલ લપટ ઝપટ હા હા, પ્યારી સુંદર કામની.
પર નારીપર નજર ન ડારો, બાંચો બેદ પુરાન,
પ્રીત રીતકી બાતમે સુંદર, કયસો બેદ પુરાન;
રે કધુ શરમ તેહારો, અરે હારે ન અય સા બોલો.

(૩૬૮)---શેર---

ઔરત બદ ઇસ મદકી હોતીહે અય યાર,
જીગીકા વોહ મઝા પાતા નહો જનહાર.

(૩૬૯)---શેર---

પરસું જો સરદાર થે વોહ માંગતે હે બીક આજ,
ડીકરા હે હાથમે ઉનકે યા જનકે સરયે તાજ.

(૪૦૦)---શેર---

સય હે કે જબતકા હોતા નહો દુકમે કીદગાર,
પતાબી ઝાડકા નહો હીલતા હે જનહાર.

(૪૦૧)---મસ્તાન મનીજેહુ

મેં જોયું મુ'અઘ શહેર, મોંઘા ભાડાંવાડાં ઘેર;
આએ કોલાબાની વાડી, પેલી વાલકેસરની ખાડી.
આએ બેકબે કીનારો, પેલો રાજબાઘ મીનારો;
બેનીશટાનપર છે વાળુ, સ્વીમીંગ બાથ તેની બાળુ.
પેલી ગોવાહ્યાની ટેંક, કોટમાં આવી મુ'અઘ બેંક;
આએ એપોલોનું બંદર સો સો બારંકસ તેની અંદર,
ત્રેનો દોડે વળી રોજ, તેની પાસે મુકતી ફોજ.

 એક અદ્ભુત અને આકર્ષક
નવીન નવલકથા! — ૧

પ્રેમ, શૃંગાર, અને વીરસનો પ્રવાહ! —

 તુરકી શહેનશાહી જનાનાના
છુપા લેલ ભરમા!!

અલખેલી અરમાનુસા.

યાને

 તુરકી સુંદરી

શાહજાદીનાં પરાક્રમે, સરકેરચન સુંદરીઓની લીલા,
જનાનામાં ખનતા ભયંકર બનાવો, ખુનખાર લડાઈઓ,
ખારના પંજામાં પકડાયેલા શિકાર, આશક-
માશુકની મહોખતના દરિયા, ઇસ્કની
આતશમાં બળી મરતા જીવડાઓની
હાલત જોવી હોય,

— અને —

અનેક કાવાકાવા તેમજ પ્રપંચોનો દિલકશ ચિતાર
જોવો હોત તો

તુરકી ઇતિહાસની ચારસી જેવી

આ મહોટા બે ભાગમાં છપાઇને ચિત્રો સહિત
પ્રકટ થનારી

 અદ્ભુત નવલકથા

જ રૂ ૨ વચો.

એ નવલ કથાનું વળું એવું ખેંચાણ કારક છે કે હાથમાં
લીધા પછી પુરી કર્યા વગર છોડવી ગમે તેમ નહીં.

અગાઉથી આલુક થનારને બન્ને ભાગનાં

ફક્ત રૂ. ૩-૮-૦ પાછળથી રૂ. ૪-૦-૦.

ચીકણા ગ્લેઝ કાગળ બે ભાગ મળી કુલ

 મહોટાં ૫૦૦ પૃષ્ઠો

→ સુંદર ખેંચાણ કારક ચિત્રો ←

અને પાકાં પુઠાં છતાં

કીંમત ઘણીજ થોડી રાખેલી છે.

 નામ નોંધાવવાનું તેમજ મળવાનું ઠેકાણું
શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

ઠેકાણું લીમણચોક—સુરત.

તાકીદે ખરીદો ! તાકીદે ખરીદો !

સુંદર સચિત્ર નોવેલ.

સુરતીલાલો

પાકું સોનેરી પુઠું. ૧૬ ચીત્રો. કાગળ.

એકવાર હાથમાં વાંચવા લીધા પછી પાછું મૂકવું
ગમશેજ નહિ. એકવાર જરૂર વાંચો

કિંમત રૂ. ૧-૦-૦

એક બીજું વાંચવા લાયક પુસ્તક.

લતા કુમારી

લતા કુમારીનો લટકો, પ્રેમનો પ્રસંગ. વીગેરે
એવાં સ્નેહ અંકિત વિષયોથી ભરપૂર.

કિંમત ૦-૮-૦

પોષ્ટેજ ગ્રુહ.

— મળવાનું ઠેકાણું —

શા. ચુનીલાલ મગનલાલ પુસ્તકલેખર.

લીમડાચોક—સુરત.

